Št. 10 (885) L. XVIII.
NOVO MESTO, četrtek,
9. marca 1967

DOLENJSKI LIST

Tako ne bo šlo!

Reforma nam že skoraj dve leti trka na vrata. Marsikje krčevito iščejo razne rezerve. Reči je treba, da smo do zdaj našli že mnoge rezerve v organizaciji dela, v tehnoloških postopkih, v investicijah in še marsikje drugod. Zadnje čase pa se porast storilnosti dela nekako ustavlja. Čas je, da se spet enkrat ozremo na kadre v gospodarstvu, saj je od strokovne sposobnosti proizvajalca odvisno zelo veliko.

Ne smemo pozabiti, da bomo strokovno usposobljene ljudi potrebovali vedno bolj. Reforma je že naredila svoje pri zaposlovanju. Od lani naprej ni nič več lahko dobiti službo ne v tovarni ne kje drugod. Zaposlitev je danes že vrednota, čeprav še pred dobrim letom dni to ni bila. Druga stopnja pri tem bo strokovnost. Podatki kažejo, da je v novomeški občini zasedenih zelo veliko delovnih mest z ljudmi, ki nimajo ustrezne strokovne izobrazbe. Ne bo odveč, če še enkrat ponovimo to, kar smo povedali ob neki priložnosti v našem časniku že lani.

V industriji s proizvodno obrtjo, v gradbeništvu in prometu je v občini Novo mesto 2659 delavcev na delovnih mestih, ki zahtevajo poklicno ali nižjo strokovno šolo, takšne izobrazbe pa nima 1075 teh delavcev; na delovnih mestih, ki zahtevajo srednjo šolsko izobrazbo, je 746 delavcev, vendar jih 510 nima takšne izobrazbe; na delovnih mestih, ki zahtevajo višjo ali visokošolsko izobrazbo, je 330 delavcev, takšne izobrazbe pa jih nima 211.

Oglejmo si zdaj, kaj štipendiramo. Človek bi pričakoval, da bo ob tako pomanjkljivi kadrovski strukturi štipendiranje zelo razvito. Žal ni tako. V prvih reformnih stiskah smo bili celo priča temu, da so mnoga podjetja iskala »rezerve« prav pri štipendiranju in da so štipendije ukinjala . . . Konec lanskega leta je v gospodarstvu in v družbenih dejavnostih bilo v novomeški občini vsega 385 štipendirancev, od tega 97 na višjih in visokih šolah, 163 na srednjih šolah in 125 na poklicnih in nižjih šolah.

Po svoje zelo zanimiv bi bil najbrž pregled o tem, kdo je deležen štipendije. Takšnega pregleda ni, najbrž pa bi pokazal, da je med tistimi, ki imajo štipendije, zelo malo takšnih, ki so socialno prizadeti in nadarjeni hkrati.

Kadrovska politika je zelo velika notranja rezerva. Reforma nas sili k dolgoročnejšim rešitvam, saj sproti podira vse špekulacije in zapira luknje, skozi katere smo bili vajeni včasih bežati. Tudi kadrovska politika je vedno in povsod dolgoročna. Prav ob takih podatkih, ki smo jih našteli, pa bi se morali zamisliti in se veliko resneje lotiti kadrovanja.

M. J.

MAMICI ZA 8. MAREC (Foto: Darko Pavlin)

Kandidati za skupščino

Zbor predlagateljev 61. zvezne volilne enote, ki obsega občine Krško, Brežice, Sevnica, Šmarje pri Jelšah in Šentjur pri Celju je v prisotnosti predstavnikov družbenopolitičnih organizacij, samoupravnih organov in nekaterih kandidatov sklenil predlagati na osnovi predhodnega evidentiranja in zborov po občinah naslednje kandidate v posamezne zbore zvezne skupščine:

V ZVEZNI ZBOR: Viktorja Avblja,

V GOSPODARSKI ZBOR: Jožeta Bučarja, inženirja agronomije iz Šentjurja pri Celju; Vinka Božiča, direktorja LISCE iz Sevnice.

V SOCIALNO ZDRAVSTVENI ZBOR: Alojza Libnika, predsednika ObS Šmarje pri Jelšah.

V KULTURNO-PROSVETNI ZBOR: Staneta Kranjca, predavatelja na VPŠ in urednika revije »Teorija in praksa« iz Ljubljane.

V ORGANIZACIJSKO-POLITIČNI ZBOR: Franca Šetinca, urednika »Dela« iz Ljubljane; Jožico Teppey, novinarko »Dolenjskega lista« iz Brežic.

Drevi v Novem mestu

Krajevne organizacije Socialistične zveze v Novem mestu bodo v počastitev mednarodnega dneva žena »priredile danes, 9. marca, ob 19.30 v Domu kulture svečano prireditev. Nastopili bodo pevski zbor »Dušan Jereb«, gojenci glasbene šole in dijaki gimnazije. Obiskovalci prireditve lahko dobe brezplačne vstopnice pri blagajni kina.

Na centralno prireditev za 8. marec vabijo krajevne organizacije SZDL vse občane Novega mesta in bližnje okolice.

Sd

Sindikati o zaposlovanju

6. marca je bil v Kostanjevici ob Krki področni posvet predsednikov in tajnikov občinskih sindikalnih svetov občin Brežice, Črnomelj, Grosuplje, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje. V prisotnosti predsednika RSS Iva Janžekoviča so razpravljali o zaposlovanju v novih pogojih ustvarjenih z reformo.

II. dolenjski pionirski foto

Komisija za tehnično vzgojo mladine pri občinskem odboru ljudske tehnike in foto-kino klub v Novem mestu bosta letos maja spet priredila medobčinsko razstavo pionirske fotografije »II. dolenjski pionirski foto«. Tudi tokrat bodo na razstavi sodelovale osnovne šole iz občin Črnomelj, Metlika, Trebnje in Novo mesto.

Okradena dediča

Mariji Ferkolj iz Zavinka pri Škocjanu je neznanec med 16. in 19. februarjem vzel iz stanovanja 1300 USA dolarjev, ki jih je podedovala od svojcev iz Amerike.

4. marca pa je (najbrž isti) lovec na tuj denar vzel iz stanovanja Ivana Žabkarja v Stari Bučki 1,280.000 S din. Žabkar je denar podedoval od iste osebe kot Ferkoljeva.

Žabkarjevim je bil denar vzet, ko je gospodinja odšla na njivo. Videla je celo nekega moškega, ko je odhajal od njihove hiše; najbrž je bil storilec.

Za storilcem (ali storilcema) poizvedujejo.

Kdaj bomo volili?

Splošni zbor republiške skupščine je sklenil, da bodo volitve v občinske zbore v vsej Sloveniji v nedeljo, 23. aprila. V zbore delovnih skupnosti bodo volitve 19. aprila, razen za kmetijske proizvajalce, ki bodo volili istega dne kot v splošni zbor občinske skupščine, to je 23. aprila.

ŠEST OBČIN BO SPREJELO DOMICIL KOZJANSKEGA ODREDA

2. julija — slavje v Brežicah

Na proslavi dneva borca bodo sodelovale občine Šmarje, Šentjur, Laško, Sevnica, Zabok, Klanjec, Zaprešič in Brežice — Na predvečer proslave bo srečanje borcev v Pišecah

V Čateških Toplicah so se 18. februarja sestali predsedniki občinskih skupščin in občinskih Zvez ZB NOV iz Krškega, Sevnice, Laškega, Šentjurja, Klanjca, Šmarja, Zaprešiča in Brežic.

Brežiški predsednik skupščine je prvi spregovoril o pripravah na praznovanje dneva borca in podelitvi domicila Kozjanskemu partizanskemu odredu. Domicil bodo sprejele občine Šmarje, Šentjur, Laško in vse tri spodnjeposavske občine. Proslava s podelitvijo povelja o domicilu bo 2. julija v Brežicah. To bo velika medrepubliška manifestacija, v kateri bodo sodelovale tudi hrvaške občine Klanjec, Zabok in Zaprešič. Zraven bodo povabili še Krapino.

Organizator proslave je brežiška občina. Za praznovanje je pripravljena prispevati 1,200.000 Sdin, predstavniki drugih občin, ki bodo sprejele domicil, pa so se odločili za prispevek 600.000 S din.

Predsednik občinske skupščine iz Zaprešiča je izjavil, da je zelo zadovoljen, ker bo letošnje srečanje slovenskih in hrvaških borcev v Brežicah. Uresničil se bo torej lanskoletni dogovor na proslavi dneva borca v Dubravici, kjer je občina Brežice pokazala zgledno pomoč in poskrbela za veliko udeležbo na slavju. Brez skrbi torej letos računajo na odziv sosedov onstran Sotle.

Tov. Klemenčič iz Laškega je omenil, da praznuje občina Laško od 3. do 7. julija svoj občinski praznik, da pa bo kljub temu dala velik poudarek proslavi v Brežicah.

J. T.

16. III. elitna šahovska prireditev v Črnomlju

Šahovska sekcija Športnega društva Črnomelj je zadnja leta zelo delavna in je organizirala vrsto uspelih prireditev, pred kratkim pa ji je bila poverjena organizacija šahovske prireditve republiškega obsega.

Sklenjeno je, da bo letošnje 13. hitropotezno šahovsko prvenstvo slovenskih mest 19. marca v Črnomlju. V Črnomlju je že začel delati pripravljalni odbor, ki bo poskrbel, da bo imela prireditev ne samo lokalni, temveč širši pomen za vse belokranjsko področje.

V soboto so predvidene simultanke v Črnomlju in v Metliki. Turist biro v Črnomlju pa bo na željo gostov organiziral izlete po Beli krajini. Spominke, osvežilne pijače ter vse informacije bodo udeleženci tekmovanja in gostje dobili v avli internata v Črnomlju, kjer bo tudi šahovsko prvenstvo.

Ljubitelje šaha iz vse Slovenije, posebno pa iz bližnje Dolenjske vabimo na prireditev in prijeten izlet v Belo krajino.

K. W.

Katja Močnik osvojila 1. mesto

V nedeljo je bilo v Trbovljah prvenstvo Slovenije v krosu, udeležilo pa se ga je rekordno število tekmovalcev, česar organizatorji niso pričakovali.

Od atletov SD Novo mesto so na tekmovanju nastopile samo atletinje: sestri Močnik in Marija Bratkovič. Na progi 800 m sta med 77 mlajšimi mladinkami nastopili Danica Močnik in Marija Bratkovič. Prva je zasedla 3. mesto, Bratkovičeva pa je bila 15.

Katja Močnik je tekmovala v skupini starejših mladink in zasluženo zmagala s precejšnjo prednostjo. Prihodnjo nedeljo bodo atletinje nastopile na krosu v Zagrebu.

-Sd

VREME

OD 9. DO 19 MARCA

Padavine z ohladitvami pričakujemo okrog 10., 11., 16. in 19. marca. V ostalem bo prevladovalo lepo vendar bistveno hladnejše vreme.

Dr. V. M.

Od sonca obsijane vinske gorice so oživele: prišli so rezači, tu in tam že tudi koljači. Na sliki: rezači v Vrbovcih pri Šentjerneju, otroci pa pobirajo rezino. (Foto: P. Miklič)

PRIMANJKLJAJA V DELAVSKEM SKLADU

izreden prispevek ne sme reševati!

Iz letošnjih doplačil 20 milijonov Sdin več za zdravstveno varstvo

Poročali smo že, da je sklad zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu »prigospodaril« lani 215 milijonov Sdin primanjkljaja. Na srečo je bilo toliko rezervnega denarja, da so z njim v celoti pokrili primanjkljaj in se izognili izrednemu prispevku.

Med potrjevanjem zaključnega računa sklada je skupščina skupnosti socialnega zavarovanja delavcev dognala, da zdravstvena služba ni spoštovala družbenega dogovora o potrošnji sredstev. Po tem dogovoru bi smelo zdravstvo porabiti le toliko denarja, kolikor ga je premogel sklad.

Letos bo imel sklad predvidoma 2907 milijonov Sdin dohodkov ali za 706 milijonov Sdin manj kot lani. 2079 milijonov Sdin ali 81 odstotkov skupnih sredstev bo potrebovalo zdravstveno varstvo, ostalo pa bo za denarne dajatve zavarovancem, stroške samoupravnih organov in podobno.

Za zdravstveno varstvo se bo letos nabralo okoli 20 milijonov Sdin tudi iz doplačil za nekatere zdravstvene storitve, medtem ko bodo občinske skupščine prispevale denar za preventivno dejavnost. Ob tem ne bi smeli pozabiti, da bodo morale sistematične preglede zaposlenih plačati delovne organizacije.

Skupščina skupnosti delavcev je pooblastila svoj izvršilni odbor, da sklene sporazumno z zdravstvenim centrom v Novem mestu pogodbe z zdravstvenimi zavodi o plačevanju storitev v letu 1967. Poudarjeno je bilo, naj noben zavod ne dobi več sredstev, kot mu jih lahko po posebnem delitvenem ključu zagotovi sklad. Tako bodo uveljavili letos tisto, česar lani niso mogli: razdelili le tista sredstva, ki se bodo nabrala v skladu. To je tudi temeljno načelo za gospodarjenje s sredstvi socialnega zavarovanja in ga bo treba dosledno spoštovati.

Samoupravni organi socialnega zavarovanja tudi menijo, da bi morebitnega primanjkljaja v delavskem skladu ob koncu leta ne smeli plačati z izrednim prispevkom, ker bi z uvedbo izrednih dajatev skalili prizadevanje za red v zdravstveni službi, kot je predvideno. Menili so, naj bi zdravstvena služba prikrojila svoje delo tako, da zavarovanci ne bi po nepotrebnem izgubljali časa pri čakanju na vrsto oziroma da bi lažje uveljavljali svoje pravice. Pripomnili so, da je treba urediti tudi razmere v zobozdravstveni službi; ta naj posluje tako, da bo dajala prednost mladinskemu zobozdravstvu

Zakaj 20 Sdin za poziv?

Zavarovanci iz črnomaljske občine se sprašujejo, zakaj morajo zravstvenemu domu v Črnomlju in njegovim ambulantam plačati po 20 S din za poziv (napotnico) k okulistu. Ker skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev v Novem mestu takih doplačil ni predpisala, zanima občane, katere predpise uporablja zdravstvena služba. Zavarovanci tudi prosijo, naj črnomaljski zdravstveni dom v javnem odgovoru pojasni, če so plačani pozivi zakoniti.

Vse prošnje na komunalni zavod!

Do konca 1967 bodo občani še lahko uveljavljali delovno dobo s pričami. Postopkov pa od nedavnega ne vodijo več upravni organi občinskih skupščin, marveč Komunalni zavod za socialno zavarovanje v Novem mestu, ki ima za to posebno službo. Vse prošnje za uveljavljanje delovne dobe z dokazovanjem (s pričami) morajo poslej občani vlagati pri Komunalnem zavodu. V tem tednu bo Komunalni zavod prevzel od občin (Metlika, Črnomelj, Trebnje in Novo mesto) vse nerešene zadeve in jih rešil.

ZUNANJEPOLITIČNI TEDENSKI PREGLED

Johnsonov „NE!“

Ameriški predsednik Johnson je izrekel svoj ne, še preden je senator Robert Kennedy, brat ubitega ameriškega predsednika Johna Kennedyja, sploh povedal kaj hoče.

Robert Kennedy je pripravil govor, ki naj bi ga prebral na seji ameriškega senata. Še prej pa ga je poslal predsedniku Johnsonu. Senatorji pa so dobili na mizo Johnsonov odgovor, še preden je Robert Kennedy svoj govor sploh prebral. V njem zatrjuje, da bodo ZDA prenehale bombardirati DR Vietnam samo, če bo Hanoi ustavil svojo vojaško aktivnost ali če se bo začel pogajati. Kennedy je predlagal načrt, kako doseči mir v Vietnamu. Takoj je treba ustaviti bombardiranje Severnega Vietnama, v enem tednu se morajo ZDA izjaviti, da so pripravljene na pogajanja. V drugi fazi naj bi ustanovili mednarodno skupino OZN, ki bi nadzorovala vietnamsko mejo in pristanišča ter preprečila nadaljnje stopnjevanje vojne. V tretji fazi pa je Kennedy predvidel ustanovitev mednarodnih sil pod vodstvom OZN, ki naj bi postopno zamenjale ameriške čete v Vietnamu.

Kennedy je torej zadel na tisto za Johnsona najbolj občutljivo točko — zahteva namreč takojšnjo ustavitev bombardiranja Severnega Vietnama in tudi on meni, da je to nujen pogoj, če naj do pogajanj sploh pride. Prvi korak morajo torej storiti ZDA in jim ni treba čakati na kakšno »novo znamenje« iz Hanoia, kakor je to povedal v svojem govoru na televiziji po svojem nastopu v ameriškem senatu. S tem se je pridružil številnim državnikom in politikom, ki vidijo edini izhod iz sedanje vietnamske vojne v takojšnji ustavitvi bombardiranja in v svojim predlogom ni uspel, saj je predsednik Johnson njegov predlog odklonil, še preden ga je povedal, izglasoval pa ga ni tudi ameriški senat in je s tem povsem podprl Johnsonovo politiko v Vietnamu. Se vedno vztrajajo pri tem, da je treba Vietnamce z bombardiranjem »prisiliti na pogajanja«, kar z drugimi besedami pomeni k popolni kapitulaciji. Vsak, kdor je namreč le malo spremljal, kako se je vietnamska vojna doslej odvijala in kako so propadli drug za drugim vsi poskusi, da bi jo ustavili, mora spoznati, da je ameriška stran tista, ki se noče pogajati in ki je na vse dosedanje poskuse in ponudbe odgovarjala s kratkim ne. To pa je zagovarjala s povsem nepreprečljivo trditvijo, da se Vietnamci nočejo pogajati. Kako je s to zadevo, pa priča kopica ponudb tako DR Vietnama kot južnovietnamske osvobodilne fronte, ki so odstopili od znanih štirih točk, ki so jih bili skraja postavljali kot pogoj za pogajanja.

Vsemu svetu je zdaj očitno, da so ZDA napadalec in da so se odločile z orožjem prisiliti vietnamski narod na kolena. Pa vendar državniki še zmeraj poskušajo rešiti ta gordijski vozel, čeprav je upanja spričo takšnih stališč Bele hiše tako malo. Generalni sekretar OZN U Tant je bil te dni na dopustu v svoji domovini. To priložnost je uporabil tudi za to, da se je prvič sestal s predstavniki DR Vietnama. Doslej so se pogovarjali vedno le s posredniki. V Rangun je namreč prispela posebna delegacija iz Hanoia in predala U Tantu tudi pismo Ho Ši Minha. Sam U Tant je po pogovorih dejal, da ne sme biti nikomur žal truda pri urejanju te tako zapletene zadeve in da upi le še niso vsi pokopani. Svojo trditev je oprl na nedavno Kosiginovo izjavo, pri čemer pa je malce pikro pristavil, da so »oni« (Sovjetska zveza in nekatere druge države) šele pred nedavnim pospešili diplomatsko aktivnost pri urejanju vietnamskega problema. Tudi Kisigin je namreč ob nedavnem obisku v Londonu izjavil, da je pogoj za pogajanja ustavitev bombardiranja.

V nečem pa se prav s srečanjem U Tanta s predstavniki Hanoia spreminja. To bi si lahko tolmačili tudi tako, da Hanoi pristaja na posredovanje Organizacije združenih narodov, kar je doslej vedno odklanjal. Če se je namreč Hanoi odločil poslati delegacijo k U Tantu, potlej je to že znamenje, da vidi v tem možnost za ureditev problema in da torej posredno priznava možnost, da se vsa zadeva uredi prek OZN, četudi DR Vietnam ni njen član.

O tem, kaj se je U Tant pogovarjal s hanojskimi predstavniki in kaj mu je pisal Ho Ši Minh, še ni nič znanega. Vsekakor pa gre za poskuse, kako napraviti konec vietnamski tragediji. Ob takšnem ameriškem stališču so možnosti seveda zelo neznatne, saj še vedno zatrjujejo, da mora Hanoi »dokazati« svojo pripravljenost. Le kaj naj še dokaže?

500 Ndin - meja za otroški dodatek

Upravičenci do dodatka bodo morali podatke o družinskih dohodkih prijaviti organizaciji, ki jim izplačuje otroški dodatek

Pretekli mesec je socialno-zdravstveni zbor republiške skupščine sprejel zakon, po katerem bodo lahko otroški dodatek dobile le družine, v katerih pride na člana manj kot 500 N din mesečnih dohodkov iz delovnega razmerja.

Za primer naj navedemo neko tričlansko družino. Dohodek ustvarja le oče, ki je zaposlen in zasluži na mesec 1350 N din. Na člana njegove družine odpade 450 Ndin mesečnih dohodkov, to pa je pod mejo — 500 Ndin — za pridobitev dodatka. Dodatek za otroka mu torej ostane.

Če bi se ta družina preživljala še s kmetijstvom ali kakšno drugo dejavnostjo, otroškega dodatka ne bi več dobila. Zakon je za take upravičence predpisal strožjo mejo — največ 400 Ndin dohodka na družinskega člana.

Kdor bo hotel še nadalje dobivati otroški dodatek, bo moral najkasneje v petnajstih dneh od objave zakona prijaviti vse družinske prejemke komunalnemu zavodu za socialno zavarovanje ali delovni organizaciji, ki mu dodatek izplačuje. Kdor podatkov o prejemkih ne bo dal v roku, mu bodo otroški dodatek ustavili.

Če upravičenec lani ni imel osebnega dohodka iz delovnega razmerja ali pa so se dohodki njegovega gospodinjstva močno spremenili, bo lahko uveljavil pravico do dodatka le tedaj, če povprečje njegovih dohodkov v zadnjih treh mesecih ne bo preseglo predpisane meje.

Ob vsaki spremembi naslova nam sporočite svoj stari in novi naslov!

KRATKE Z RAZNIH STRANI

■ S SILO NAD SMITHA — Svet organizacije afriške enotnosti je na svojem zasedanju v Adis Abebi sprejel resolucijo, v kateri zahteva, naj Velika Britanija s silo zlomi rasistični režim Iana Smitha v Južni Rodeziji. Resolucija poudarja, da vsi dosedanji mednarodni ukrepi proti temu režimu niso bili uspešni in da je sila edini izhod.

■ PETROLEJSKI SPORAZUM — Spor med iraško petrolejsko družbo in sirijsko vlado so zgladili. Petrolejska družba je pristala na poglavitne zahteve Sirije — za polovico je povečala tranzitno takso za petrolej, ki teče po naftovodih prek sirijskega ozemlja. Tako bo Sirija dobivala namesto 10 kar 15 milijonov funtov šterlingov na leto.

■ SUKARNA NISO VABILI — V torek se je sešel indonezijski začasni kongres, da bi dokončno odločil o nadaljnji Sukarnovi usodi. General Suharto, ki mu je bil Sukarno predal vso oblast, je še pred zasedanjem kongresa opozarjal, naj se poslanci odločijo v skladu z možnostmi vojske. S tem je izrazil bojazen, da bi vojska utegnila priti v težaven položaj, če kongres ne bi imel pred očmi njenih možnosti. Dejal je, da je treba upoštevati tudi napet položaj v deželi in ne samo pravno stran vprašanja. Sukarna na sejo kongresa niso vabili.

■ KRVNIK TREBLINKE ARETIRAN — Brazilske oblasti so prijele enega izmed najhujših nacističnih zločincev, ki ima na vesti najmanj 700.000 ljudi, ki jih je bil dal pomoriti med drugo svetovno vojno v nacističnih taboriščih smrti. Zaslugo za aretacijo Franza Stangla ima skupina dr. Wiesenthala, ki je prijela tudi znanega vojnega zločinca Eichmana.

■ PRONACISTIČNA STRANKA V NEMČIJI — V Linzu so prejšnji teden ustanovili »nacionaldemokratsko stranko Avstrije«. Vodi jo 26-letni študent Rudolf Watschinger, ki je znan že od prej po svojih terorističnih akcijah na južnem Tirolskem. Stranka se bo »brezkompromisno zavzemala za to, da bi Avstrija ohranila značilnosti nemškega naroda«, kot je dejal dr. Norberi Burger na ustanovnem kongresu. Burgerja so zadnje čase pogosto omenjali v zvezi z atentati na Južnem Tirolskem.

■ VOLITVE V FRANCIJI — V nedeljo so Francozi volili poslance. V prvi rundi ni bilo bistvenih sprememb. Degolistična Peta republika je dobila okrog 38 odstotkov glasov, KP Francija 22, federacija demokratske in socialistične levice 10, demokratski center 12 odstotkov glasov itd. V prvi rundi je bilo izvoljenih razmeroma malo poslancev, le tisti, ki so dobili absolutno večino glasov. Druge bodo izvolili v drugi rundi prihodnjo nedeljo, ko se bodo lahko potegovali za izvolitev samo tisti kandidati, ki so v nedeljo dobili obveznih 10 odstotkov glasov.

TEDENSKI NOTRANJEPOLITIČNI PREGLED

■ MAJDA GASPARI O 8. MARCU. Ob letošnjem 8. marcu je Majda Gaspari, predsednica Konference za družbeno aktivnost žensk Slovenije v pogovoru z novinarji med drugim izjavila, da mora biti ta dan začetek načrtnejše akcije za večjo družbeno veljavo žensk. S stanjem, kakršno je sedaj, ne moremo biti zadovoljni. Čeprav je kar 39 % vseh proizvajalcev iz vrst žensk, jih je le malo na vodilnih mestih, razen v delavskih svetih. Celo v vodstvih družbenopolitičnih organizacij, ki se tako lepo deklarirajo o pomembnosti družbene vloge žensk, ni dosti bolje.

Predsednica je v pogovoru o aktualnih problemih družbenega položaja žensk v Sloveniji omenila tudi objektivne ovire. To je dvojna obremenitev žensk. Družba ji pri tem ne pomaga dosti, saj smo glede otroškega varstva in družbene prehrane na predzadnjem mestu v Evropi.

Dosedanja priporočila so malo zalegla. Treba je preiti od pridig h konkretnim akcijam.

■ O ČEM SO GOVORILI V ZVEZNI SKUPŠČINI? Na zadnjem zasedanju zvezne skupščine so, kakor poročajo dopisniki »Dela« iz Beograda, govorili o sprostitvi cen v gospodarstvu. Administrativne ukrepe na področju cen bi izvajali le tedaj, kadar bi odpovedali ekonomski ukrepi. — Izvolili so posebno komisijo z Veljkom Vlahovićem, ki bo pripravila besedilo predloga za spremembo zvezne ustave. Govorili so tudi o tem, kako stimulirati modernizacijo proizvodnje v premogovnikih in o ukinitvi carine za rudniško opremo.

■ UČINKOVITOST SAMOUPRAVE OMEJENA Z ZAKONODAJO. Komisija za komunalni sistem pri GO SZDL Slovenije je te dni razpravljala o razvijanju samoupravljanja. Pri tem je ugotovila, da morajo občinske skupščine izvajati 1500 zveznih in 500 republiških predpisov. Ali je takšna množina predpisov zares nujna? Nekaterih predpisov sploh ne izvajajo, ker ne upoštevajo dovolj življenja in razvoja. Razvoj samoupravljanja v občinah je potemtakem močno odvisen tudi od zvezne in republiške zakonodaje.

Družbeni položaj žensk ni ugoden

■ STANE KAVČIČ O SPREMEMBAH V ORGANIZACIJI ZK. Član IK ZKJ Stane Kavčič je v pogovoru z novinarji med drugim rekel, da pomenijo spremembe v organizaciji Zveze komunistov iskanje najboljših poti. Obvestil je novinarje, da bodo v kratkem objavili teze za reorganizacijo ZKJ, ki niso začetek akcije, temveč so že rezultat globljih teoretičnih spoznanj in praktičnih izkušenj.

■ 23. MARCA — VII. SEJA CK ZKS. Na seji predsedstva CK ZKS so sklenili, da bo 23. marca VII. seja CK ZKS, na katero se že dalj časa pripravljajo in v katere pripravah je sodeloval širok krog komunistov. Na seji bodo razpravljali o aktualnih nalogah komunistov v sedanjem obdobju, o poročilu IK CK ZKS in komisij ter o nekaterih drugih vprašanjih. Na koncu bodo sprejeli resolucijo, ki bo, kot smo že poročali, mobilizacijski, akcijski dokument. Teze, o katerih je prav tako potekala razprava med članstvom, bodo predmet nadaljnjih razglabljanj komunistov in znanstvenih raziskav.

■ »TUZLA II« OBRATUJE. V soboto je začela redno obratovati elektrarna »Tuzla II«. Glavno opremo zanjo je dobavila Sovjetska zveza. Njena zmogljivost je 100 megavatov.

■ NOVI PREDSEDNIK ZVEZE SINDIKATOV JUGOSLAVIJE. Pred nekaj dnevi je dosedanji predsednik Zveze sindikatov Jugoslavije zaprosil centralni svet, da ga razrešijo te funkcije. Za novega predsednika so predlagali Dušana Petrovića, predsednika skupščine Srbije.

■ MATERIALNI POLOŽAJ UDELEŽENCEV VOJNE. Predsedstvo zveznega odbora ZZB NOV je obravnavalo materialni položaj udeležencev vojne. Na seji so med drugim ugotovili, da pokojnine ne gredo v štric z realnimi osebnimi dohodki.

■ RAZPRAVA O KOMUNALNI UREDITVI LJUBLJANE. V Ljubljani je v teku razprava o bodoči komunalni ureditvi mesta. Medtem ko se eni zavzemajo za to, da Ljubljana še naprej ostane razdeljena na več občin z nekaterimi skupnimi službami in skupnimi interesi v okviru mestnega sveta, se drugi zavzemajo za to, da bi vse štiri občine združili v eno samo.

Prispevek zavarovancev k stroškom nekaterih zdravstvenih storitev

I.

Skupščina Komunalne skupnosti socialnega zavarovanja delavcev Novo mesto je na seji dne 12. 2. 1967 razpravljala in sklepala o obveznem prispevku zavarovanih oseb k stroškom za posamezne vrste zdravstvenih storitev na območju komunalne skupnosti Novo mesto.

Pri določitvi vrst zdravstvenega varstva, h katerim naj bi zavarovane osebe prispevale določene zneske, je skupščina upoštevala:

prispevek naj ima vzgojno vlogo in usmerja zavarovance k racionalnejši uporabi zdravstvenih storitev,

ne sme pa biti dodatni vir zbiranja sredstev za zdravstveno varstvo.

Skupščina je upoštevala sklep republiške skupščine socialnega zavarovanja, ki določa zdravstvene storitve, za katere so komunalne skupnosti dolžne predpisati obvezen prispevek zavarovanih oseb k tem stroškom, ter upoštevala mnenja in predloge občinskih svetov zavarovancev, občinskih sindikalnih svetov in zdravstvenih delavcev z območja komunalne skupnosti.

Skupščina komunalne skupnosti je tako uvedla prispevek zavarovanih oseb pri naslednjih oblikah zdravstvenih storitev:

1. Za obiske zdravnika na bolnikovem domu s stroški prevoza:
   a) za prvi naročeni obisk 5.00 Ndin,
   b) za vsak nadaljnji nanaročeni obisk 2.00 Ndin.

Prispevek k stroškom obiska zdravnika na bolnikovem domu se plača v vsakem primeru ne glede na vrsto bolezni ali starost zavarovane osebe.

2. Za prevoze z reševalnimi vozili in vozili zasebnikov zajema prispevek vse stroške prevoza do višine 20.00 Ndin, ostanek stroškov nad 20.00 Ndin pa gre v breme sklada.

Prispevek po tej postavki se plača v vseh primerih ne glede na vrsto bolezni in starost zavarovane osebe, razen v primerih, ko gre za življenjsko nevarne poškodbe, za nalezljive bolezni, za katere je obvezna prijava, ali za duševne bolezni, če je bolnik nevaren za okolico.

3. Obvezni prispevek za preglede in zdravljenje akutnih zastrupitev z alkoholom se plača v višini 95 odstotkov vseh stroškov. Prispevek po tej postavki se plača v vseh primerih.

II.

Skupščina Republiške skupnosti socialnega zavarovanja delavcev SR Slovenije je s svojim sklepom, ki je objavljen v Uradnem listu SRS št. 3/67 predpisala prispevek zavarovanih oseb k stroškom še nekaterih drugih zdravstvenih storitev, kar pa velja enotno za vso Slovenijo. Po tem sklepu je bil uveden prispevek pri naslednjih vrstah zdravstvenih storitev:

1. Za vsa fiksna in snemna zobna protetična sredstva, vključno reparature in zobno tehnično pomoč (vse vrste prevlek in kron, vmesnih členov, inlayev, opornic, gredi, jahačev, zobnih protez, reparatur in podobno) se plača prispevek v višini 25 odstotkov.

Za sredstva in posege v čeljustni ortopediji se plača ta prispevek samo, če zavarovana oseba ta pripomoček izgubi, uniči ali ga ne uporablja po navodilih zdravnika.

2. Za protezo, ortopedski aparat za zgornje oziroma spodnje ude (razen za terminalni podaljšek in umetno pest), kovinsko sandalo, ortopedski korzet, invalidski voziček, usnjene rokavice, kilni pas, suspenzorij, trebušni pas, steznik, usnjeno kapo in lasuljo se plača prispevek 50.00 Ndin.

   Za navadne čevlje k protezi ali za ortopedske čevlje se plača, in sicer 40.00 Ndin do velikosti številke 35, za večje pa 70.00 Ndin.

   Za palice, bergle in za ortopedske vložke, ki niso vdelani v ortopedske čevlje, se plača 15.00 Ndin.

   Za gumijaste nogavice (kratke za skočni sklep, nadkolenice in podkolenice), navleke na krn po amputaciji, elatični povoj, nočno posodo (gosko ali lopato), brizgalko za injekcije, žepni pljuvalnik, gumirani posteljni vložek, gumijasto blazinico ali gumijasti kolobar, razprševalec ali inhalator se plača trojni znesek, ki je predpisan kot prispevek zavarovane osebe za zdravila.

3. Za vse vrste očesnih pripomočkov se plača prispevek v višini 20.00 Ndin.

   Za ojačevalni slušni aparat znaša prispevek 50.00 Ndin.

Od prispevka k stroškom za sredstva in pripomočke pod II/2 so izvzeti:

— otroci in mladina do 19. leta starosti in osebe po dvojni ali večkratni amputaciji udov nad zapestjem ali nad gležnjem in osebe, ki imajo paroplegijo, triplegijo ali tetraplegijo, razen za čevlje k protezam, za ortopedske čevlje in za usnjene rokavice;

— vse zavarovane osebe za vrečice za vodo, pasove z vrečico za blato po operacijah, endotrahealne kanile, stalne katetre in gumijaste cevi za umetno hranjenje.

Od prispevka k stroškom za pripomočke pod II/3 so izvzeti otroci in mladina do 19. leta starosti

Za pripomočke, katerih nabavna cena je nižja od predpisanega prispevka, plača zavarovana oseba nabavno ceno

III.

Oba sklepa se uporabljata od 1. 3. 1967 dalje.

Za razmejitev, ali naj zavarovana oseba plača prispevek ali ne, se upošteva trenutek, ko je primer nastal. Za razmejitev pri zobotehnični pomoči in zobnoprotetičnih sredstvih se upošteva dan, ko je delo končano. Za razmejitev pri ortopedskih in drugih pripomočkih se upošteva datum potrditve potrdila o potrebi ortopedskega pripomočka ali sanitarne priprave, ki ga potrjuje komunalni zavod za socialno zavarovanje, razen za invalidske vozičke, za katere se upošteva datum vloge, zahteve ali prošnje. Udeležba pri očesnih pripomočkih je določena ne samo za kompletna očala, temveč tudi za stekla ali okvirje, če se ti prepišejo posebej zaradi zamenjave

Zavarovana oseba plača prispevek za določene zdravstvene storitve po sklepu tiste komunalne skupnosti socialnega zavarovanja, na območju katere uporablja zdravstveno varstvo, razen za prispevke pod II., ki je enoten za vso Slovenijo.

Prispevek po teh dveh sklepih plačujejo tudi osebe, zavarovane po zakonu o zdravstvenem zavarovanju kmetov, kadar je zanje predpisani prispevek manjši od prispevka, ki je naveden v teh dveh sklepih, ali če sploh ni predpisan.

Kmetje-borci, ki imajo zdravstveno izkaznico kmeta-borca, plačujejo prispevek v enaki višini kot zavarovane osebe iz zdravstvenega zavarovanja delavcev.

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Novo mesto

Samoupravni organi uspešno upravljajo delovno organizacijo. Na sliki seja delavskega sveta Kmetijskega gozdarskega posestva. (Foto: Jože Svete)

Petnajst let KGP Kočevje

Kmetijsko gozdarsko posestvo gospodari z zemljišči od Kolpe do Turjaka — Posestvo je vedno dobro poslovalo — Jubilej bodo skromno proslavili

Kmetijsko gozdarsko posestvo Kočevje je bilo ustanovljeno 14. marca 1952 in bo letos praznovalo 15-letnico obstoja. V tem času se je razvilo v zaokroženo gospodarsko celoto z vsemi potrebnimi pomožnimi obrati, ki dopolnjujejo osnovni dejavnosti — kmetijstvo in gozdarstvo. Delovna organizacija je razdeljena na 25 obratov.

Gozdna in kmetijska zemljišča, na katerih gospodari, se raztezajo od Kolpe do Turjaka. Razen tega gospodari v gozdovih zasebnih lastnikov znotraj kočevskega gozdnogospodarskega območja in razvija kooperacijo z zasebnimi kmetijskimi proizvajalci.

Delovna organizacija kot celota ves čas svojega obstoja posluje s pozitivnim finančnim rezultatom, zadnje tri leta pa tudi vsaka panoga zase.

Kmetijsko gozdarsko posestvo gospodari na 7537 hektarih kmetijskih površin v družbeni lasti. Na teh površinah je redilo v letu 1966 okoli 4300 glav goveje živine in 3000 prašičev. Proizvodnja mleka je znašala nad 4,800 tisoč litrov.

Delovna organizacija gospodari na 39.177 hektarov gozdov v družbeni lasti in na 20.615 hektarov gozdov, ki so v zasebni lasti. V letu 1966 je znašal posek v družbenem sektorju 129.640 m³, v zasebnem sektorju pa 30.296.

Petnajstletnico obstoja bo podjetje skromno praznovalo. Imeli bodo slavnostno sejo delavskega sveta in izdali posebno številko svojega glasila »Aktualnost«, ki bo posvečena temu jubileju. Razen tega nameravajo okoli prvega maja skromno nagraditi najstarejše člane kolektiva.

OBRTNO GRADBENO PODJETJE

REMONT – Straža
s sedežem
v Novem mestu,
Ragovska 11

razpisuje
prosto delovno mesto

gradbenega tehnika s prakso

Zasedba delovnega mesta takoj. Osebni prejemki po pravilniku.

Najlepše darilo za 20-letnico osvoboditve: DOLENJSKI ZBORNIK 1963 — Dobite ga v knjigarnah. Cena 1.500 S din

Sejmišča

V Novem mestu živahen sejem

6. marca je bil na novomeškem sejmišču večji sejem za prašiče in govejo živino. Kljub temu da je bil isti dan sejem tudi v Škocjanu, je bilo novomeško sejmišče dobro obiskano. Kupci so lahko izbirali med 572 pujski in 281 glavami goveje živine. Prodali so 554 prašičkov in 104 goved. Cene manjšim prašičkom še vedno rastejo. Tokrat so jih prodajali po 18 do 34.000 S din, vole po 490 do 500 S din kilogram, krave od 300 do 420 S din kilogram in mlado živino po 490 do 510 S din kilogram.

Na brežiškem sejmu

V soboto, 4. marca, so pripeljali kmetovalci na redni tedenski prašičji sejem v Brežice 680 pujskov. Kupcev je bilo precej in so skoro vse pujske pokupili. Manjšim je bila cena 12 Ndin za kg, večjim pa 7 Ndin.

Kmetijski nasveti

Obrezovanje sadnega drevja

Sadjarja spoznaš po obrezovanju sadnega drevja. Če se ta ne spozna na svoj posel in obrezuje kar vsevprek, bo naredil drevju nepopravljivo škodo. Poznati je treba vsaj nekaj osnovnih pravil rezi, s katero uravnava sadjar razmerje med rodnostjo in rastjo.

■ **Pri mladih drevesih**, ki potrebujejo za prehranjo veliko listne površine, je obrezovanje nujno zlo. Velja pravilo, da jim ne smemo obrezati več kot četrtino letnega prirastka. Toda obrezovati moramo, če hočemo vzgojiti krono in ji dati dobro osnovo za bogat rod v bodoče. Samo z rezjo lahko dosežemo, da ima drevo močne ogrodne veje in uravnovešeno, zračno in prostorno krono. Rez pospešuje rast bujnih poganjkov, ker priteče potem v tiste brste, ki so še ostali, več sokov. To nam omogoča, da v mladosti oblikujemo krono skoraj tako, kakor želimo.

Zelo pomembno je ločiti med seboj dve vrsti vej in vejic na sadnem drevju: pokončne in dolge lesene mladice od rodnih mladic ali kot sadjarji pravijo — rodnega lesa. Te mladice ločimo med seboj tudi po brstih. Rodni les sestavljajo: rodne šibice, brstike, brstiči, rodne pogačice, zverižen les, cvetni šopi, medtem ko med lesnimi mladikami ločimo: voditeljice, stranske lesne poganjke in vodene poganjke. Iz lesnih mladic dobimo ogrodne veje.

■ **Sadno drevje obrezujemo od februarja naprej, če** le ni hujšega mraza. Ločimo kratko in dolgo rez. Prva vpliva ugodno na razvoj mladic, druga pa na razvoj rodnega lesa. Obrezovati začnemo od vrha navzdol, ker moramo na vrh posebno paziti, da nam ne uide v višino. Če je drevo visoko več kot šest metrov, ga je zelo težko oskrbovati, čistiti, obrezovati in škropiti. Ko obrezujemo, moramo paziti, da so rane čim manjše in da pustimo zadnje oko na zunanji strani drevesne krone. Pri vsem tem je treba upoštevati, da je redčenje krone, ki daje drevesu svetlobo in več prostora, važnejši ukrep kot krajjanje poganjkov Sadjarji namesto rezi tudi v vse večji meri uporabljajo upogibanje poganjkov, ki ima namen ujeti med rodnostjo in rastjo tako ravnotežje, ki bo dalo kar najbolj stalen in dober pridelek.

■ **Z obrezovanjem so sadjarji vzgojili** na desetine različnih drevesnih vzgoj, od najbolj umetelnih, kot so vzgoja Thomas Bouche, različne palmete in kordoni, do bolj preprostih vzgoj, kot so kotlasta krona, piramidna krona in sadni grm. Za našega sadjarja sta predvsem pomembni piramidna in kotlasta vzgoja na nizkem ali srednjem deblu. Ti vzgoji sta preprosti in omogočata z odprto in zračno krono razmeroma velik in dober pridelek. Kotlasto krono vzgojimo tako, da že v prvem letu odstranimo na sadiki glavni poganjek (voditeljico) in pustimo rasti tri Piramidna krona pa je v svetu nasploh najbolj razširjena vzgojna oblika. Na 60 do 120 cm visokem deblu vzgojimo prvo ogrodno vejo, nato pa tri ali štiri veje vzgojimo v naslednjih letih rasti. Ko tako dobimo osnovno ogrodje, je obrezovanje naprej zelo preprosto, zato ima ta vzgoja tako veliko zagovornikov.

KLOPOTEC

Zgodba, ki jo pisatelj pripoveduje v GIMNAZIJKI, je dovolj vsakdanja in resnična, da je prav zaradi tega pripričljiv prerez našega današnjega življenja, predvsem pa odsev odnosov med mladimi ljudmi samimi. Le pisatelj, ki je kot profesor in pedagog živel dolga leta sredi mladih gimnazijskih življenj, more prikazati gimnazijski rod današnjih dni tako neposredno in močno ter postaviti s pripovedovanjem naši družbi vprašanja, ki jih brani in načenja pred profesorskim zborom dijakinja Ada za svojo sošolko in maturantko Jelko. Pri nas še nismo imeli knjige, ki bi toliko povedala o današnji srednješolski mladini.

Pisatelj Anton Ingolič slavi letos svojo šestdesetletnico in to njegovo novo delo izdajamo v zbirki Levstikov hram kot prvo letošnjo knjigo, da tako skupaj z bralci počastimo avtorjev jubilej.« — (Uvodno pojasnilo založnice MLADINSKE KNJIGE v novi Ingoličevi knjigi GIMNAZIJKA — izdala MK 1967 — opremil Aco Mavec)

Jelka je upočasnila svoje korake šele, ko je pritekla v središče mesta. Zaustavila jo je gneča na pločniku in cestišču. Pred vsako kavarno in vsakim bifejem so bile postavljene mize s stoli, na vsakem vogalu pa je igrala godba. Tu in tam so tudi plesali; kar na ulici. In koliko luči! Pa zastav, zelenja in cvetja! Da, da jutri je praznik, dan zmage. Vse praznuje, vse se veseli, Dvajset let svobode, tri leta več, kot jih imam jaz. »Vi ste otroci svobode, rojeni v svobodi, vzgojeni v svobodi. Na srečo ne veste, kako strašna je bila minula vojna, njene grozote poznate samo iz pripovedovanja in knjig. Srečni mladi ljudje!« Tako ste rekli, tovariš ravnatelj, na dopoldanski proslavi. Srečni mladi ljudje...

»Dekle, kam se ti tako mudi? Čakaj, posedi malo in trči s nami! Vidiš, tukaj smo sami dvajsetletniki, spočeti sicer še med vojno, na okupiranem ali že na osvobojenem ozemlju, rojeni pa že v svobodi, v tistem najlepšem izmed vseh majev tega stoletja in še nekaj stoletij nazaj, kakor pravijo naši starši pa naši strici in naše tete. No, sedi vendar!«

Krepke fantovske roke so jo zgrabile in posadile na stol.

»Jelka, me ne poznaš? Si že pozabiala na Prule in našo rjavo bajto?«

Da, da, tole je Marko, visokošolec Marko iz prulskega bloka...

»Na, Jelka, pij in trči z nami!«

Vsili! ji je kozarec; obenj so trčili vsi naokoli.

»Do dna, Jelka! Pijemo vendar na zdravje dvajset let stari nevesti Svobodi! Eks!«

»Živio, živio, živio!«

Izpila je. Ko je postavila prazen kozarec na mizo, se je ozrla po zbranih. Šest, ne, sedem jih je. Kakor tedaj pri Adi. In med njimi je morda tisti fant. Lestenci so bili zagrnjeni z rdečim papirjem, komaj sem prepoznala Rudinko iz c razreda pa dva četrtošolca, vsi drugi so mi bili neznani. Drugi dan je Ada sicer začela razgovor o proslavi svoje sedemnajstletnice, toda že po nekaj besedah sem jo ustavila. »Ada, prosim te, molči, o tem ne maram slišati niti besedice!« »Zakaj ne, to je bila doslej moja najbolj perfektna zabava. Neumna si bila, da si...« »Molči, molči!« In še enkrat je šla z izpraševalnim poglednom od obraza do obraza. Tistile temnolasec z dolgim, ozkim obrazom, snežno belo najlonsko srajco in temno kravato je podoben fantu, ki me je odpeljal na prvi ples in me ni spustil, dokler nisem... Da, da, zelo mu je podoben, prav takšen obraz, prav takšen glas, prav takšen smeh. Maki mu je bilo ime, rekel je vsaj, da mu je tako ime, Ado moram vprašati, kako se piše, kje stanuje, kaj študira. Če komu, njemu bom povedala, če kdo, on mi je dolžan pomagati. Temnolasec mu je zares podoben, škoda, da mu je samo podoben... takoj bi spregovorila...

»Zdaj pa še enega, Jelka! Tegale pa na tvoje zdravje! Od pomladi se nisva videla. Kod hodiš, da te mi nič videti? Si se vsa zabubila v knjige? Nikar, ko pa je življenje lepše! Medtem si zrasla v pravo dekle.«

Spet ji je vsilil kozarec.

»Do dna vendar! Na tvoje zdravje pijemo in na srečo pri maturi! Pa v ljubezni tudi seveda! Škoda, da te ni več pri nas. No, dajmo, dajmo! Na zdravje!«

»Živio, živio, živio!«

In kaj bi mi tistile temnolasec, če bi bil Maki, dejal, ko bi mu povedala?

— »Tisto noč sem zanosila.«

»Katero noč?«

»No, tisto noč, ko je Ada, Kotarjeva Ada praznovala svoj sedemnajsti rojstni dan.«

»Da, da, tisto noč smo ga res lomili, prav pošteno.«

»Se ne spominjaš, da sem bila jaz s teboj?«

»Katera? Prva, druga, ali sedma?«

»Prva!«

»Res? Ne bi te spoznal. Strašno sramežljiva si bila, razumljivo, bilo je menda prvič.«

»In vendar sem zanosila.«

»Zanosila? Tudi to se zgodi. Nič hudega. Gotovo si tudi že odpravila.«

»Ne, noseča sem.«

»To pa je neumno, zelo neumno.«

»In kaj naj napravim pametnega?«

»Kaj? Pojdi k zdravniku, otroka vendar ne moreš imeti. Že zaradi tega ne, ker ne veš, kdo mu je oče. Sedem nas je bilo; res, ni jih vsaka imela vseh sedem, vendar ..«

»Jaz sem imela... mene je imel samo eden, in tisti si bil ti. Povej, kaj naj napravim!«

»Rekel sem, pojdi k zdravniku in daj si odpraviti!«

»Brala sem, da je prepozno... In sploh...«

»Nič ni prepozno, samo dobrega zdravnika je treba najti!«

»Bi šel z menoj?«

»Mene v to stvar ne mešaj! Sedem fantov nas je bilo in sedem deklet, samih izbranih cvetk z Ado na čelu...«

»Jaz sem bila samo s teboj...«

»Kdo bi ti to verjel? Pijani smo bili in ljubili smo se vsevprek...«

»Ne, jaz sem po tistem s teboj zbežala...«

»Veš kaj, punca, nocojšnji večer res ni primeren za takšne pogovore. Fantje, pijmo!«

Z zvenku čaš so se zadušili glasovi, ki jih ni bilo.

»Zdaj pa še enega na naše zdravje!« je zaklical temnolasec z belo najlonsko srajco in temno kravato. »Ni smo sijajni fantje? Deklico z žalostnim obrazom smo vzeli medse, da se tudi ona nasmeje, da tudi ona praznuje z nami. No, dvigni kozarec! Pijmo na zdravje naše sedmerice!«

Jelka je dvignila kozarec. Tudi fantje so dvignili vsak svojega. Sami nasmejani obrazi, temnolasec s snežno belo najlonsko srajco in temno kravato se je smejal najbolj prešerno in glasno. Kakšna široka usta ima, kako bele, bleščeče bele zobe! Ni imel tudi tisti fant prav takšnih zob? Nazadnje nisem videla nič drugega kot njegove bele zobe pa belo, snežno belo najlonsko srajco s temno kravato...

»Tovarišica, kratko napitnico! To se spodobi, to smo si tudi zaslužili! Čakamo, tovarišica!«

»No, Jelka!«

Toda Jelka je tako trdo postavila čašo na mizo, da se je razletela v črepinje, planila pokonci in se pognala med ljudi, ne meneč se za klice za seboj. Brezobzirno se je prerivala med starejšimi moškimi in ženskami, ki jim je z lic sijalo tiho zadovoljstvo, in med fanti pa dekleti, ki so s svojim hrupnim smehom zatrpali ulico. Zdaj je hitela sredi ulice, zdaj po pločniku tik izložb. Nobenega glasu ni razločno slišala, nobene podobe jasno videla. Samo stran od tod, stran, stran!

Šele ko se je pred njo odprl prazen prostor, je vsa zadihana obstala.

Kje sem? se je vprašala. Da, da, tule je tromostovje, si je čez trenutek odgovorila, tamle zgoraj pa Grad. ŽIVEL 9 MAJ! Svečano razsvetljen, vendar tih in samoten.

Odhitela je čez tromostovje in potem po eni izmed ozkih strmih ulic navkreber. Šum mesta je ostajal za njo, tudi luči in zastave. Zgoraj pod kostanji ni bilo nikogar. Sedla je na klop, toda zbala se je teme, zato je odšla na drugo stran gradu. Tu je bilo svetlo od žarnic, ki so sestavljale svečani napis, in po klopeh so sedeli parčki. Poiskala si je prazno klop.

Iz mesta, ki je pod njo gorelo v lučkah, je prihajalo pridušeno vrvenje, prihajala je zamolkla godba, v katero je zdaj pa zdaj zarezala avtomobilska trobilja.

Klopi se je približal moški, vojak.

Jelka se je dvignila.

»Tako sama v tej pozni uri? Kar ostani, punčka, ostani, starega partizana se res ni treba bati.«

Glas je bil topel, obraz prijazen, uniforma pa ni bila strogo vojaška.

MIHA MALEŠ: Dekle iz Poitiersa

Nekaj misli o ljubezni

MOLIÈRE:

Res je, da do skrajnosti zaljubljen ljubimec ljubi ljubljeno bitje celo v njegovih napakah.

ET. REY:

V ljubezni je človek vedno bolj srečen po tem, česar ne ve, kakor po onem, kar ve.

PAVLE ZIDAR:

KARANTANIJA

Pavle Zidar (psevdonim Zdravka Slamnika) je izdal te dni pri Mladinski knjigi svojo novo knjigo: KARANTANIJA. Delo je izšlo kot izredna knjiga zbirke ZENIT in brezobzirno riše razmere na slovenskem Koroškem. Pisatelj, ki je po vojni vrsto let učiteljeval na Trebelnem, Mokronogu, v Orehovici in Zagradcu, je z novo literarno umetnino živo predstavil lik koroških ljudi in koroških krajev. — Knjigo je opremil Štefan Planinc, dobite pa jo v vsaki knjigarni.

— Vem, sem kimal. Kimal iz gneva do tega človeka.

— In vam se verjetno ne bo zdelo klavrno in obenem žalostno, da v demokratični državi ob ljudskem štetju ni niti enega, ki bi se še upal pisniti, da je Slovenec. Vam je to razumljivo, sem višal in višal glas. Zame pa je, če dovolite, to navaden genocid. Ljudje govore slovenski po vaseh, pravite. Vi pa, Ljubljančan, kakor vem, mi jih hočete predstaviti kot izjemen primerek Nemcev, ki znajo tudi slovenski. Pa to se mi še ne zdi tako nemogoče od vas....

Da tega ne vidi cerkev v Avstriji! To, to je vredno pozornosti. Da je stališče cerkve tako nehumano, to vzbuja zaprepadenost.

Mož se je obdal s cinično pozornostjo kot s potapljaškim zvonom. Tenak smeh in nervoza sta se mu zvijala po obrazu.

Zdaj bo miril, sem videl.

— Prišli ste šele in ne poznate razmer, ki so te Slovence pritisnile ob tla.

— Pa mi jih povejte! sem ga gledal v razmršeno lasišče. A že zdaj vem, kaj mi boste rekli: Krivi ste vi! Prišli ste petinštirideseteza leta in rekvirirali. Rekli boste tudi: kradli, ropali. To je po vašem tisto, kar je manjšino zadavilo. Ali pa morda **dopustljiva**, rahla agitacija pred ljudskim štetjem z grožnjo, da bodo izseljeni tisti, ki se bodo opredelili po narodnosti za Slovence.

— Kdo vam je pa to povedal? se je presenečeno nasmihal. Skušal se je znajti in me je začel trepljati po rami.

— No, kaj pa je bilo takega? mi je bilo že zoprno to trepljanje.

Zbral je svoj obraz v frazo kakor pedagog.

— Tisto o kraji in ropanju... je dvignil prst in zanihal z njim, razumete? Petinštiridesetega ste imeli te vasi v svojih rokah. Zakaj ste se pa dali pognati.

— Kdo nas je pognal?

— Angleži! Nemški župan je s starimi pečati zbežal k njim in tako dokazal, da je tu še Avstrija. Angleži so prišli s tanki in v dveh urah ste jo pobrali.

Aretirali so predsednika KLO in ga pretepli do smrti. Hočete govoriti z njegovo hčerko?

— Hvala!

— Povedala vam bo, kaj so naredili z očetom.

— Saj ste mi že vi.

— To so ti bile šele svinje, ti Angleži!

Gledal sem v njegove rumenkaste ustnice. Vsak čik se mu je podelal nanje kakor golob. Ni se mi dalo moralizirati s svinjo o svinjah, ki so začele drugo svetovno vojno in jo končale žive.

Če bi ga vprašal, kaj so delali Nemci po Evropi, bi mi najbrž odgovoril, da so pekli jajca v čeladah in prepevali »hajli hajlom«.

Angleži, kot sem čul, so pretepali naše predsednike KLO do smrti. Američani so v Rimu pokupili od sestradanih Italijank edino, kar jim je še ostalo po Nemcih... V redu, da so natikali Italijane. Marsikdo od njih je to zaslužil. Ženske bi pa le morali pustiti oblečene h kruhu.

Rusi so se pa samo smejali po Prekmurju in ščipali naša dekleta v nedrja.

Zares vesel začetek druge svetovne vojne in še bolj prisrčen konec.

Edini umazanci smo mi. Mi, ki smo rekvirirali krave. Ki smo se pustili angleškim tankom vreči iz naših vasi.

Zagrčal sem s slino. Bilo je premalo za ta obraz.

— To torej, sem ga pogledal, so vaši glavni pomisleki in dejstva, ki so nas oropali manjšine? Ali je morda še kaj drugega?

— Vam se pa ne da dopovedati, da tukajšnji ljudje ne marajo Jugoslavije. Nočejo je! Čeprav je zdaj pri vas več demokracije in življenje lažje... Ustavil sem ga.

— Predvsem, gospod, nobenih provokacij! Nisem prišel sem ponujat Jugoslavijo. Za vas vem, da je ne marate. Gospod Tachlin je vaših čustev glede moje države. Dobro, ljudje je ne marajo. Tudi jaz ne ljubim Avstrije.

Velik uspeh Gorjupove razstave v Trbovljah

Minuli teden je bila v Trbovljah zaključena razstava izbranih grafik Jožeta Gorjupa. Že otvoritev sama, na kateri se je zbralo okoli sto ljudi, je bila dogodek za Trbovlje. Kakor so nam sporočili, si je razstavo ogledalo nad 1800 ljudi, ki so se nadvse pohvalno izražali o Gorjupovi razstavi. Prihodnji mesec (7. aprila) bo razstava odprta v Napotnikovi galeriji v Šoštanju.

Največji pierot

V Levstikovem hramu pri nedavno tudi biografski roman o Janu Gašperju Debureauju, francoskem igralcu češkega rodu v prvi polovici 19. stoletja, zgodbo o največjem »pierotu«, ki jo je napisal češki pisatelj František Kožik, v slovenščino pa prelil Viktor Smolej. To je odlična pripoved o človeku — igralcu, ki je znal prepričljiveje govoriti z izrazom obraza kot drugi z besedami. »Največji pierot« je v kratkem zgodba o človeku, ki je vse povedal, čeprav ni nikoli spregovoril.

Človek, ki je zapel »ne«

Čez francosko-špansko mejo tihotapijo nov predmet, ploščo mladega katalonskega pevca Rajmona, ki so jo naredili v Franciji, torej brez cenzure. V Andori jo prodajajo za 160 pezet, v Barceloni za 400. Tihotapci iz Andore blagoslavljajo 26-letnega pevca Rajmona, ki piše upornIške pesmi in jih prepeva ob spremljavi na kitaro. Zaslovel je, ko se je v Barceloni prvič upal zapeti pesem »Recimo ne!«

Z otvoritve razstave DOLART v Dolenjski galeriji v soboto zvečer (Foto: M. Moškon)

Sobotne protestne pesmi

Balado o Bobu Dylanu je prišla poslušat le mladina, ki si je potem ogledala še likovno razstavo Dolart

Sobotni večer protestne poezije v Dolenjski galeriji v Novem mestu je bil za nekatere bolj, za druge manj prijetno doživetje. Organizatorju, Klubu dolenjskih študentov, bo prav gotovo še dolgo v spominu, saj ga je večina članov skupine iz Ljubljane pustila na cedilu, tako da prav do zadnjega hipa ni bilo jasno, ali bo lahko prireditev.

Razumljivo je, da kvaliteta recitacij ni bila taka, kot bi bila, če bi v Novo mesto prišla kompletna skupina »protestnikov«. Starejših obiskovalcev ni bilo. Prišlo je le okoli 100 mlajših poslušalcev. Pričakovati pa bi bilo, da bodo od vse moderne poezije protestne pesmi najbližje ne več mladim.

Čeprav recitacije niso bile vselej na višini, ne gre zanikati večkrat pretresljive interpretacije angleških in ameriških »protestnikov«. In važno je, da poslušalcem tematika ni ostala nedojemljiva. Če bi se to zgodilo, bi bila prireditev absurdna.

Pevec Tomaž Domicelj je bil s kitaro, orglicami (in dolgimi lasmi) v središču pozornosti. Priznati je treba, da je svojo nalogo opravil prav dobro.

Po končanem večeru protestnih pesmi je bila v spodnjih prostorih Dolenjske galerije likovna razstava petih mladih slikarjev, ki jo je pripravila KUS Janez Trdina. Tit Doberšek, Pavel A. Florjančič, Vlado Gajski, Božidar Lakota in Tine Šetinc so razstavili 42 svojih del. Razstava Dolart bo odprta do 12. marca.

Prireditvi pomenita začetek kulturnega delovanja dolenjskih študentov v letu 1967. Kaže, da so se nesoglasja le izgladila. Študentje pripravljajo tudi že naslednjo prireditev: literarni večer, na katerem bo sodelovalo več dolenjskih in slovenskih piscev. -sl

Hochhutov »Namestnik«

Po zaslugi Mladinske knjige smo dobili »Namestnika«, igro v petih dejanjih nemškega dramatika Rolfa Hochhutha, pred kratkim tudi v knjigi. Izšla je kot izredna knjiga zbirke ZENIT, dramski tekst je prevedla Maila Golob, pesmi pa Mile Klopčič. Delo je nedvomno obogatilo slovenski knjižni trg. Zgodbo pravzaprav že poznamo iz uprizoritve na odru in pripoveduje o ponašanju papeža Pija XII. med vojno.

Pohod v neznano

Thomas Trent, nemški raziskovalec, opisuje v knjigi »Pohodi v neznano«, ki smo jo te dni dobili od Mladinske knjige v prevodu Vladimira Nagliča, hotenja in srčnost tistih ljudi, o katerih piše zgodovina, da so opravili pionirsko delo pri raziskovanju neznanih zemeljskih kontinentov.

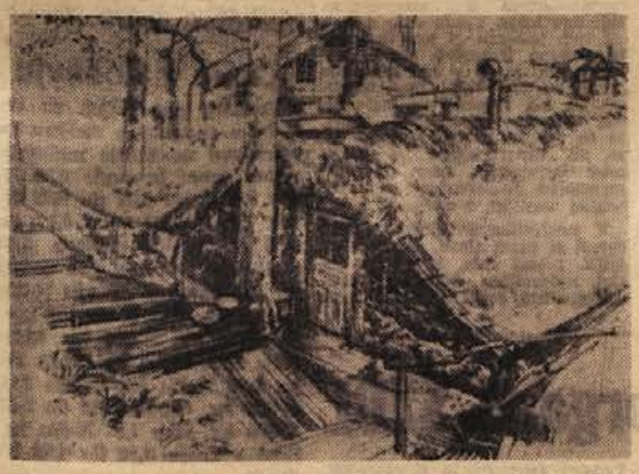

France Mihelič, Bolnišnica »Vinica«, črna kreda 1944

Filmska sobota v Dragatušu

Lep večer sta v soboto, 25. februarja, pripravila v Dragatušu črnomaljska filmarja Stanko Klepec in Silvester Mihelčič. Pod okriljem Počitniške zveze iz Črnomlja sta prikazala več filmov, posnetih doma in v tujini.

Stanko Klepec je pokazal ljudem »Izlete«, ki jih je posnel na lanskoletnih izletih Počitniške zveze na Klek, v Avstrijo in Italijo, na Mirno goro in zlasti v Benetke, Trst in v Celovec, ko je gostovala drsalna revija.

Silvester Mihelčič je za dragatuško občinstvo v polni dvorani pripravil dokumentarni ozvočeni film v barvah »Bolgarija 66«. Posnel ga je lansko poletje, ko je z motorjem premeril dolgo pot od Sofije do Črnega morja. Film je dolg 20 minut.

Ob koncu so obiskovalci videli še Klepčev film »Po Beli krajini«. Film je gledalce pritegnil tudi zaradi tega, ker se je marsikdo videl na platnu, saj je Klepec veliko kadrov posnel v Dragatušu. M. S.

Svet med vojnama

Tako je naslovil svojo knjigo, ki jo je nedavno tega izdala Mladinska knjiga v Zbirki Kozmos, publicist Metod Mikuž. Pod naslovom dela sta zapisani letnici 1918 in 1939 in že iz tega zvemo, da je bil piščev namen osvetliti dogodke, ki so se vrstili med dvema svetovnima vojnama. Mikuž je zlasti nazorno opisal tiste vzroke, ki so privedli svet v strahote druge svetovne vojne.

Mara Glonar: Naš otrok (III) bo postal šolar

Otrok postaja spretnejši in čuti dolžnost, da tudi on prispeva nekaj k skupnemu družinskemu življenju: pospravi posteljo, briše prah, prinaša in odnaša stvari v stanovanju, gre po drva itd. Starši morajo poiskati tako delo, ki ga bo otrok mogel, pa tudi moral opravljati redno in natančno — vsak dan.

Jezim se na čas.
Čas je hudoben.
Pusti mi tako malo
trenutkov,
ko se lahko pogovarjam
s teboj.
Raseš
in jaz komaj opazim.
Sin moj!
Kdaj bom utegnil?
Mar bom pozneje
mogel še najti poti
v tvoj svet?

(Odlomek iz pesmi »Iz dnevnika« Branka Žužka)

Vsi se jezimo na današnji čas. Zavedamo se naglice, v kateri živimo in delamo, vključujemo se vanjo in hitimo z drugimi. Kje se bomo ustavili? Ob televizorju, hladilniku, avtomobilu? Saj so otrokove ročice, ki se stegujejo za nami, ko hitimo v službo, tako drobne, da jih komaj opazimo. Njegov večni »kaj in zakaj« pa nas moti pri vsem delu, ki nas čaka doma, da le hitro in nestrpno zadovoljujemo njegova vprašanja. Morda ga celo ustavimo z besedami: »Daj že mir, mamica je utrujena! Bodi no tiho s tem večnim zakajem, saj vidiš, da se očku mudi!«

Kdaj si bomo poiskali čas, da bomo ljubeznivo in ne z darili ogreli to malo človeško srce? Moramo ga najti!

Varnost, ljubezen in toplina otrokovega doma so temelji, na katerih bo mlad človek dobršen kos svojega življenja oblikoval svojo osebnost. S sprejemanjem in doživljanjem ljubezni, spoštovanja, pozornosti in prijaznosti bo znal otrok te moralne in socialne vrednote tudi vračati. Sprva staršem, kasneje pa vedno širšemu krogu svoje družbe. Tak otrok se bo počutil varnega v okolici, lažje bo navezoval stike z vrstniki in lažje se bo odpovedal lastnemu ugodju v korist drugim.

Otrok, ki raste v družini, v kateri vladajo napeti, grobi in nespoštljivi medsebojni odnosi, je nerazpoložen in čustveno prizadet. Posledice njegovega čustvovanja so za njegov nadaljnji razvoj škodljive. V svoji okolici se taki otroci ne znajdejo, čustveno so hladni, ostanejo na ravni ozkosrčnih potreb, se ne znajo odpovedati, imajo pa občutek, da jim vsi delajo krivico, sami pa hkrati nevede delajo krivico drugim. Z otrokovo rastjo rastejo njegove slabosti, dobivajo različne oblike in mnogi se jih vse življenje ne otresejo.

Pri vseh vzgojnih postopkih je izrednega pomena doslednost. Otrok mora čutiti resnost in stalnost v zahtevah. — Nedoslednost je tudi v tem, če oče ukrepa po svoje in mati po svoje. Zaradi nedoslednosti otrok ne bo videl pravilne poti, ne bodo se mu mogli izoblikovati jasni pojmi o dovoljenem in nedovoljenem. Otrok bo zmeden in v kritičnih trenutkih ne bo znal ukrepati.

Starši včasih mislijo, da je otrok še premajhen in ne razume njihovih zahtev. Popuščajo mu, ustrežejo vsaki njegovi želji, otrok zahteva čedalje več, izgublja občutek za prave vrednosti stvari, ki jih dobiva, in raste v sebičnega, vase zaverovanega otroka, ki pozna le sebe in svoje zahteve.

Ko prihaja otrok v šolo, želimo, da bi se znal vključiti v novo skupino: da je do otrok, s katerimi se bo učil in igral, prijazen in spravljiv, da je pripravljen drugim pomagati, da ni vsiljiv, prepirljiv, sebičen itd. Podrediti se mora šolskemu režimu, prihajati rad v šolo, biti dovolj samostojen, sprejemati delovne naloge in predloge sovrstnikov. Razumeti in sprejeti pa mora tudi določen položaj v skupini. Če otrok vse to zmore, pravimo, da je moralno in socialno zrel za šolo.

Otrok mora tudi v šoli biti enak med enakimi. Starši naj mu ne kupujejo dražjih in boljših stvari, kot jih imajo njegovi sošolci. V šolo naj ne prinaša slaščic in dragega sadja.

ZAVOD ZA IZOBRAŽEVANJE V NOVEM MESTU

95 srednjih in 251 višjih strokovnjakov z domačih polj

Srednja in višja izobrazba sta še vedno marsikomu v mladih letih nedosegljivi. Zanju sta potrebna poleg volje čas in denar. Eden izmed načinov, ki pripomore do izobrazbe tudi zaposlenim, je izredni študij. V mislih imamo organiziran izredni študij, ko je izredni slušatelj deležen izjemne pomoči. Čeprav študira daleč od matične šole, so mu na voljo predavanja v kraju, kjer živi, vpiše se lahko v šolo, se posvetuje s profesorji izpraševalci in opravlja izpite v domačem kraju. Vse to zelo prispeva h kvaliteti študija in znanja. Takšen izreden študij pa organizira že več let novomeški Zavod za izobraževanje in produktivnost dela.

Novomeški Zavod za izobraževanje kadrov in produktivnost dela je tudi lani zlasti pri izobraževanju kadrov opravil veliko delo. Teh nekaj številk, ki jih bomo našteli o njegovi dejavnosti, je pravzaprav samo soraznerno skromen prikaz izobraževalne dejavnosti, ki se iz leta v leto bolj razvija. To je razumljivo, če upoštevamo, kako slabo kadrovsko strukturo imamo še vedno v naši proizvodnji, pa tudi v nekaterih družbenih dejavnostih.

Zavod je lani organiziral pouk v šestih oddelkih tehniških šol in nekaterih šol II. stopnje. Pouk je potekal v skladu z veljavnimi učnimi načrti in navodili matičnih šol.

Delovala sta dva oddelka strojnega oddelka tehniške šole iz Ljubljane. Prvi je združeval 5. in 6. semester z 19 študenti, drugi pa 4. in 5. semester s 14 študenti. Elektro oddelek tehniške šole iz Ljubljane je v četrtem in petem semestru obiskovalo 19 študentov, lesni oddelek iste šole v 4. in 5. semestru pa 12 študentov. V vseh pravkar naštetih oddelkih tehniške šole iz Ljubljane je bilo opravljenih 3309 ur predavanj.

Pri zavodu je lani deloval oddelek za zaposlene za gozdarstvo tehniške šole iz Postojne, v katerem je bilo 496 ur predavanj. Poleg tega je deloval še oddelek poslovodske šole iz Brežic z 19 slušatelji, v katerem je bilo 361 ur predavanj, v pripravljalnem semestru za strojni oddelek tehniške šole pa je bilo opravljenih 12 ur predavanj.

V vseh naštetih oddelkih tehniških šol je bilo ob koncu lanskega leta vpisanih 95 slušateljev. V večini oddelkov je med letom precejšen osip, kar je razumljivo, saj je izreden študij zelo naporen. Financiranje študija je potekalo v vseh oddelkih po pogodbah, sklenjenih z delovnimi organizacijami, s prispevki slušateljev, deloma pa tudi z denarjem iz družbenega sklada za šolstvo občine Novo mesto.

Razen oddelkov tehniških šol deluje pri zavodu tudi več oddelkov višjih šol iz Maribora in Ljubljane. Zavod je lani nudil pomoč izrednim slušateljem višje ekonomsko-komercialne šole, tehniške višje šole in višje pravne šole iz Maribora ter pedagoške akademije iz Ljubljane. V dogovoru z vodstvi omenjenih šol je zavod organiziral vpis izrednih študentov v Novem mestu, konzultacije s profesorji matičnih šol, seminarje ter opravljanje izpitov v Novem mestu. Razen tega je zavod posredoval slušateljem vse potrebne informacije, učne pripomočke in drugo.

Center višje ekonomsko-komercialne šole iz Maribora zajema 76 slušateljev iz treh generacij. Lani je bilo organiziranih v Novem mestu za te študente 8 seminarjev, 8 konzultacij s profesorji matične šole ter opravljanje 9 izpitov. Skupaj je bila opravljena 301 ura predavanj izpite pa je opravljalo 137 slušateljev in jih uspešno opravilo 119.

Center višje pravne šole iz Maribora je lani zajemal dve generaciji s skupno 46 slušatelji. Za eno generacijo je zavod organiziral predavanja in opravljanje izpitov po predmetniku, za drugo pa pripravljalni seminar in sprejemni izpit. Organiziranih je bilo 5 seminarjev, 5 konzulacij s profesorji matične šole in opravljanje 4 izpitov. Skupaj je bilo opravljenih 357 ur predavanj, izpite je opravljalo 60 slušateljev, uspešno pa je bilo opravljenih 38 izpitov.

Center višje tehniške šole iz Maribora je v treh oddelkih zajemal 67 slušateljev. Delovali so strojni oddelek, gradbeni oddelek in elektro oddelek. Delo je potekalo ločeno za gradbeno in ločeno za strojno in elektro skupino. Zaradi velikega osipa slušateljev, je bil zavod primoran opustiti prvotni program in organizirati študij v združeni skupini v okrnjeni obliki. Tem izrednim slušateljem je zavod priredil 4 seminarje, 6 konzultacij in opravljanje 6 izpitov. Skupaj je bilo opravljenih 439 ur predavanj, izpite je opravljalo 93 slušateljev, uspešno pa je bilo opravljenih 68 izpitov.

V programu centra pedagoške akademije iz Ljubljane je bilo prvotno 5 skupin, delovale pa so samo 3. Oddelek za zgodovino in zemljepis je zaradi majhnega števila prijavljencev prenehal delovati, slušatelji oddelka za jezike pa so navezali stike z matično šolo v Ljubljani. V šolskem letu 1965-66 in 1966-67 je bilo skupaj vpisanih 58 slušateljev, za katere je bilo prirejenih v treh oddelkih 391 ur predavanj. Slušatelji so opravljali 11 izpitov. Izpite je opravilo 77 slušateljev, opravilo pa 70.

Zavod je v letu 1966 pomagal 251 izrednim slušateljem štirih višjih šol, organiziral je 29 seminarjev in 19 konzultacij slušateljev s profesorji matičnih šol ter priredil 1488 ur predavanj. Organiziral je izpite iz 30 predmetov v Novem mestu. Izpitov se je udeležilo 367 slušateljev, uspešno pa jih je opravilo 295 slušateljev ali 80,4 odst. prijavljenih, kar je zelo lep uspeh.

Financiranje izrednega študija na višjih šolah je potekalo deloma s pomočjo delovnih organizacij, deloma s prispevki slušateljev, manjši del režijskih stroškov pa sta krila zavod in družbeni sklad za šolstvo. M. J.

Zbori volivcev v naši občini

Danes se bodo začeli v kočevski občini prvi zbori volivcev, zadnji pa bodo 19. marca. Na njih bodo volivci razpravljali o poročilu o delu skupščine v pretekli mandatni dobi, o občinskem proračunu za letos in predlagali kandidate za odbornike občinske skupščine in za republiške poslance.

Zbori volivcev bodo za območja:

Struge z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Pri cerkvi,

Mlaka 19. marca ob 10. uri v pisarni KU,

Stari log z okolico 19. marca ob 10. uri v pisarni KU,

Polom z okolico 19. marca ob 10. uri v osnovni šoli,

Koblarji z okolico 19. marca ob 10. uri v Koblarjih,

Stara cerkev z okolico 19. marca ob 10. uri v kino dvorani,

Slovenska vas in Breg 19. marca ob 10. uri v Slovenski vasi,

Kočevje — Ljubljanska cesta od Ljubljane (desna stran) do Rožne ulice, Rožna ulica (desna stran do Gozdne uprave Kočevje 9. marca ob 17. uri v sejni dvorani občinske skupščine,

Mahovnik 10. marca ob 17. uri v Mahovniku,

Kočevje — Ljubljanska cesta od Rožne ulice do mostu, desna stran ceste na Stadion, Bračičeva ulica in Rožna ulica (leva stran) 9. marca ob 17. uri v sejni dvorani občinskega komiteja ZKS,

Kočevje — desna sran glavne ceste od glavnega mostu do Podgorske ulice in nato do kegljišča in ob Rinži do glavnega mostu 9. marca ob 17. uri v Domu telesne kulture,

Kočevje — Podgorska ulica 10. marca ob 17. uri v bivši Bračičevi šoli,

Kočevje — Trg 3. oktobra (leva stran) in Reška cesta 9. marca ob 17. uri v bivši Bračičevi šoli,

Kočevje — Roški teren 10. marca ob 17. uri v domu Dušana Remiha,

Kočevje — leva stran od glavnega mostu do križišča pri spomeniku in ob Rinži nazaj do glavnega mostu 13. marca ob 17. uri v Domu telesne kulture,

Kočevje — Šeškov teren 13. marca ob 17. uri v sejni dvorani občinskega komiteja,

Kočevje — Cankarjev teren 10. marca ob 17. uri v sejni dvorani občinske skupščine,

Kočevje — Kolodvorski teren 13. marca ob 17. uri v sejni dvorani občinske skupščine,

Rudnik — Roška cesta od križišča Tomšičeve ceste do vključno upravne zgradbe Rudnika (leva in desna stran) ter kolonije na Trdnjavi 13. marca ob 17. uri v Domu rudarjev,

Rudnik — od upravne zgradbe Rudnik vse hiše na levo in desno stran Roške ceste do Šalke vasi in do vključno Rudniškega naselja 14. marca ob 17. uri v Domu rudarjev,

Trata 13. marca ob 17. uri v dvorani Elektra,

Šalka vas 10. marca ob 17. uri v kino dvorani Rudnik,

Željne in Klinja vas 9. marca ob 17. uri v osnovni šoli Željne,

Dolga vas 19. marca ob 10. uri v prosvetnem domu,

Livold 19. marca ob 10. uri v prosvetnem domu,

Črni potok in Zajčje polje 19. marca ob 10. uri v prosvetnem domu Črni potok,

Mozelj z okolico 19. marca ob 10. uri v osnovni šoli,

Knežja lipa in Spodnji log 19. marca ob 10. uri v pisarni KU Knežja lipa,

Koprivnik z okolico 19. marca ob 10. uri v osnovni šoli Koprivnik,

Onek in Mačkovec 19. marca ob 10. uri v Oneku,

Laze pri Predgradu z okolico 12. marca ob 10. uri v Lazah,

Predgrad z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Predgrad,

Vimolj pri Predgradu z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Vimolj,

Kočevska Reka z okolico 16. marca ob 19. uri v prosvetnem domu,

Borovec z okolico 16. marca ob 19. uri v gostilni Borovec,

Morava z okolico 16. marca ob 19. uri v gostilni Krkovič,

Stalcerji z okolico 16. marca ob 19. uri v pisarni KU Stalcerji,

Banja loka z okolico 12. marca ob 10. uri v klubu SZDL Banja loka,

Nova sela z okolico 12. marca ob 10. uri v gostilni Cetinski,

Kostel z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Kostel,

Vas-Fara z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Fara,

Kuželj z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Kuželj,

Osilnica z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Osilnica,

Papeži z okolico 12. marca ob 10. uri v gostilni Papeži,

Bosljiva loka z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Bosljiva loka,

Podpreska z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Podpreska,

Novi kot in Stari kot 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Stari kot,

Trava z okolico 12. marca ob 10. uri v osnovni šoli Trava.

Novi kandidat

Za novega možnega kandidata za poslanca v organizacijsko-politični zbor republiške skupščine je bil v kočevski občini evidentiran še Janez Merhar, zaposlen pri »Avtu« v Kočevju.

Ukinjen sklad

Sklad za pospeševanje kmetijstva je kočevska skupščina na zadnji seji ukinila. Pospeševanje kmetijstva bo vnaprej financirano iz občinskega proračuna, ker bo tak način zahteval manj dela in stroškov.

GNOJ V RINŽO. Dokler se bo stekala voda iz Mlake pri Rožnem studencu v Rinžo, bo obstajala nevarnost, da bo reka zastrupljena z gnojnico ali silažnimi sokovi. (Foto: Primc)

Zahtevne naloge pred kolektivom rudnika

Pred kratkim je delavski svet Rudnika rjavega premoga v Kočevju razpravljal o poslovanju v preteklem letu. Podatki kažejo, da niso dosegli predvidenih nalog, predvsem zaradi težkega dela v jamskem obratu. Število zaposlenih se je zmanjšalo za 12 odstotkov. Lani so nakopali 182.070 ton premoga, letni celotni dohodek je znašal 17.187.628 Ndin, plačana realizacija pa 15.768.851 Ndin. Terjatve so se povečale na poldrugi milijon novih dinarjev. Osebni dohodki so porasli za 27,9 odst. in so znašali povprečno 108 tisoč starih dinarjev. V jamskem obratu je znašal povpreček 112,5 tisočaka ali 22,6 odst. več kot lani.

Letos bo moral ta delovni kolektiv vložiti veliko truda, če bo hotel doseči dobre gospodarske uspehe. Precejšnje težave ima kolektiv zaradi težkega dela v jamah, zaradi oddaljenosti in zaradi podražitve prevozov na železnici. Delavski svet je sklenil, da je treba uvesti še večje in načrtnejše varčevanje, da je treba osebne dohodke prilagajati proizvodnosti in zmanjšati nedeljsko in nadurno delo. -v

S PRVE SEJE OBČINSKE KONFERENCE SZDL V KOČEVJU

Tudi SZDL odgovorna za reformo

Če tega ne store drugi, je Socialistična zveza dolžna zahtevati racionalno gospodarjenje z družbenimi sredstvi — Odgovorna vloga SZDL pred volitvami

V sredo, 1. marca, je bila v Kočevju prva seja nove občinske konference SZDL. Na njej so izvolili predsednika in podpredsednika konference, 11-članski izvršni odbor in 5-članski nadzorni odbor ter dva člana republiške in enega člana zvezne konference SZDL. Razpravljali so o dosedanjem delu zveze in njenih bodočih nalogah.

Člani konference so največ razpravljali o nalogah Socialistične zveze pri izpolnjevanju družbene in gospodarske reforme. Ugotovili so, da so občani, organizacije in organi v razpravah za dosledno uresničevanje reforme, vendar ob posledicah, ki marsikoga prizadenejo, ne iščejo več rešitev v skladu z zahtevami reforme.

Doslej izpolnjevanje reforme v občini sicer še ni pripeljalo do težav, pričakovati pa je treba, da bodo nastopile letos, ko se bo občinski proračun zmanjšal za okoli 80 milijonov Sdin. Prav zato si moramo prizadevati za večjo intenzivnost in produktivnost dela.

Poiskati bo treba možnosti za povečanje narodnega dohodka. Predvsem bi morali v delovnih organizacijah bolje izkoristiti delovna sredstva. Brez investicij bi marsikje lahko uvedli delo v dveh ali treh izmenah. S tem bi hkrati občutno zmanjšali število nezaposlenih, ki je v zadnjem času precej naraslo zlasti med mladimi. Če teh vprašanj ne bodo rešile delovne organizacije same, ki se večkrat preveč zapirajo vase, ali drugi organi, je dolžna prav Socialistična zveza zahtevati racionalno gospodarjenje z družbenimi sredstvi v podjetjih.

V predvolilnem obdobju ima devati si mora zlasti, da bodo na SZDL precej dela, ki ga je doslej zadovoljivo opravila. Prizvolilne liste prišli sposobni kandidati, ki bodo v skupščinah lahko uspešno reševali številne naloge.

Na konferenci so razpravljali še o nalogah SZDL v zvezi z delom mladine in članov ZZB NOV. Sklenili so tudi, da bo novi izvršni odbor izdelal delovni program in ga posredoval vsem krajevnim organizacijam SZDL.

Izvoljeni v organe SZDL

Na prvi seji občinske konference SZDL Kočevje so bili izvoljeni: za predsednika Nace Karničnik, za podpredsednika inž. Zdravko Šaubah, v izvršni odbor pa Nataša Boldan, Viktor Dragoš, inženir Franc Goršič, Stane Jarm, Sonja Kerč, Martin Koruzar, Stane Lavrič (sekretar), Stane Ocepek, Lojze Rauh, Slavka Šega in Janez Žužek.

Člani nadzornega odbora so postali Ivan Arko (predsednik), Franc Kordiš, Andrej Pirnat, Pavlica Tršič in Francka Žnidaršič.

Za člane republiške konference SZDL so izvolili inž. Franca Goršiča in Borisa Mikoša. Član zvezne konference je postal Janko Smole.

antena

sprejema in oddaja vaše želje

Cene v Kočevju

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N-din kg, jajca 0,57 do 0,64 N-din kos, pomaranče 4,57 do 4,90 N-din kg, banane 5,40 N-din kg, limone 4,50 N-din kg, jabolka 3,36 do 4,54 N-din kg, hruške 3,51 N-din kg, sveže zelje 196 N-din kg, kislo zelje 1,54 N-din kg, kisla repa 1,42 N-din kg, solata 7,30 N-din kg, čebula 2,48 do 2,67 N-din kg, ribe 7,35 N-din kg, fižol v zrnju 3,93 do 4,92 N-din kg.

O ovirah samoupravljanja

»O ovirah pri hitrejši rasti samoupravljanja« je članom političnega aktiva kočevske občine predaval pretekli četrtek Mitja Švab, predsednik komisije za samoupravljanje pri republiškem svetu zveze sindikatov. Do aprila bo še več družbenih, političnih in gospodarskih predavanj, ki jih organizirata občinski komite ZKS in Delavska univerza v Kočevju.

DOLENJSKI LIST

Koliko novih?

19!

Konec februarja so se pridružili tekmovanju za zbiranje novih naročnikov DOLENJSKEGA LISTA tudi dijaki kočevske gimnazije in učenci kočevske osnovne šole. 8 oddelkov na gimnaziji in 23 oddelkov na osnovni šoli tekmujejo med seboj v zbiranju novih naročnikov. Našim mladim pomagačem smo obljubili, da bomo vsak teden objavljali njihove uspehe.

Do 7. marca smo dobili 19 naročilnic iz osnovne šole, medtem ko iz gimnazije še nič. Iz osnovne šole so poslali: 6.a razred 3, 6.c razred 2, 6.e razred 3, 6.i razred 2, 7.a razred 7, 7.g razred 1 in 8.b razred 1 naročnika. Mladim sodelavcem želimo veliko uspehov, da bi z gimnazije in z osnovne šole pošiljali v naše uredništvo vsak teden cel šop izpolnjenih naročilnic!

GIMNAZIJA IN OSNOVNA ŠOLA KOČEVJE

DROBNE IZ KOČEVJA

■ **IZREDNO SONČNO VREME JE OMOGOČILO**, da so začeli ljudje urejati vrtove, po mestu čistijo tudi že parke, obrezujejo okrasno drevje in grmičje. Poskrbeti pa bi morali za stroge ukrepe zoper tiste, ki jim je uničevanje okrasnega rastlinja še v krvi. Škoda je, da na zadnji seji občinske skupščine ni bil sprejet novi osnutek občinskega odloka o redu in varnosti. Vsekakor bi ga morali čimprej sprejeti še zaradi izletnikov v letu turizma.

■ **POTUJOČI KINO IMA REDNE** predstave ozkotračnega filma na Polomu, Koprivniku, v Banja loki in Kužlju v Kolpski dolini. Zaradi obilnega snega v letošnji zimi nekajkrat ni bilo predstav in nekateri so to zamerili. Žal po nepluženih cestah ni bilo mogoče voziti, saj je bil večkrat ustavljen celo avtobusni promet. Odkar je lepo vreme, pa se predstave nadaljujejo.

■ **MRZLICA NAKUPOVANJA** raznega blaga v Trstu je zadnje čase precej popustila. Ljudje so spregledali, da so trgovcem marsikdaj nasedli. Sivilje bi lahko povedale, koliko so imele popravil in krpanja preležanega blaga. Če je stranka prinesla obleko samo zarobit ali zošit, je bilo v redu, toda tistim oblačilom in vetrovkam, ki so se na dežju razlezle in razpadle, niso mogle pomagati. Lastniki pokvarjenih oblačil so bili tiho, ker jih je bilo sram pred sosedi, katerim so še pred dnevi hvalili tržaško blago.

KOČEVSKE NOVICE

Telesna vzgoja pred občinsko skupščino

Oba zbora občinske skupščine Kočevje sta 28. februarja obravnavala tudi poročilo sveta za telesno vzgojo. Iz poročila predsednika sveta Toneta Butine smo razbrali položaj telesne vzgoje v občini. V njem je bilo tudi dovolj podatkov za plodno razpravo, ki se je zatem razvila in je trajala več kot dve uri.

Izkazalo se je, da je način upravljanja z objekti za telesno vzgojo dober in da s sredstvi niso razmetavali. Večina objektov je dobro vzdrževanih z izjemo nekaterih, ki jih je poplava močno poškodovala, vendar bodo spomladi že popravljeni. Vsi športni objekti so tudi dobro izkoriščeni. S sedanjim načinom financiranja so dani vsi pogoji za uspešen razvoj telesne kulture, razen tega so se klubi in društva osvobodili skrbi za sredstva, ki so potrebna za vzdrževanje teh objektov.

V minulem letu je bil dosežen na področju telesne kulture v občini velik razmah. Trenutno deluje 11 klubov in društev, med njimi TVD Partizan, ki ima poleg osnovne vadbe oddelkov še 12 sekcij športnih panog. Skupno gojijo v Kočevju 17 različnih športov. V vseh klubih je 1854 aktivnih članov, medtem ko jih je bilo leta 1962 le 831. Članstvo je naraslo zlasti 1963, ko je bilo dograjeno kegljišče, še bolj pa ob dograditvi novega doma telesne kulture. Samo lani so zabeležili 523 novih članov, po večini mladih ljudi, ki so se včlanili v TVD Partizan.

Obsežno delo pa že težko zmaguje manjša skupina dela voljnih vodnikov. Njihovo amatersko delo bi morala družba bolj ceniti, saj si prizadevajo za vzgojo in telesno rast našega naraščaja.

Odborniki so dali v razgovoru veliko priznanje za dosedanje delo, precej pa tudi pripomb. Mnogi so šele zdaj dobili prva vpogled v sedanji položaj telesne kulture v občini. Ob koncu razprave je izrekel priznanje telesno-vzgojnim delavcem tudi predsednik občinske skupščine Drago Benčina, ter jih naprosil, naj pri delu vztrajajo. Zagotovil jim je, da bodo na občini vselej naleteli na razumevanje za telesno kulturo, posebno zato, ker se je izkazalo, da deluje pravilno in v skladu z željami in potrebami današnje družbe.

Po razpravi so potrdili poročilo sveta, kar naj bi bila tudi osnova za razpravo, ki se bo ob sprejemanju proračuna razvila glede dodeljevanja finančnih sredstev za letošnje leto. —ko

Kos kruha je odvisen od marsičesa

Članom sindikalne podružnice obrata SMREKA v Loškem potoku (145 zaposlenih) ni bilo vseeno, zakaj ni bilo na njihovem občnem zboru vodilnih iz obrata in uprave iz Ribnice, kljub temu pa so na številna vprašanja sami našli odgovore. Pogovorili so se o vsem, kar jih žuli in tudi predsednik sindikalne podružnice jim je v poročilu navedel dovolj snovi za obravnavo.

Ugotovili so, da se osebni dohodek povečuje, saj se je od leta 1965 povečal lani za 9.000 Sdin, tako da je bil povprečni prejemek že 53.000 Sdin. Seveda je ta dohodek precej manjši kot v nekaterih drugih delovnih organizacijah, zato so sklenili, da bodo povečali storilnost. Najnižja urna postavka je 209 Sdin, najvišja pa 954 Sdin. Odločili so se, da bodo povečali najnižjo, seveda z marljivim delom.

Beseda je nanesla na delo in vlogo obratnega delavskega sveta. Letos je bil delaven in je imel devet sej. Njegov predsednik je v razpravi dejal, da obratni delavski svet ne more povsem odigrati vloge in da tudi njemu kot predsedniku vodstvo obrata ne pomaga dovolj. Razčlenili so težave mizarskega obrata, ki ima izgubo. Naredili bodo vse, da bo ta obrat spet donosen. Proizvodnjo nameravajo povečati tako, da bodo delavcem plačevali zaslužek po izdelku.

Na sindikalnem občnem zboru so poudarili, da morajo povečati proizvodnjo, utrditi delovno disciplino in izboljšati druge reči, kajti zavedajo se, da je samo od njih odvisno, kolikšen kos kruha si bodo lahko odrezali. Novemu vodstvu so zaupali nalogo, da poskrbi za uresničevanje vseh sklepov.

Dajejo le kratkoročna posojila

Kritika, da daje zadruga kredite za avtomobile, za kmetijske stroje pa ne, kaže, da ni opravičena — KZ ima vlog za 193 milijonov Sdin — Vsak kmet, ki ima pogoje, lahko dobi posojilo

V ribniški občini smo slišali nekatere pripombe o hranilno-posojilni službi pri kmetijski zadrugi Ribnica. Tako na primer, da bi nekateri kmetje radi posojila za nakup strojev, gnojila itd., pa jih ne dobe, medtem ko je dobil neki direktor posojilo za nakup avta, čeprav ga je že prej imel, vendar nekoliko slabšega.

Direktor KZ Jože Benčina nam je v odgovor na te pripombe dejal:

»Pri nas imamo v glavnem le navadne vloge, vezanih pa zelo malo. Zato lahko dajemo le kratkoročne kredite do dveh let. Največ kreditov pa damo do 13 mesecev.

Hranilnih vlog imamo za 193,5 milijonov S-din, posojil pa smo dali le za 7,6 milijonov S-din. Že iz teh številk se vidi, da lahko vsak kmet, ki ima pogoje, lahko dobi pri nas posojilo. Tako dobi vsak, ki kooperira z zdrugo, lahko že ob podpisu kooperacijske pogodbe posojilo v znesku do 70 odstotkov vrednosti sklenjene kooperacije.

Kot dobri gospodarji pa dajemo, dokler imamo dovolj vlog, posojila tudi drugim. Vendar dajemo nekmetom posojila na zelo kratek rok (2—3 mesece) in z razmeroma visoko obrestno mero (8 odstotkov). Bolje je, da denar kroži in prinaša obresti, kot da bi ležal mrtev in bi imela KZ z njim celo stroške, saj bi morala potem zadruga plačevati vlagateljem obresti.

Vse prošnje za posojila je doslej reševal upravni odbor, odslej pa jih bo svet kooperantov kmetijske zadruge.

Prošenj nismo ugodno rešili le tistim, ki niso imeli garancije in ki so zahtevali dolgoročno posojilo, ter morda nekooperantom in nečlanom KZ.

Če pa je bila komu po njegovem mnenju prošnja za kredit neupravičeno zavrnjena, naj se pritoži na svet kooperantov. Vendar meni ni znano, da bi se kaj takega zgodilo.

Seveda pa bi bilo bolj koristno, če bi občani povedali svoje pripombe v zvezi z delom naše zadruge upravi KZ ali pa na sestankih, ki jih sklicuje KZ po vaseh. Tako bi vse pripombe in pritožbe lahko hitreje upoštevali.

Zaposliti domače delavce!

Na nedavni seji predsedstva občinskega sindikalnega sveta v Ribnici so med drugim razpravljali tudi o zaposlovanju. Ker število nezaposlenih raste, so predlagali gospodarskim organizacijam, naj zaposlijo prvenstveno domače ljudi. Prav tako so bili na seji mnenja, naj bi podjetja vse člane delovnega kolektiva, ki imajo dovolj službenih let ali so zaposleni honorarno kot upokojenci, zamenjali z mladimi ljudmi, ki so brez službe. Podjetjem so priporočili še, naj bi si prizadevali za povečevanje proizvodnje, hkrati s tem pa bi lahko zaposlili nekaj novih delavcev.

Na seji so se pogovarjali o problematiki socialnega zavarovanja, o udeležbi zavarovancev za zdravstvene storitve in o višini nadomestil za čas bolezni, ki so jih sprejele gospodarske organizacije. -r

Nekaj gasilskih iz ribniške občine

V ribniški občini je 24 gasilskih društev, ki imajo okoli 1300 članov. Za gasilstvo je bilo v občinskem proračunu predvidenih lani 2 milijona Sdin dotacij, ker pa ni bilo v proračunu dovolj denarja, je bilo danih dotacij le za 800 tisoč starih din.

*

Industrijsko gasilsko društvo INLES ima izrabljeno motorno brizgalko. Delavski svet podjetja je že odobril nakup nove, nekateri iz uprave pa so proti, češ da bi tisti denar raje dali občinskemu štabu za preprečevanje elementarnih nesreč. Vendar bi bilo prav, da bi najprej zagotovili varnost v svojem podjetju, če imajo denarja več, pa bi ga prispevali še za potrebe štaba za preprečevanje elementarnih nesreč.

*

Prostovoljno gasilsko društvo Ribnica je bilo včasih najboljše. Danes pa ima dobro motorno brizgalno in dva avtomobila, žal pa premalo delovnih članov. Tudi upravni odbor društva ni dovolj delaven.

V prostovoljnem gasilskem društvu Prigorica so dobri gasilci in delavni člani. S pomočjo vaščanov so zgradili nov gasilski dom in ga opremili. Razen tega so lani dobili novo gasilsko brizgalno, ki jo bodo letos poleti krstili. Pripravljalni odbor za krst so že izvolili.

Prostovoljno gasilsko društvo Bukovica je bilo včasih med najboljšimi, a se je poslabšalo. V Danah so začeli graditi nov gasilski dom, ker pa je delo slonelo le na nekaj članih, ni bilo posebnega uspeha.

*

Za vzdrževanje gasilskih domov in opreme ter bencin bi gasilstvo potrebovalo precej denarja, a ga ne dobi, ker ga občinska skupščina nima. Vendar ga bo treba zagotoviti, če hočemo, da bodo gasilska društva uspešno delala. Delo gasilskih organizacij pa je vedno težje tudi zato, ker se mladi le neradi vključujejo v gasilska društva. Pred leti je bilo namreč gasilstvo zaradi svojih vaj, gasilskih in zabavnih prireditev zelo privlačno. Danes pa je tudi po vaseh že precej motornih vozil, in mladi odhajajo na zabave drugam. Gasilske organizacije za mlade niso več tako zanimive, to pa je hkrati tudi eden glavnih vzrokov nedelavnosti v precejšnjem številu prostovoljnih gasilskih društev.

Konferenca SZDL bo 15. marca

2. marca so na seji izvršnega odbora občinskega odbora SZDL v Ribnici razpravljali o osnutku pravilnika o delovanju organizacije. Pravilnik bo potrdila 54-članska občinska konferenca, v kateri so samo 4 ženske, medtem ko je 19 komunistov. Govorili so še o kadrovanju v novo vodstvo občinske konference. Predlagali bodo, naj bi izvršni odbor občinske konference štel 9 članov, nadzorni odbor pa 5 članov. Izvršni odbor namerava predlagati za članico republiške konference SZDL Zimo Vrščaj, predsednico Slovenske izseljenske matice, in Jožeta Moharja, trgovskega poslovodjo s Hriba pri Loškem potoku. Sklenili so, da bo občinska konferenca SZDL 15. marca. -r

Cene v Ribnici

Pretekli ponedeljek so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo naslednje maloprodajne cene: krompir 0,80 N-din kg, jajca 0,60 do 0,65 N-din kos, pomaranče 4,90 N-din kg, banane 5,40 N-din kg, limone 1,50 N-din kg, jabolka 3,37 do 4,47 N-din kg, hruške 4,60 N-din kg, sveže zelje 2 N-din kg, kislo zelje 1,70 N-din kg, kisla repa 1,75 N-din kg, solata 5,40 do 6,70 N-din kg, čebula 1,75 N-din kg, fižol v zrnju 4,20 N-din kg.

Spet so zaigrali

Pred kratkim je dramska sekcija ribniške Svobode po enoletnem premoru spet nastopila na domačem odru. Zaigrali so komedijo »Poročil se bom s svojo ženo.« Obe predstavi sta bili dobro obiskani, gledalci pa so bili z igro zadovoljni. Delo je režirala Milena Borovac.

S komedijo so 24. februarja nastopili v Sodražici, dogovarjajo pa se, da bi gostovali še v nekaterih krajih izven občine.

v

Spet o KGP in lesu

Kot skoro na vsaki tako so tudi na zadnji seji občinske skupščine Ribnica razpravljali o odnosih s Kmetijskim gozdarskim posestvom Kočevje in še posebno o ceni lesa na panju ter sestavi (strukturi) cene za hlodovino.

Jože Lesar, republiški poslanec, je predlagal skupščini, naj skliče sestanek predstavnikov KGP in občinske skupščine Ribnica, na katerem naj bi razčistili vse nejasne zadeve. Sodelovanje s KGP bo nedvomno boljše, če bosta obe strani sproti razčiščevali vse nejasnosti.

Za kandidate res najboljše!

V razpravi o kandidatih za skupščinske organe so v Ribnici na posvetu, ki ga je sklical občinski odbor SZDL, ugotovili, da je evidentiranje za splošni zbor občinske skupščine že končano, za zbor delovnih skupnosti pa še poteka. Med doslej evidentiranimi kandidati je zelo malo žensk in mladincev, okoli 80 odstotkov evidentiranih pa je takšnih, ki še niso bili odborniki. V razpravi so se precej časa pomudili ob moralno-političnem liku kandidata. Ugotovili so, da bodo morali kandidacijski zbori občanov tehtno izbirati med evidentiranimi.

Plan dela skupščine

Občinska skupščina Ribnica je na zadnji seji sprejela plan dela do aprila letos. Po tem planu bodo imeli dvakrat zbore volivcev, skupščina bo sklepala o planu razvoja občine do leta 1970, obravnavali bodo gospodarjenje v prvem tromesečju in izpolnjevanje proračuna, razpravljali o poročilu o pripravah in delu za mednarodno leto turizma in izvedli anketo o strokovnih kadrih v gospodarstvu.

SDK v Ribnici

Podatki o delu Poslovne enote SDK v Ribnici kažejo, da je ta vodila pregled nad 138 uporabniki družbenega premoženja. Denarni prejemki so znašali skupno 101,460.000 Ndin, delovne organizacije pa so prejele za prodano blago in opravljene storitve 79,556.000 Ndin. Osebni dohodki, izplačani lani, so znašali neto 10,924.000 Ndin.

v

NE HODI DOMOV BREZ

PAVLIHA

Kandidati za skupščino

Cerkniška in ribniška občina sta sosedi. Prva šteje 14 tisoč prebivalcev, ki se v glavnem bavijo s kmetijstvom, imajo pa tudi dve močni podjetji: »Bresta« v Cerknici in »Kovinoplastika« v Ložu. Sestava prebivalstva se naglo spreminja v korist delavcev.

Obe občini volita skupno poslanca v socialno-zdravstveni in organizacijsko-politični zbor. 3. marca sta se v Cerknici sestali volilni komisiji obeh občinskih odborov SZDL in se dokončno pogovorili o kandidatih. Dogovorili sta se za predlog, da bosta v organizacijsko-politični zbor kandidirala Franc Debevc in Jože Tišler iz cerkniške občine, za poslanca v socialno-zdravstveni zbor pa so predlagali dr. Vido Cvar iz ribniške občine. r

Ribniški upokojenci si želijo klub

Upokojenci in upokojenke iz Ribnice in okolice si želijo svoj prostor za shajanje, kjer bi se lahko pomenili, se posvetovali, izvedeli kaj novega, prebirali časopise in gledali televizijo. Klubi upokojencev so že v več krajih, zato prosijo za primeren prostor tudi člani Društva upokojencev iz Ribnice. Če bi jim občina lahko ustregla, bi ji bili zelo hvaležni, klub pa bi bil tudi kraju v ugled.

V. P.

Matični urad Loški potok

V februarju so rodile: Stanislava Lavrič iz Travnika — deklico, Angela Levstik iz Travnika — dečka in Angela Benčina iz Travnika — dečka. — Umrli so: Ignac Levstik, upokojenec iz Travnika, 84 let; Franc Levstik iz Travnika, 69 let, in Jožefa Samsa, gospodinja iz Malega loga, 64 let.

Lani čez 22 milijonov za izobraževanje

Ribniški kombinat lesne industrije INLES posveča izobraževanju kadrov veliko pozornost, posebno izobraževanju na delovnem mestu. Lani je sprejel tudi pravilnik o izobraževanju in je v te namene porabil čez 22 milijonov starih dinarjev

Matični urad Ribnica

Poročila sta se: Franc Sojer, delavec iz Plešivice, in Pavla Košmrlj, delavka iz Žimaric.

Marija Lesar iz Gorenje vasi je rodila Aleksandro.

Umrla sta: Jože Arko, upokojenec iz Kota, star 64 let, in Ivana Zobec, preužitkarica iz Dan, stara 78 let.

Slovenski jamarji v Ribnici?

Na zadnji seji izvršnega odbora Društva za raziskavo jam Slovenije je bilo predlagano, naj bi bil naslednji občni zbor društva v Jamarskem domu ribniškega Jamarskega kluba. Na tem občnem zboru bi podrobneje obdelali zahodnodolenjski kras in njegove pojave. Med ostalim bi takrat obravnavali tudi, kako bi se dali rešiti pred poplavami Kočevska in Ribniška dolina. Za predlog, da bi bil naslednji občni zbor društva, ki bo predvidoma februarja ali marca 1968, v Ribnici, se je zavzel tudi predsednik Društva za raziskavo jam Slovenije Rado Gospodarič.

Zadružni ali gasilski dom

Gasilci iz Zapotoka so lani pridobili v gasilske vrste 15 mladih članov, imeli so več vaj, na sejah upravnega odbora pa so se večkrat dogovarjali o nalogah organizacije. Na nedavnem občnem zboru, ki je bil zelo dobro obiskan, so se odločili, da bi prevzeli v upravljanje tudi zapotoški zadružni dom. Malo prej pa so isto sklenili tudi gasilci iz bližnjega Sušja. Obe društvi delujeta na območju ene krajevne skupnosti in ene krajevne organizacije SZDL. Če bi se s kmetijsko zadrugo iz Ribnice dogovorili in prevzeli zadružni dom, bi se obe društvi združili. Zadružni dom bi tudi vnaprej imel dosedanje dejavnosti, del stranskih prostorov pa bi preuredili za potrebe gasilcev.

Na zboru so sklenili, da bodo kupili novo brizgalno. Denar zanjo bodo zbirali od tistih članov, ki so na delu v tujini, za kar so že tudi izvolili poseben odbor. Ker dela na tujem precej članov, računajo, da bodo še letos zbrali ves potreben denar.

— r

Lani 773 krvodajalcev

Minuli petek je občinski odbor Rdečega križa v Kočevju pregledal dveletno delo organizacije in delo krajevnih organizacij RK. V občini deluje 23 krajevnih organizacij, ki imajo 4165 članov. Med najpomembnejšimi lanskimi nalogami je krvodajalska akcija, ki se je je udeležilo 773 krvodajalcev, zatem organizacija tečajev prve pomoči, borba proti alkoholizmu in tuberkulozi. Čeravno se število tuberkuloznih obolenj na splošno znižuje, je zadnje čase opaziti spet več obolenj.

v

Drobne iz Dolenje vasi

— Pred kratkim je bil v Dolenji vasi zbor volivcev, ki se ga je udeležilo 50 občanov, kar je največja udeležba v zadnjih letih. Na številna vprašanja volivcev je odgovarjal podpredsednik občine Ribnica Bogo Abrahamsberg. Zadnji zbor volivcev je dokazal, da ljudje na podobne sestanke radi prihajajo, le če so dobro pripravljeni.

— Četrto leto že mineva, odkar je bila zgrajena cesta Ljubljana—Kočevje, vendar še danes niso urejeni priključki na stranske poti. Prebivalci Dolenje vasi (pa tudi drugih krajev ob cesti) odločno zahtevajo, da cestno podjetje (ali kdorkoli) priključke končno uredi.

— Posestniki se močno zanimajo, kako nastajajo cene lesu in kako je mogoče, da ima gozdni obrat kljub nizkim odkupnim in visokim prodajnim cenam zgubo. Žal se zbora volivcev kljub vabilom ni udeležil nobeden od gozdarjev, ki bi občanom lahko razvozlal to dokaj zapleteno vprašanje.

— Krajevna skupnost ima za letos precej načrtov. Čimprej je treba urediti avtobusno postajališče, pri čemer mora sodelovati tudi avtobusno podjetje, pomagali pa bodo tudi vaščani. Takoj spomladi bodo začeli urejati vaška pota, predvsem glavno poljsko pot do Sv. Marjete. Pri popravilu bodo sodelovali vsi kmetje in je akcija po sklepu krajevne skupnosti in zbora volivcev obvezna za vse. Del poti bodo morali popraviti tudi gozdarji, ker po njej vozijo les iz gozdov.

— Letos bo dokončno urejeno središče vasi, kjer bo ribniška vrtnarija uredila lep park. Tri stare lipe nameravajo posekati in posaditi različno okrasno drevje in grmičevje. Krajevna skupnost bo namestila še tri luči v delu vasi, ki mu pravijo Hrib.

— Konec lanskega leta je dobil vodovod še del vasi pri šoli, ki mu domačini pravijo Golnik. V tem delu vasi bodo 1. maja dobili tudi gostilno.

— O šoli v Dolenji vasi je bilo že veliko povedanega. Tudi na zadnjem zboru volivcev so občani govorili o njej, ko so razpravljali o gradnji in popravilu šol v občini. Dolenjevaška šola ima namreč le štiri razrede, in čeprav je stara komaj deset let, nima pomožnih učilnic, kabinetov niti telovadnice. Zraven šole še več kot deset let stoje temelji za dvorano in druge prepotrebne učilnice, vendar denarja za nadaljevanje gradnje ni. Vrednost temeljev cenijo na 10—15 milijonov dinarjev, vendar ničemur ne služijo. Prebivalci Dolenje vasi so menili, da je tudi v njihovem kraju potrebno šolo dokončno urediti, da bodo tudi njihovi otroci imeli primerne pogoje za šolanje. -vec

REŠETO

NA PRVI OBČINSKI KONFERENCI SZDL V ČRNOMLJU

Temeljna dolžnost SZDL je uresničevanje reforme

Pravilnik o delovanju organizacije sprejet, delo pa se bo v prihodnje odvijalo pod novim vodstvom — Za predsednika občinske konference je bil izvoljen inž. Rado Dvoršak

Dne 28. februarja je bila v Črnomlju prva seja novoizvoljene občinske konference SZDL, na kateri so najprej sprejeli pravilnik o delovanju organizacije. Ker so pravilnik že prej večkrat obravnavali na sejah izvršnega odbora in v vseh krajevnih organizacijah, so glasovali zanj brez pripomb.

Zatem so bile na vrsti volitve novih organov občinske konference. Kandidatna lista, ki jo je predlagala občinska volilna komisija, je bila v celoti sprejeta. Za predsednika občinske konference je bil izvoljen **inž. Rado Dvoršak**, za podpredsednika **inž. Stane Pečaver** in za sekretarja **Lojze Šterk**.

Člani izvršnega odbora so: **Leopold Bečaj iz Pustega gradca, Mara Brodalič iz Dragatuša, Boris Škerdelj iz Rožnega dola, Jože Grdun z Vinice, inž. Martin Janžekovič iz Črnomlja, Franc Krapš s Starihovega vrha, Ivanka Moljk iz Črnomlja, inž. Miroslav Mulej iz Semiča, Franc Štajdohar iz Črnomlja in Martin Tomc iz Črnomlja.**

V nadzorni odbor so bili izvoljeni: Lojze Cvitkovič iz Adlešič, Nande Kapš iz Gabra, Štefka Pahulje iz Črnomlja, Vera Rožič iz Črnomlja in Janko Vranešič iz Črnomlja.

Obenem so izvolili tudi dva člana republiške konference: Ivanko Moljk in Franca Pavliniča, oba iz Črnomlja, ter dr. Franca Hočevarja za člana zvezne konference SZDL.

Konferenca je sklenila, da bosta predsednik in podpredsednik opravljala funkciji prostovoljno, sekretar in vodja izvršnega odbora SZDL pa bo za svoje delo plačan.

V razpravi o smernicah za bodoče delo organizacije je več tovarišev omenjalo težave, ki jih na terenu povzroča nerazpoloženje nekaterih ljudi zaradi odvzetih zdravstvenih izkaznic kmetom-borcem, zaradi pogostnega spreminjanja predpisov in zakonodaje, dodeljevanja priznavalnin in vedno večjih finančnih bremen kmetovalcev.

»Vse te želje in kritike pa zahtevajo od nas in SZDL,« je dejal predsednik inž. Dvoršak, »da s še večjim političnim posluhom obravnavamo z občani njihove težave, pri tem pa moramo izhajati s stališča, da je osnovna dolžnost SZDL boriti se za uresničevanje načel reforme. Njeno rezilo ne sega več samo po gospodarskih organizacijah, temveč ga začenjamo čutiti vsi, od skupščine do posameznih občanov. Tistim, ki so bili zadnje čase prikrajšani zaradi nekaterih ugodnosti starega sistema, moramo to povedati.«

Dogovorili so se, da bo izvršni odbor čimprej organiziral delo po sekcijah, med katerimi bo treba zlasti oživiti sekcijo za družbeno aktivnost žena.

Občinska konferenca je do izvedbe spomladanskih volitev podaljšala mandat občinski volilni komisiji, ker meni, da mora začeto delo končati. O dosedanjem delu komisije in nalogah SZDL pred volitvami pa je nato obširneje poročal predsednik volilne komisije Franc Štajdohar.

BELOKRANJCI!

Slike za vse legitimacije vam takoj izdela **fotograf BOŽIČ, Črnomelj**, Ulica Mirana Jarca (pred župniščem in banko).

Novega kioska na črnomaljskem trgu niso veseli le kadilci in ljudje, ki često kupujejo časopise, temveč vsi Črnomaljci. Lični objekt podjetja TOBAK je tudi mestu v okras. (Foto: Ria Bačer)

Za obrtnike in gospodinjske pomočnice

Vabimo vse obrtnike in gospodinjske pomočnice iz območja občine Črnomelj (razen Krajevnega urada Semič), da se udeležijo kandidacijskega zbora volivcev, ki bo *v ponedeljek 13. marca, ob 13. uri* v sejni sobi občinske skupščine Črnomelj. Razpravljali bomo tudi o pomembnih vprašanjih stanja in razvoja obrti v občini.

»Na pristavah« je prav lepo

Že dolgo pravijo v Črnomlju mestnemu območju med Zadružno ulico in Sadežem »Na pristavah«, zato je občinska skupščina lani tam nastalo ulico imenovala Na pristavah.

Lastniki novih stanovanjskih hiš Horvat, Judnič, Švajger in Urh pa so vložili pritožbo, češ da bi lahko našli kulturnejše ime za ulico, ki ni zrasla iz hlevov, ter predlagali, da bi njihove hiše stale raje na Prvomajski ali na Cesti zelenega Jurija.

O pritožbi je razpravljal že svet za stanovanjske in komunalne zadeve, 22. februarja pa tudi občinska skupščina. Odborniki so menili, da je ime Na pristavah lepo in pristno slovensko, da ni prav nič žaljivo za stanovalce in tudi primerno glede na udomačeno krajevno rabo. Sklenili so obdržati to ime, če je tamkajšnjim stanovalcem prav ali ne.

Ribjemu zarodu še več skrbi!

Črnomaljsko ribiško društvo je preteklo leto začelo h Kolpi vabiti tuje turiste. Poslovne stike so navezali s potovalno agencijo Hans Balzer iz Lauterbacha, ki že prodaja ribiške dovolilnice turistom za ribolov na območju črnomaljske ribiške družine. Letos namaravajo navezati stike še s podobnimi agencijami v Avstriji in Italiji.

Pretekli dve leti so črnomaljski ribiči izdatno skrbeli tudi za ribji zarod, saj so v Kolpo spustili 2000 mladih postrvi, 5000 lipanov in 5000 šarenk, v Lahinjo in Dobličico pa 1000 somov, 2500 smučev in 3000 linjev. Žal pa tega niso delale hrvaške družine onstran Kolpe, kar je črnomaljski ribiški družini prizadejalo veliko izgubo.

Prav zato so 5. februarja sklenili s športnim ribiškim društvom v Vrbovskem pogodbo o skupnem ribogojnistvu, dogovorili pa so se tudi za enotne cene turističnim dovolilnicam in enoten lovni režim na Kolpi. Po besedah Marcela Skočirja, tajnika črnomaljske družine, bodo tak sporazum sklenili še z ribiškim društvom v Dugi Resi, tako da bodo že letošnjo pomlad v Kolpo spustili 50.000 šarenk.

Ribiška družina v Črnomlju namerava urediti ribje rezervate tudi na Lahinji, tako da se bo več turistov zadržalo v Črnomlju. Ustanovili bodo še mladinsko sekcijo, v sezoni pa bodo prirejali meddružinska in družinska tekmovanja v športnem ribolovu.

V Črnomlju upajo, da bo do ribe, ki jih bo v Kolpi, Lahinji in Dobličici vedno več, ter številne ribiške in druge prireditve pritegnile v Belo krajino precej več tujih turistov kot lani.

S. SPLIHAL

Koristen razgovor mladih v Semiču

Na željo CK ZMS je občinski komite Zveze mladine v Črnomlju nedavno tega organiziral razgovor z mladino iz Semiča. Razpravljali so o družbeni vlogi in nalogah mladinske organizacije v sedanjih pogojih.

Član predsedstva CK ZMJ Duško Mitević in član CK ZMS Viki Musar sta se z mladinci semiškega terenskega aktiva in mladino iz tovarne ISKRA pogovarjala o samoupravljanju v mladinski organizaciji, o odnosu ZMS do drugih organizacij ter ob tem razpravljala o tezah CK.

Mladinci so poudarjali, da premalo sodelujejo v samoupravnih organih podjetij, ne toliko po krivdi starejših, temveč zato, ker so sami premalo aktivni. Premajhna aktivnost pa po mnenju semiških mladincev izvira iz nizke stopnje izobrazbe, slabega poznavanja razmer v podjetju in včasih tudi iz strahu pred vodilnimi uslužbenci.

Zelo živa razprava se je razvila o odnosih med ZMS in Zvezo komunistov, SZDL in sindikati. Mladinci so izrazili prepričanje, da je bilo doslej edinole s sindikati zadovoljivo sodelovanje in da bi morali v članstvo ZK sprejemati več mladih ljudi. V tovarni ISKRA je od 140 mladincev samo 1 član ZK, v celotni črnomaljski občini pa je od 635 komunistov samo 49 mlajših od 25 let. Člani mladinskih aktivov se zavedajo, da bi morali mladino pripravljati na sprejem v ZK in nameravajo temu v bodoče posvečati več pozornosti. Verjetno pa drži tudi mnenje mladih, da so osnovne organizacije ZK še vedno preveč zaprte. Povedali so tudi to, da zaradi posameznih slabih komunistov nekateri odklanjajo članstvo v ZK. Mladinski aktivi pa bi morali na vzlic navedenim težavam sami predlagati delavne in sposobne mladince v članstvo ZK, razen tega bi morali pokazati več odločnosti pri reševanju njihovih predlogov.

V razgovoru so obravnavali se sodelovanje mladih v počitniški zvezi, pri tabornikih, v društvih TVD itd. Po mnenju gostov je razgovor uspel, mladina iz Semiča pa si podobnih srečanj še želi.

KATJUŠA BAŠIČ

Hlevi v Lokvah so spet polni

Kmetijska zadruga Črnomelj je lani avgusta začela preurejati hleve v Lokvah, letos januarja pa so hleve dogradili in jih napolnili z 250 glavami živine. V obratu Lokve vsa dela še niso končana, ker urejajo še druge naprave, ki sodijo k sodobni proizvodnji živine. Računajo, da bo aprila preurejanje povsem končano.

Zbori za kmetovalce

V nedeljo, 12. marca, bodo za kmetovalce, člane kmetijske zadruge Črnomelj, kandidacijski zbori v posameznih poslovnih enotah zadruge:

- **na Vinici** ob 9. uri v prostorih osnovne šole;
- **v Dragatušu** ob 9. uri v mladinskem klubu;
- **v Adlešičih** ob 9. uri v zadružnem domu;
- **v Črnomlju** ob 9. uri v sejni sobi občinske skupščine;
- **v Semiču** ob 9. uri v prosvetnem domu;
- **v Starem trgu** ob 11. uri v prostorih osnovne šole

Kmetovalce vabimo, naj se kandidacijskih zborov polnoštevilno udeležijo, ker bodo izbirali kandidate za odbornike občinske skupščine in kandidate za poslance gospodarskega zbora SRS. Razen tega je predvidena še razprava o kmetijstvu in gozdarstvu.

Ne zaradi števila, za različna mnenja gre

Občinska volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Črnomlju je ugotovila, da bi morali v bodoči občinski skupščini poskrbeti za boljši sestav v korist žena, mlajših volivcev in neposrednih proizvajalcev. V črnomaljski občini je več žensk kot moških, vseeno pa je v dosedanji skupščini med odborniki le 13,7 odstotkov žena, mlajša od 25 let pa sta le dva odbornika.

Med doslej predlaganimi in evidentiranimi za nove odbornike občinske skupščine je 14 žensk in 19 delavcev, toda to so le predlogi za kandidate. Volivci sami bi se na kandidacijskih zborih morali zanje zavzemati, če hočejo, da bo delo skupščine v bodoče še uspešnejše.

Ne gre le zaradi števila žensk in mladih ljudi v skupščini, temveč zato, da bi med različnimi mnenji, ki bi jih omogočil le pisan sestav odbornikov raznih poklicev in starosti, lahko izbrali najboljša pri reševanju perečih zadev.

V bodočem delu občinske skupščine bi morali predvideti možnost za prekinitev sedanje prakse, da bi se vsi z vsem strinjali.

NOVICE črnomaljske komune

TONE KNEZ
BELA KRAJINA V DAVNINI

4

»Nato pa je Avgust prišel do nekega drugega mesta, z imenom Metulum, ki je bilo glavno mesto Japodov ter je ležalo v zelo gozdnatem pogorju na dveh gričih, ki ju je delila tesna globel. V tem mestu je bilo okoli 3000 bojevitih in zelo dobro oboroženih mladeničev, ki so z lahkoto odbijali napade Rimljanov na mestno obzidje. Rimljani so delali pred obzidjem gomilo, Metuli pa so jih motili pri delu s tem, da so jih napadali ponoči in podnevi ter z obzidja mučili vojake s pripravami, ki so jih dobili v vojni, ko se je v njihovih krajih bojeval Decim Brut proti Antoniju in Oktavijanu. Ko pa se je začelo rušiti obzidje, so Metuli zgradili še eno, nato zapustili porušeno ter se utrdili za novim obzidjem. Rimljani so zapuščeno obzidje osvojili in ga požgali, pred novim pa so nasuli dve gomili ter z njiju položili na obzidje štiri mostove. Ko je delo bilo opravljeno, je Avgust, ki je hotel odvrniti pozornost Metulov, poslal nekaj vojakov za mesto, drugim pa je ukazal, naj gredo preko mostov na obzidje, sam pa se je povzpel na najvišji stolp, da bi gledal obleganje.

Barbari so se iz oči v oči srečali z Rimljani, ki so prodirali po mostovih, drugi pa so prežali nanje pod mostovi ter jih z dolgimi kopji zabadali od zadaj. Ko so barbari videli, da se je podrl prvi most, nato pa nanj še drugi, so se zelo ojunačili; ko pa se je zrušil tretji, je Rimljane prevzela panika in nihče si ni upal stopiti na četrtega, dokler ni Avgust skočil s stolpa in začel zmerjati vojake. Ko pa jih s tem ni mogel izpodbuditi za boj, je sam zgrabil za ščit in stekel po mostu. Z Avgustom sta tekla tudi dva generala, Agripa in Hieron, ter dva iz njegove telesne straže, Lutus in Volas; tako so torej šli na most samo ti štirje in nekaj oprod. Že je bil Avgust na drugi strani mostu, ko je vojake postalo sram in so se v trumah vsuli za njim. Most pa se je zaradi preobteženosti podrl in vse može pokopal pod seboj, tako da so bili nekateri ubiti, druge pa so odnesli s polomljenimi kostmi. Avgust je bil ranjen v desno nogo in obe roki, vendar se je kljub temu z vsemi znamenji povzpel na stolp in pokazal, da je živ, da ne bi vest o njegovi smrti med vojaki povzročila panike. Avgust

Cerkvica sv. Helene ob južnem vznožju Kučarja je zgrajena na prazgodovinski gomili (Foto: Tone Knez).

S SEJE METLIŠKE OBČINSKE SKUPŠČINE 27. FEBRUARJA

Kmetovalci so za manjše razlike v davkih

Letos nekaj novosti pri plačilu prispevkov iz dohodka od kmetijstva — Odborniki izglasovali manjše razlike v stopnjah prispevka, kot jih je predvidel osnutek odloka po predlogu dveh občinskih svetov

36 odbornikov je v navzočnosti poslancev Lada Mišice, prof. Janeza Kambiča in dr. Albina Pečaverja na zadnji občinski seji razpravljalo največ o letošnjih davkih na dohodek iz kmetijstva. Osnutek odloka, ki sta ga pripravila občinska sveta za družbeni plan in finance ter svet za gospodarstvo, je predvideval, da bi kmetovalci v I. skupini plačevali 14 odstotkov prispevka iz osebnega dohodka v kmetijski dejavnosti, 12 odstotkov v II. skupini in 2 odstotka v III. skupini katastrskih občin.

Proizvodnih okolišev letos v odloku ne obravnavajo več, pač pa le tri skupine, v katere so razporejene celotne katastrske občine. Odborniki iz vrst kmetovalcev pa so osnutku odloka nasprotovali ter se v razpravi zavzemali za manjše razlike v stopnjah prispevka, češ da bo med kmetovalci tako manj negodovanja. Mnenju odbornikov iz Dobravic in Bušinje vasi so se pridružili še ostali, tako da je končno obveljala njihova in se je prispevna stopnja v III. skupini od predvidenih 2 odstotkov povečala na 5 odstotkov. Kmetovalci bivšega IV. proizvodnega okoliša, zdaj uvrščeni v III. skupino, bodo sicer na slabšem kot so bili lani, vendar menijo, da je taka obdavčitev pravičnejša.

V razpravi pa je bilo opaziti, da so posamezniki celotno davčno politiko kmetijstva obravnavali le s svojega stališča ali z vidika svoje vasi, mnogo manj pa kot odborniki občinske skupščine s širšim družbenim interesom.

Pri obravnavi odloka o občinskem prometnem davku je prav tako prišlo do nekaterih sprememb pri obdavčitvi alkoholnih pijač. Zanje so se odločili zato, da ne bi bil družbeni sektor gostinstva preveč prizadet in da bi tovrstne prispevke prilagodili predpisom v sosednji črnomaljski občini.

S sprejetim odlokom o prispevku za uporabo mestnega zemljišča, ki predvideva plačilo 15 Sdin od kvadratnega metra zemlje, za katero se zanimajo kupci, bodo prizadeti tisti lastniki, ki so doslej s prodajo zemlje zavlačevali. Na področju Metlike skoroda ni več zazidljivih parcel splošnega družbenega premoženja, zato nastajajo težave, ker je treba graditi na zasebni zemlji.

Lastniki zemljišč bodo lahko tudi poslej ceno postavljali po svoje, vendar s prodajo dolgo ne bodo več zavlačevali in iskali še boljših ponudnikov, ker jih bo k temu prisilil omenjeni davek.

Na seji so izglasovali še spremembo odloka o višjih dnevnicah, ki znašajo zdaj 5000 in 4500 din ter 60 (namesto 50) din za kilometrino uslužbencem občinske uprave.

Pred kratkim je podjetje AGRO OBNOVA iz Ljubljane začelo rigolati zasebne vinograde med Suhorjem in Lokvico. Delo opravljajo po naročilu metliške zadruge, ki si že več let prizadeva za obnovo vinogradov na svojem področju. (Foto: Ria Bačer)

SEJE MLADINSKEGA KOMITEJA V METLIKI

Za začetek lep delovni načrt

Metliška mladina namerava obnoviti mladinski klub, poživiti delo v organizaciji in sekcijah, organizirati tribuno mladih in pomagati pri pripravah na spomladanske volitve.

Občinski komite Zveze mladine v Metliki si je v letošnjem letu zastavil široko zasnovan delovni načrt. Kot eno glavnih nalog predvidevajo vključiti v družbeno dejavnost čimveč mladih. Razpravljali so tudi o nalogah mladine pri izvedbi spomladanskih volitev. Zavzemali so se za kandidate, ki so se že doslej izkazali s svojim delom. Bili so enotnega mišljenja, da je treba voliti tiste, ki zaslužijo zaupanje volivcev.

Ponovno so razpravljali o tem, da bi kazalo obnoviti metliški mladinski klub, za kar se zavzemata predvsem mladinska aktiva trgovskega podjetja MERCATOR in KOMETA. Mladina tovarne BETI pa bo kmalu dobila svoj prostor, katerega bodo veseli posebno tisti, ki se vozijo na delo.

Med pomembnimi nalogami so omenili tudi pospešitev idejno-vzgojnega dela. V ta namen bodo s pomočjo občinskega komiteja ZKS organizirali seminar. Radi pa bi izvedeli tudi za mnenje mladine, če zadostujeta dopolnilni strokovni šoli tovarne BETI in KOMET, kajti od 1400 zaposlenih še vedno nad polovica mladih nima popolne osnovnošolske izobrazbe.

Mladinski komite namerava organizirati tudi različne sekcije. Ena takih sekcij bo filmska, katere organizacijo je prevzel mladinski aktiv mesta. Med drugim bodo na filmski trak posneli zgodovinske in krajevne znamenitosti Bele krajine, film pa bodo predvajali tudi v javnosti. Organizirali bodo kritike filmov in hkrati s tem razvili filmsko vzgojno delo.

Nadalje bodo na javni tribuni mladih prikazali svojo udeležbo v družbenem samoupravljanju, gospodarstvu, kulturi in prosveti, obenem pa bodo spregovorili o svojih željah in potrebah.

Na seji komiteja je bilo precej govora tudi o sprejemanju mladih v Zvezo komunistov. Ugotovili so, da mladina ni dovolj seznanjena s pogoji za sprejem v ZK, zato so predlagali skupno posvetovanje zastopnikov mladine in ZK.

Ob vsem tem pa je mladinski komite sklenil, da je prvenstvena naloga usmerjati življenje in delo vseh mladih ljudi, ob tem pa iskati nove, privlačnejše oblike dela.

R. F.

270 vozil že registriranih

V samem mestu je registriranih 85 osebnih avtomobilov, v vsej občini jih je okoli 130, izredno veliko — kar 35 — pa je tovornjakov v zaseb. ni lasti. Ljudje še vedno precej na veliko kupujejo avtomobile, saj je bilo od novega leta dalje prijavljenih že 20 novih lastnikov vozil.

Edini čevljar dobil konkurenco

Dolgo let je imela Metlika enega samega čevljarja, ki je komaj zmagoval naročila številnih strank, pred kratkim pa je dobil konkurenco: konec februarja je namreč v Metliki v Ulici na trg odprl čevljarsko delavnico Ivan Vukšinič. Bil je zaposlen v Ljubljani, a ker je v Metliki domačin, se je vrnil. Zaenkrat dela novi čevljar sam, zato sprejema le popravila.

V nedeljo odprta Veselica

Čez zimo zaprto gostišče Veselica bodo v nedeljo spet odprli. Medtem so gostinske prostore preuredili in prebelili, več novosti pa napovedujejo tudi pri postrežbi na prostem. Kupili so posebno električno pečico za pečenje jagenjčkov in odojkov, razen tega bodo gostom vselej nudili celo vrsto specialitet na žaru ter pravi mesni in sirov burek.

Občani, pridite na kandidacijske zbore!

Od 9. do 12. marca se bodo na območju metliške občine zvrstili kandidacijski zbori volivcev po posameznih volilnih enotah, kot sledi:

11. marca ob 19. uri v vaški hiši v **Gor. Lokvici** za vasi: Gor. in Dolenja Lokvica ter Trnovec;

12. marca ob 14 uri v osnovni šoli **na Radovici** za Radovico, Radoše in Ostriž;

11. marca ob 19. uri v osnovni šoli **Suhor za** Gor. in Dol. Suhor in Bušinjo vas;

12. marca ob 14. uri na Hrastu pri Brunskoletu za Hrast, Dole, Drage in Ravnace;

12. marca ob 14. uri v gasilskem domu v **Rosalnicah** za Čurile in Svržake;

11. marca ob 19. uri v klubu družbenih organizacij v **Gradcu** za volivce desnega brega;

12. marca ob 19. uri v osnovni šoli **Podzemelj** za Podzemelj, Mlake, Boršt, Kapljišče in Škrilje;

9. marca ob 19. uri v dvorani Kina **Metlika za** prebivalce Metlike (od Fuxove hiše do Kolpe), Cankarjevo cesto in Tovarniško pot;

10. marca ob 19. uri v dvorani kina **Metlika za** Vinogradniško ulico, Pot na Veselico, Prečno pot, Na Požeg, Navratilovo pot in Partizanski trg;

12. marca ob 14. uri v gasilskem domu v **Križevski vasi** za Primostek in Križevsko vas;

12. marca ob 14. uri v **Drašičih** v gasilskem domu;

11. marca ob 19. uri v vaški hiši v **Bojanji vasi** za Bojanjo vas in Krašnji vrh.

Vabimo vse občane, da se zborov volivcev udeleže v čimvečjem številu, ker bodo izbirali kandidate za odbornike občinske skupščine in poslance.

Peš hoja za potnike obvezna!

Kdor zdaj potuje skozi Metliko proti Karlovcu, se lahko spominja potovanj v prvih povjnih letih, ko so vlaki in avtobusi vozili le do porušenih mostov, na oni strani pa jih je čakalo drugo prevozno sredstvo. Podoben način prevoza je namreč tudi zdaj (leta 1967!) v Metliki. Avtobus pripelje do zaprtega mostu čez Kolpo, čez most se morajo potniki sprehoditi peš, na oni strani pa lahko vstopijo v drug avtobus. Kombiniranemu potovanju pa bodo v kratkem naredili konec: potniki za Karlovac bodo lahko ves čas vožnje ostali v avtobusu, ta pa bo vozil po obvozni cesti čez Krasinac in Pravutino.

Kandidacijski zbor in proslava v tovarni BETI

V nedeljo popoldne so imeli v prostorih metliške tovarne BETI kandidacijski zbor volivcev. Občinska volilna komisija je za republiškega poslanca gospodarskega zbora predlagala inž. Cirila Mravljo, medtem ko so volivci enoglasno zahtevali, naj bo njihov poslanski kandidat direktor tovarne Peter Vujčič.

Po kandidacijskem zboru je bil še sindikalni občni zbor, sledila pa je vesela zabava, ki so jo za člane izrazito ženskega kolektiva priredili v počastitev 8. marca. Ob tej priložnosti so učenke poklicne konfekcijske šole presenetile gledalce z lepo naštudiranim kulturnim sporedom.

Uspel maturantski ples

V soboto zvečer so dijaki IV. letnika črnomaljske gimnazije, med katerimi je tudi več Metličanov, priredili maturantski ples v metliškem hotelu Bela krajina. Za prireditev je bilo veliko zanimanja in so bile vse vstopnice že vnaprej prodane. Na plesu je igrala dijaška godba, dijaki sami pa so organizirali tudi strežbo in ves program. V veselem razpoloženju je udeležencem plesa večer prehitro minil.

Nekaj več o metliškem mostu

Predstavniki republike Slovenije in Hrvaške so se na nedavnem posvetu, sklicanem zaradi metliškega mosta, sporazumeli v petih predlogih: 1. Sedanji most čez Kolpo se ne izplača obnavljati; 2. gradili bodo nov most, ki bo še enkrat širši od sedanjega, ob straneh mora imeti pločnike; 3. strokovnjaki bodo ugotovili, ali je primernejši most in betonske ali železne konstrukcije; 4. most naj bi začeli graditi že letos; 5. v dveh mesecih bo predsednik metliške občine sklical nov posvet, na katerem se bodo odločili za načrte; 6. sprejeli so priporočilo, naj obe republiki za novi most, ki bo po prvih računih veljal okoli 120 milijonov dinarjev, prispevata vsaka polovico.

je dal znova graditi mostove, da ne bi sovražniki mislili, da se je predal ali pa umaknil. To je pri Metulih vzbudilo silen strah, ker so mislili, da se bojujejo proti nepremagljivi sili. Naslednjega dne so Metuli k Avgustu poslali poslance in mu izročili petdeset talcev, ki si jih je ta sam izbral, ter obljubili, da sprejmejo rimsko vojaško posadko, ki so ji prepustili višji grič, sami pa so se umaknili na nižjega. Ko je rimska posadka vstopila v mesto in od Metulov zahtevala, naj odložijo orožje, so bili zelo razsrjeni ter so žene in otroke zaprli v posvetovalno hišo in postavili stražo z naročilom, naj hišo zažge, če bi ljudem grozilo kaj hudega, sami pa so v obupanosti napadli Rimljane. Ker pa so Metuli napadli z nižjega kraja višji, so bili vsi popolnoma premagani. Tedaj je straža zažgala posvetovalno hišo. Mnogo žena je pobilo sebe, svoje otroke in druge pa so z otroki v naročju skočile v ogenj. Tako je vsa mladina Metulov padla v boju, večina neoboroženih pa je poginila v ognju. Z njimi je zgorelo tudi mesto, in čeprav v teh krajih največje, vendar od njega ni ostalo niti sledu. Po zavzetju Metula so se preživeli Japodi v strahu predali Avgustu. Tako so Rimljani prvič spravili pod svojo oblast Japode, ki prebivajo onstran Alp. Po Avgustovem odhodu so se uprli Poseni, proti katerim je bil poslan Mark Helvij, ki jih je pokril, krivce za upor dal pobiti, ostale pa zasužnjil.«

JAPODSKA ZAPUŠČINA NA DRAŽBI

Tako nam govori pisan zgodovinski dokument. Pa poglejmo še usodo japodskih najdb, ki so bile izkopane v Beli krajini. Najbogatejše najdišče japodskih izkopanin je še vedno Vinica. Severovzhodno nad Vinico se dvigujeta dva arheološko zelo pomembna hriba: Šlemine in Žeželj z znano božjepotno cerkvijo na vrhu.

Pogled na halštatske gomile v brezovem gozdičku za vasjo Grm pod Kučarjem (Foto: Tone Knez)

DROBNE S SUHORJA

● V kratkem bodo začeli podmladkarji Rdečega križa na Suhorski šoli spet zbirati zdravilna zelišča. Razredi med seboj tekmujejo, kdo bo več zbral, najboljše zbiralce pa javno pohvalijo v šoli in na občnem zboru krajevne organizacije RK. Šolarji so vneti zbiralci. Lani so prodali okoli 220 kg zelišč in upajo, da letos kupčija ne bo slabška. Z zbiranjem si suhorski šolarji prislužijo razredni izlet, drugače bi morali ostati doma, ker večina staršev ne bi zmogla stroškov.

● Pred kratkim je bila v vasi letna konferenca krajevne organizacije ZKS, kjer so razpravljali o delu vseh vaških organizacij. Sklenili so, da bodo na prihodnji partijski sestanek povabili vse predstavnike družbeno-političnih organizacij s Suhorja ter se pogovorili o enotnih skupnih načrtih za bodoče delo.

● Letošnji dan žena so lepo proslavili. V prosvetnem domu so imeli proslavo z domačim kulturnim sporedom, nato pa so se zavrteli na družabnem večeru. Šola je v počastitev 8. marca posebej povabila partizanske mame, jim pripravila program in prijetno srečanje.

metliški tednik

12 rekordov naenkrat

Sovjetsko letalo tipa AN 22, »brat« največjega letala sovjetske proizvodnje antej, je 27. oktobra med enim samim poletom doseglo kar 12 svetovnih rekordov. Vzletelo je z 88.103 kilogrami tovora v višino 6500 metrov.

Poveljnik njegove posadke Ivan Davidov je osvojil 12 svetovnih rekordov za letala s pogonom na turbine in propelerje.

Že s številkama, ki smo ju prej omenili — tovor 88.103 kilograme in višina 6500 m — je premagal vse dosedanje rekorde, ki so jih na svetu postopoma dosegla letala z obremenitvami 35, 40, 45 pa vse do 85 ton.

Uradni svetovni rekord z največjim možnim tovorom je imelo doslej ameriško letalo douglas S 133 A, ki je poneslo v zrak 34.624,5 kg, upravljal pa ga je letalski polkovnik John Thompson.

AN 22 lahko v letu dni prepelje toliko tovora, da prihrani več milijonov rubljev. Še več. Ta velikan lahko prepelje nerastavljene agregate, ki so tako veliki, da jih ne bi mogli prepeljati niti z železnico.

OBVESTILO

Praznovanja 25-letnice ustanovitve II. grupe odredov, ki bodo letos 14. maja v Celju povezano s sprejemom domicila, bo imelo velik pomen, saj bo zajelo vse štajersko območje in bo hkrati praznovanje vsega partizanstva na Štajerskem.

Odbor za organizacijo tega praznovanja želi poleg izvedbe obširnega programa urediti tudi natančen spisek živih, padlih in umrlih borcev II. grupe odredov.

V zvezi s tem naprošamo vse borce II. grupe odredov, da takoj sporoče: svoje ime in priimek ter točen naslov bivanja zaradi izdelave spiska ter dostave vabila na zbor ob proslavi na naslov:

Občinski odbor ZZB NOV, Celje, Gledališka 2.

Med borce II. grupe odredov prištevamo vse, ki so bili v partizanskih enotah II. grupe odredov po njeni ustanovitvi na Orlakih na Dolenjskem maja 1942 ter vse borce partizanskih enot na Štajerskem od 1941 dalje, ki so prišli v sestav II. grupe odredov v času do decembra 1942, ko je bila ustanovljena IV. operativna zona.

ORGANIZACIJSKI ODBOR
II. GRUPE ODREDOV

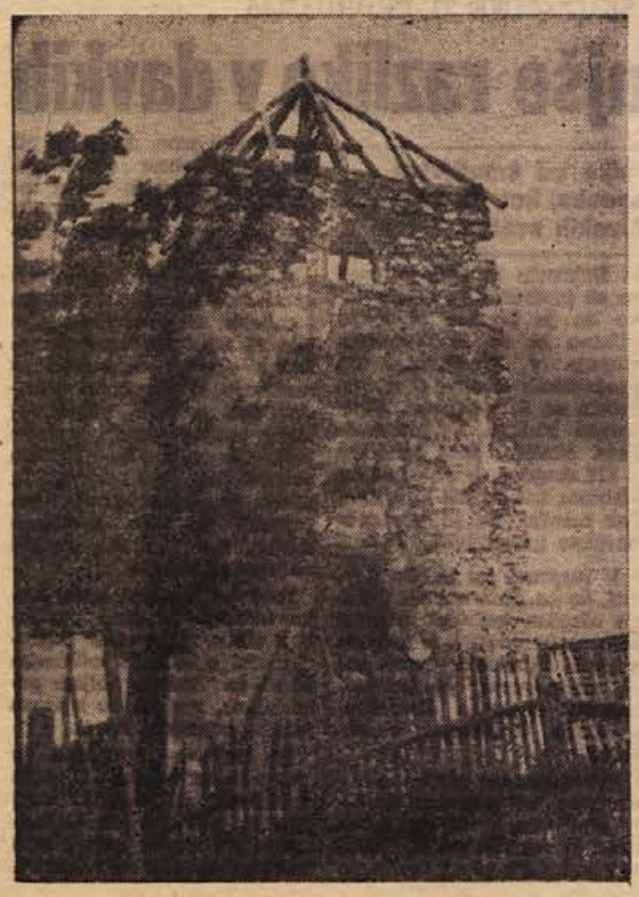

Plat zvona v Černeči vasi

V Pustnih novicah smo brali, da zvon v Črneči vasi zvoni plat zvona stolpu in samemu sebi, zakaj stolp, ki je lepa znamenitost kraja in izvira še iz turških časov, je že petindvajset let brez strehe.

Danes objavljamo njegovo njegovo sliko, morda se bo komu končno oglasila vest in bo kaj ukrenil za rešitev te arhitekture. Slišati je namreč resne glasove, da bi zvon, ki je v nevarnosti, odpeljali drugam, vsekakor na varnejše mesto, kjer bi mu privoščili vsaj streho! V Črneči vasi mu jo namreč ne, kako bi sicer mogli gledati stolp nad vasjo celih petindvajset let brez strehe!

In še nekaj: nekateri pravijo, da morajo to opraviti drugi, da naj to opravi občina itn. Moramo se sprijazniti z dejstvom, da se bo kar v Črneči vasi sami treba potruditi in kaj ukreniti za rešitev tega kulturnega in zgodovinskega spomenika. Časi, ko je mana padala izpod neba in prehranjevala cele trume ljudi, so menda za nami in brez muje se še čevelj ne obuje! Stvar namreč razodeva le preveliko nemarnost in je družbena skupnost menda ne bo kar tako gledala, zato bomo o tem spomeniku še pisali!

Orehovški lovci ujeli med

Pretekli teden je v Pendirjevki na Gorjancih gozdar Ivan Kotar odkazoval drva Stanku Novaku iz Orehovice. Pri tem sta naletela tudi na votel brest. Ko sta ga ogledovala čisto od blizu, sta v duplu zagledala nekaj živega, kosmatega. Nista vedela, kaj naj bi to bilo, vendar sta vhodno luknjo zadelala, da ne bi žival ušla. Takoj ko sta prišla domov, sta o tem obvestila orehovške lovce.

Drugi dan so odšli tja lovci Tone Zagorc, Tone Jakše, Tone Radešček in Nace Žnidaršič. S seboj so vzeli puške, sekiro, zaboj in verige. Ko so prišli do bresta, so videli, da so vzeli s seboj kar pravo orodje. Takoj so se lotili dela: v brest so zasekali dve luknji, skozi kateri so potem tiščali kosmato gmoto v že pripravljen zaboj. Šele ko je žival pokazala glavo in šape, so spoznali, da imajo opraviti z medvedom. Seveda je v vsakega zlezlo tudi malo strahu.

Čeprav zverina ni tako velika, je pa vendarle medved, ki se ne pusti božati, našim junakom dal dosti opravka, preden so ga zaprli in povezali v zaboj. Pripeljali so ga v Hrastje na dom Toneta Radeščka.

Tu so spet nastale težave, kako mrcino kosmato privezati, da jim ne uide. Jože Potočar iz Stare vasi je mislil, da ji bo lahko dal verigo okrog vratu kot ovci ali kozi. Medved pa ga je pošteno šavsnil po roki. Ko se jim je le nekako posrečilo zver prikleniti v hlev, kjer je še danes, so ji dali jesti in piti. Med
čel žreti,
ja, kar m
Še bolj p
Težak
gramov
dič. Na
do naredil
hovški lov
le:
»Ubili
ne bo in
ga kupil,
stili. Pa
jance, ke
področje
mo v Br
Rog, tam
Povedal
dobri d
Gorjanci
ka in še
ujetega.
kakšen,
misliti
medvede
cih?

Kar bolj od daleč ga je treba držati, da ne bi koga ugriznil. Firanje ni bil prav razpoložen in pri najboljši volji ga ni bilo slikati kot — od zadaj! (Foto: P. Miklič)

Valvasor o gradovih v dolini Krke

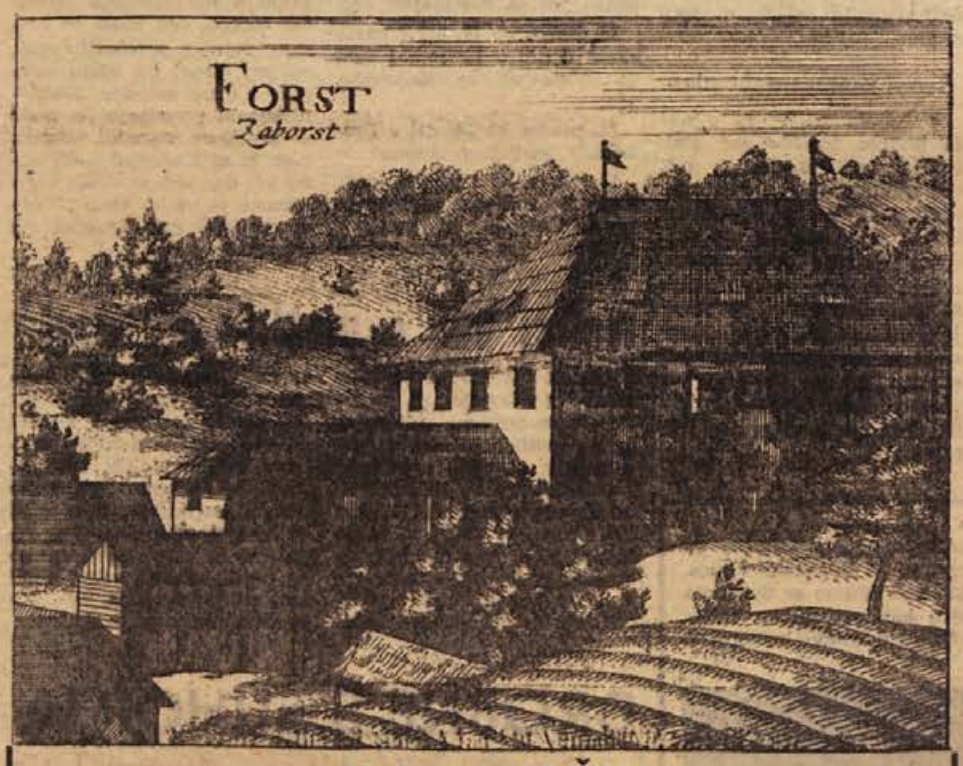

ZABORŠT

Vsebina. Prijetna lega gradu Zaboršt. Graščina je dobila svoje ime po velikem gozdu. Grad je sezidal eden gospodov Mordaksov. Kasnejši lastniki graščine in njegov sedanji lastnik.

Osem milj od Ljubljane, a slabe četrt ure od Novega mesta stoji tik pred mestom, na drugi strani reke Krke, na prijetnem kraju grad Zaboršt, ki spada k Srednji Kranjski. Grajsko poslopje sicer ni veliko, toda je udobno grajeno ter ima čedne stanovanjske prostore, naokoli pa ga obdajajo lepa polja. Prav blizu gradu stoji prijeten in velik gozd, po katerem se je graščina privzela tudi svoje ime Forst (gozd); in prav tako je tudi v kranjskem jeziku dobila svoje ime po gozdu, ker jo je Kranjec poimenoval z besedo Zaboršt, kar pomeni toliko kakor »za gozdom«. Pred približno sto leti je dal kot prvi postaviti ta gradič eden gospodov Mordaksov. Medtem ko so do takrat na gradu Grabnu prebivali trije bratje iz družine Mordaksov skupaj, je nato ostal tam samo eden, drugi si je zgradil grad Grm, tretji pa Zaboršt.

Pred sedanjim lastnikom so imeli graščino v lasti: gospod Ivan Žiga Gusić, po njegovi smrti pa njegova gospa vdova, gospa Doroteja Gusić, rojena grofica Barbo, ki je graščino leta 1686 prodala gospodu Ivanu Francu pl. Rettenfeldu, stotniku pod grofom Karlom iz sauranškega regimenta dragonarjev. Ta je še danes lastnik gradu.

(Zaboršt je stal na desnem bregu Krke, ob cesti proti Grabnu, ter je že sredi 18. stoletja razpadel.)

Veseli večer — poživitev za Črnomelj

Tudi v Črnomlju ni takoj obupati nad tamkajšnjim družabnim življenjem. Tokrat nas je v sredo, 1. marca, znova opogumil veseli večer črnomaljskih maturantov. V dveurnem programu smo slišali vrsto starejših in novejših popevk, med njimi nekaj izvirnih. Nastopali so: Sonja Ivanič, Branko Bašič, Peter Cvelbar in Bernarda Jelen. Spremljala sta jih zbor maturantk in instrumentalni kvartet Silva Mihelčiča.

Večer je pripravil Silvo Mihelčič. Kot režiserju mu je uspelo, da je ves čas razmeroma velik kolektiv nastopajočih vsak trenutek neprisiljeno vključil v dogajanja. Kot glasbeni vodja je dosegel s solisti, predvsem pa z zborom, kvalitetno izvajanje. Prispeval je tudi nekaj priredb in izvirnih del. Predstavo je zelo dobro vodil Toni Gašperšič, ki je prispeval bodijikavo spremno besedo.

J. K.

Novi vzletni raketni motorji

V Sovjetski zvezi so pred kratkim preiskusili nov sistem vzletanja raketnih letal prestreznikov. Kakor piše list »Komsomolska pravda«, se s pomočjo vzletnih raket motorjev nadzvočna letala v neverjetno kratkem času »odlepijo« od piste in se navpično dvignejo v nebo. Po vzletu se od njih te dodatne naprave ločijo in padejo na zemljo.

SMEH STOLETIJ

V razdobju fašistične vladavine je prišel v severno italijansko mesto cirkus. Med prebivalci pa ni bilo posebnega zanimanja in direktor te zabavne ustanove je bil po nekaj večerih ves obupan. Napeto je premišljeval, kako bi povečal obisk, in nazadnje se je nečesa domislil. Na plakatu je razglasil, da bo uprava cirkusa vrnila vstopnino vsakemu, ki mu zadnja, posebna točka ne bo všeč.

Še istega večera se je v cirkusu kar trlo ljudi. Točke programa so se kot prejšnje dni lepo zvrstile druga za drugo, dokler ni prišla na vrsto obljubljena zadnja privlačnost. Tedaj je direktor objavil po zvočniku:

»Spoštovani gledalci! Kot smo obljubili, bomo vrnili denar vsem, ki jim zadnja točka našega sporeda ne bo ugajala. Sedaj vam bo torej orkester fašistične milice zaigral našo čudovito himno ‚Giovinezza'.«

*

Skladatelj Verdi je bil dober patriot v času, preden se je Italija združila. Njegovo ime so italijanski rodoljubi uporabljali kot geslo. Njihov borbeni vzklik »Eviva Verdi!« je bilo namreč treba takole razstaviti: »Živel Vittorio Emanuele Re D' Italia!«

*

D'Eprémesnil, parlamentarni svetovalec, se je z vso silo upri združitvi plemenitašev s tretjim stanom. Zaradi tega mu je hotela množica razdejati hišo. Tedaj je stopil nekdo pred ljudi in zaklical:

»Kaj nameravate, ljudje božji? Upepeliti hišo tega gospoda? Saj je last njegovih upnikov! — Ubiti njega? On je prodan! — Njegove otroke? Saj niso njegovi! — Njegovo ženo? Ta je last vseh!« Dovtip je množico pomiril.

Ali č
nad 6
Ta
bodne
spedic
v masi
visok
ja bo
zično
stanek
jih.
iskav,
lansko
se člov
prilagod
normal
višine
višino
vico
Mor
Sveds
logi
bodo
ko se
menilo
in mor
Na te
razmer
500 tis
ugotovi
hodni
Britans
mi ob
postal
zaradi
nove
iskoval
resni
dno
V nas
bo Sev
združit
Sobles

veda!

d je takoj pri-
a to vse od kra-
je kdo ponudil.
je pil.
okrog 35 kilo-
je lanski mla-
rašanje, kaj bo-
z njim, so ore-
l povedali tako-

a ne bomo. Če
resenta, da bi
a bomo pa spu-
e nazaj v Gor-
to ni medvedje
Odpeljali ga bo-
vo reber ali na
e njihov dom!«
so še, da se že
leti klati po
stara medved-
mladič, par od
se priklati še
o treba kmalu
domicil za
udi na Gorjan-

OLDE MIKLIČ

udi za fotogra-
ogoče drugače

vek lahko živi
00 m visoko?

e odpotuje neka za-
ška znanstvena ek-
na Akonkagvo, vrh
argentinskih Andov,
metrov. Ekspedici-
skala možnost za fi-
viljanje dela in ob-
veka v takih pogo-
lati podobnih raz-
so bili objavljeni
to, so pokazali, da
ki organizem lahko
in da človek lahko
živi in dela le do
00 metrov. Nad to
zračni pritisk polo-
ši od normalnega.

e se dviguje

geologi in meteoro-
o raziskave, ki jim
ogočile ugotoviti, ka-
v prihodnosti spre-
aznerje med celino
n na našem planetu.
lu analiz podnebnih
a Zemlji v zadnjih
letih so znanstveniki
da bodo severoza-
trovi, ki pihajo nad
mi otoki in severni-
mi Evrope, sčasoma
gostejši in močnejši,
ga bo morje zalilo
rline na celini. Raz-
menijo, da bo prvi
pad morja na zaho-
po okoli leta 4000.
njih 10.000 letih se
o morje popolnoma
z baltiškim čez
-Holstein.

Prvi jamarski dom v Jugoslaviji so zgradili ribniški jamarji pri Francetovi jami. Svoj dom neprestano izboljšujejo in dopolnjujejo. Zdaj grade pri njem drvarnico. V domu bo prihodnje leto predvidoma tudi občni zbor društva za raziskavo jam Slovenije (Foto: Ivan Mramor)

Letos bodo raziskali Tentero

Je v Tenteri vzrok za poplave v ribniški in kočevski dolini? Francetovo in Kapljivo jamo bodo spojili — Tuji jamarji v naših jamah — Za predsednika jamarskega kluba Ribnica so spet izvolili Franceta Škrabca — Jame in turistična območja bi morala občina zaščititi

Člani ribniškega jamarskega kluba so lani raziskali nekatere nove jame. V Mali gori so se spustili v Gobarico in Bartolovo brezno, v Veliki gori pa v 55 metrov globoko Krhko jamo. V kočevski občini pa so raziskali Andrejčkov štibelc pri Zagozdcu.

Razen tega so nadaljevali z raziskovanjem jam Žiglovica (76 metrov globoka) v Mali gori in Tentere pri Žlebiču, v kateri so prodrli 800 metrov daleč.

Prav Tentero nameravajo še podrobneje raziskati. Predvsem bodo skušali najti nadaljevanje jame in raziskati sifone. Domnevajo, da je prav v tej jami, v kateri izginjata Bistrica in Tržišca, glavni vzrok za poplave v ribniški in kočevski kotlini. Nekateri pravijo, da bi poplave lahko preprečili, če bi vodi odprli bolj na široko pot v podzemlje.

K letošnji raziskavi Tentere bodo ribniški jamarji pritegnili tudi ostale slovenske jamarske klube. Za nadaljnjo raziskavo potrebujejo dobro opremo in celo potapljaške obleke. Podvig nameravajo opraviti letos tudi zato, ker bodo tako najlepše proslavili 10-letnico svojega dela.

Razen tega nameravajo letos spojiti Francetovo jamo s 100 metrov oddaljeno Kapljivo jamo. Načrti za spojitev jam bodo narejeni do 1. maja. Jamarjem bo pri delu pomagala tudi mladina in vojska.

Ribniške jamarje je lani obiskalo 5 čeških in 15 angleških jamarjev. Ogledali so si več jam v ribniški in kočevski občini. O njih so se gostje zelo pohvalno izrazili. Angleški jamarji so povedali, da nameravajo izdati poseben mednarodni leksikon vseh jam, ki so jih obiskali.

Ribniški jamarji so sodelovali pri čiščenju in zaščiti več domačih jam, gradili so cesto do svojega doma pri Francetovi jami, popravili električno napeljavo do te jame in opravili več prostovoljnih del. Razen tega so sodelovali pri vseh medklubskih jamarskih prireditvah.

Na nedavnem občnem zboru so spet izvolili za predsednika Franceta Škrabca. Sklenili so, da bodo še tesneje sodelovali s turističnimi društvi, predvsem na področju jamarskega turizma. Razen tega so ugotovili, da bi morala občinska skupščina sprejeti odlok o zaščiti jamarskih in turističnih predelov občine ter rešiti vprašanje lastništva zemljišč na ozemljih, kjer so zanimive kraške jame.

4.157 novih!

Še 106 novih naročnikov smo dobili v zadnjem tednu, spet pa je bil najboljši sodelavec **Cveto Križ iz Kočevja**, ki nam je poslal 40 novih naročnikov. Tudi iz kočevske osnovne šole smo dobili še 9 naročilnic, medtem ko so poslali druge naročilnice razni sodelavci v vseh občinah.

Kočevska občina se je še bolj učvrstila na 2. mestu sedanje akcije, saj smo v njej pridobili v zadnjih mesecih že **612 novih naročnikov**. Po 16 tednih akcije smo v torek opoldne zabeležili 4.157 novih naročnikov.

Krapina, ki je le 56 kilometrov oddaljena od Zagreba, slovi v znanstvenem svetu po odkritjih ostankov pračloveka v »Krapinski jami«. Razen človeških kosti so tu našli veliko kamenega orodja in orožja. Znanstveniki menijo, da je pračlovek živel v teh krajih v času med 140.000 do 80.000 let pred našim štetjem. — Na sliki: takole so na podlagi najdenih ostankov znanstveniki obnovili podobo krapinskega človeka. Gornja dva kipa, ki predstavljata krapinskega človeka, stojita na nekdanjem bivališču krapinskega človeka, ki je zdaj postalo priljubljen park. (Foto: TANJUG)

6

Piše dr. Josip Edgar Leopold-Lavov, prior kartuzije Pleterje

Zibelka francoskih partizanov

Vercors je bil tisto tragično noč 23. julija videti kot ponesrečenec. Na cestah so gorela partizanska motorna vozila, zažgali so jih sami, da jih ne bi dobili Nemci v roke. Vsepovsod si videl skupinice partizanov, ki zavijajo z glavnih cest, se izogibljejo naselij ter gredo globoko v gozdove. Borci so minirali še cesto pred predorom in obenem uničili vsa prevozna sredstva, ki so bila tamkaj. Videz je bil, da je na vsej visoki planoti zamrlo odporniško gibanje po težkih napadih nemške oborožene sile, ki je bila najmanj desetkrat močnejša po številu moštva, pa tudi po orožju.

Noč je legla na zemljo. Oblaki križarijo nad bregovi, kakor da bi vsa narava sočustvovala v žalosti, ki je prevzela vse še žive partizanske borce, ki so se borili v tej naravni trdnjavi. Ali upanje v boljšo bodočnost jim je vendarle ostalo. Nemci niso mirovali, ampak so še dalje napadali, požigali mesta in vasi. Francozi so zopet dobivali pomoč iz Alžirije in iz Velike Britanije. To so Nemci opazili. Partizani so bili prepričani, da jih bodo zaradi tega nacisti ponovno napadli.

Vassieux je najbolj izpostavljena točka Vercorsa. Borci so bili tokrat dobro oboroženi z lahkim orožjem. Potrebovali bi le še nekaj več mitraljezov in topov. Na Vercors je prišlo precej tujcev, med njimi največ Poljakov, ki so imeli vzorno naselbino v Villard de Lansu. Sestavljali so delavsko četo, ki naj bi pripravila teren za spuščanje materiala s padali in naj bi planirali tla za zasilno pristajanje avionov pri mestu Vassieux.

POROČNIK EYSSERIC, KOMANDANT DE REYNIÉS

Nekega dne je našel partizanski komandant Pierre Tanant na pisalni mizi pismo. Bila je prošnja za orožje in municijo. Podpisala po je Marie-Jeanne, članica oddelka za zvezo. Komandantu se je zdela zadeva malo sumljiva, zato je vprašal nadrejeno partizansko oblast, kaj je na stvari. Odgovorili so mu, naj se zaradi te prošnje ne razburja. Marie-Jeane bo po nalogu polkovnika prišla. Njeno prošnjo naj le usliši in ji da čimveč orožja in streliva. In zares! Čez nekaj časa je stalo pred komandantom mlado dekle boječega pogleda. Ko je začela razlagati o svojem poslanstvu, je komandant takoj spoznal, da je to dekle, ki ve, kaj hoče, in je tudi toliko odločna, da vedno doseže to, kar želi. »Hočem orožje in municijo!« reče dekle. »Čemu in za koga?« jo vpraša oficir. »Zato, ker ga potrebujem; moja skupina prostovoljcev ga nujno potrebuje!« »Ali poveljujete tej skupini?« »Ne poveljujem ji, tovariši so me le poslali po orožje.« «Ali znate streljati?« »Ne dobro,« odgovori z lahkim nasmehom dekle. »Znate ravnati s strojnico?« »Da!« »Tudi s topom?« »Prav tako!« Zelo se je čudil odgovorom. To skromno dekle je podobno junakinji Jean d'Arc! Dal ji je vse, kar je zahtevala.

Čez nekaj dni je zopet prišla in nastopila prav tako skromno in odločno. Dobila je, kar je želela.

Ta skupina prostovoljcev je 13. julija iz zasede napadla močnejši nemški vojaški oddelek, ki je prihajal iz Lyona. Ni bilo ravno pametno s šestimi partizani napasti močno bochevsko kolono! Toda brezmejno sovraštvo Francozov do teh zelencev jih je vodilo v tvegano početje. Nemci so se pri prvem streljanju takoj ustavili, poskakali s kamionov in se razvili v strelce. Na obeh straneh je bilo dosti streljanja. Vsi prostovoljci so padli. Samo Marie-Jeanne je zbežala. Toda Nemci so jo kmalu ujeli in zaprli v bližnjo hišo. Krogla ji gotovo ne uide. Nemci so jo zmerjali, hudo pretepli in jo pustili samo v sobi v prvem nadstropju. Partizanka je pogledala skozi okno. Pred hišo ni bilo žive duše. Dekle naglo potegne s postelje pregrinjalo, ga raztrga na trakove in jih med seboj zveže. Konec te umetne vrvi pritrdi na okno in se naglo spusti na tla. Nemci je niso opazili. Dekle teče, teče preko polja in pribeži v hišo svoje prijateljice vsa upehana in izčrpana.

Bochi so besneli, ko dekleta niso našli v sobi. Preiskali so vso bližnjo okolico, zaman. Niso je našli. Šli so jo iskat domov. Vedeli so, da je njen dekliški priimek Jaquier. Nekdo je moral ta primek povedati Nemcem. Ker je niso našli doma, so aretirali njenega očeta, že starejšega kmeta s sivo brado. Grozili so mu, in ker ni hotel izdati hčerke, so mu zažgali hišo, vojaki pa so se že uvrstili in naperili nanj puške, čakaje povelja, da sprožijo. Starček, ki je gledal smrti v oči, se je vzravnal pred krvniki in dejal: »Da, mene lahko ubijete, lahko ste zažgali tudi mojo hišo, ali nikoli ne boste mogli ugasiti plamena, ki gori v srcu vsakega Francoza!«

Še malo, in jarek za vodovod bo dovolj globok. Prebivalci Bušeče vasi se že v zgodnjih jutranjih urah zbero na delu. Nekatere matere pripeljejo s seboj tudi otroke, da niso doma brez varstva. (Foto: J. Teppey)

SLOŽNA BUŠEČA VAS NA DELU

Voda za šolo in 34 gospodinjstev

Jarke za vodovod kopljejo moški in ženske — Od vsake hiše prihajata na delo po dva člana — Vaščanom pomagajo pri izgradnji vodovoda krajevna skupnost, občinska skupščina in obrat Vodne skupnosti Dolenjske

Vsak lep dan izkoristijo prebivalci Bušeče vasi za kopanje vodovoda. V vasi so dokončali vsa zemeljska dela. Zdaj kopljejo daljnovod proti Cerkljam, da se bodo priključili na cerkljanski vodovod. Od vsake hiše prihajata na delo po dva člana. V jarkih opravljajo težko delo moški in ženske vseh starosti. Složni so kakor ena družina.

V vasi bo dobilo vodo 34 hiš. Jarke so speljali celo na dvorišča, da bodo imele družine manj težaškega dela.

Pri izkopu vodovoda pomagajo tudi šolarji. Danes teden so imeli napovedan delovni dan, a jim je to namero preprečil dež. Tako jih s fotoaparatom nisem mogla ujeti na delu. Odraslih vaščanov pa celo dež ni zmotil. Kakih 30 jih je kopalo v jarkih in prav nič se niso zmenili za slabo vreme. Radi bi bili čimprej gotovi, dokler jih še ne ovira delo na posestvih. Pomlad bo vsak čas potrkala na vrata, a potem ne bo časa za izkop vodovoda.

Dobra volja vaščanov in njihov prispevek pri izgradnji vodovoda sta naletela na razumevanje pri Vodni skupnosti Dolenjske, pri občinski skupščini in krajevni skupnosti. Cevi za omrežje v vasi jim je dala krajevna skupnost Cerklje, cevi za daljnovod občinska skupščina Brežice, obrat Vodne skupnosti v Brežicah pa bo prispeval 1 milijon S din. S to vsoto bodo poravnali račune za strokovna opravila.

Vodo bodo prebivalci Bušeče vasi dobili že ta mesec. Pritekla bo tudi v šolo, kjer so jo zelo pogrešali. Učenci zaradi tega z velikim veseljem pomagajo pri zemeljskih delih. Zgledna akcija vaščanov iz Bušeče vasi bo kmalu nagrajena z uspehom. J. T.

NOVO V BREŽICAH

■ **CICIBANČKI IZ OTROŠKEGA VRTCA** so v ponedeljek dopoldne povabili svoje mamice na praznovanje dneva žena. Pod vodstvom vzgojiteljic so pripravili prisrčen program v učilnici »Avto-moto« društva. Vsaka mamica je prejela šopek zvončkov s čestitko. Otroci so sami pomagali tovarišicam vzgojiteljicam urejati šopke.

■ **V NARODNEM DOMU SO TABORNIKI 6. MARCA** pripravili sprejem za matere. Najprej so jih počastili s proslavo, nato pa so jih povabili na prigrizek. Matere tabornikov so bile vesele pozornosti svojih otrok in so se med mladino prav prijetno počutile.

■ **GLASBENA ŠOLA** se bo za proslavo 20-letnega jubileja predstavila občinstvu z javno produkcijo v prosvetnem domu. Na to prireditev bo povabila vse, ki so kdaj sodelovali in pomagali na šoli. Če bo na voljo kaj denarja, bo šola organizirala srečanje glasbenih veteranov ob skromni pogostitvi.

■ **KOLEKTIV AGROSERVISA** je na občnem zboru 3. marca veliko razpravljal o vlogi sindikata nasploh, o njegovi zaščitni vlogi, o odgovornosti članstva, o vplivu na nagrajevanje in o sindikatu ter pravicah zavarovancev socialnega zavarovanja. Na zboru so razjasnili poglede na vlogo in naloge sindikalne organizacije, saj mnogi o njej niso imeli prave predstave.

■ **KONFERENCA ZA DRUŽBENO AKTIVNOST ŽENSK** je zaprosila družbene organizacije za finančno pomoč, da bi laže organizirala proslavljanje 8. marca. Vse organizacije so z razumevanjem odstopile nekaj denarja za te namene.

■ **ZA DAN ŽENA** so v kolektivu prevoza v Brežicah priredili izlet v Ljubljano, kjer so si žene ogledale zabavno glasbeno prireditev »Za našo Planico«.

■ **ZBOR PROSVETNIH DELAVCEV** je sklenil sklicati občinski odbor sindikata družbenih delavcev 18. marca v Brežicah. Na tem zboru bodo med drugim poslušali predavanja »Religija in šola«.

■ **ASFALTIRANJE CESTE 21.** maja gre h koncu, pa tudi gradnja tržnice.

■ **KNJIŽNICI V DOBOVI** je predsedstvo občinskega sveta ZKPO namenilo na zadnji seji za najnujnejše izdatke 400 Ndin.

■ **OBČNI ZBORI** sindikalnih podružnic se te dni uspešno končujejo.

BREŽIŠKE VESTI

8 SEJE PREDSEDSTVA OBSS BREŽICE

Evidentiranje ni igra z ljudmi

V 16 volilnih enotah je bilo za zbor delovnih skupnosti evidentiranih 33 odborniških kandidatov — Sindikalne podružnice so dobro opravile svoje delo in zaslužijo priznanje — Toda kandidacijski zbori niso bili povsod dovolj demokratični

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Brežicah je 1. marca analiziralo potek evidentiranja v delovnih organizacijah. Uvodno besedo je imel Ivan Živič. Dejal je, da so sindikalne podružnice uspešno opravile svojo nalogo. Občinski sindikalni svet jim izreka priznanje za njihovo delo in pričakuje, da se bodo z enako resnostjo lotile nalog v drugem obdobju predvolilne aktivnosti.

V 16 volilnih enotah, kjer volijo odbornike v zbor delovnih skupnosti, je evidentiranih 33 kandidatov. Med njimi sta 2 mladinca in 8 žensk. Neposrednih proizvajalcev je 6, a kmeta kooperanta sta 2.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je zadovoljno z evidentiranjem kandidatov, vendar sodi, da bi morali biti kandidacijski zbori še bolj demokratični in javni. Naj v prihodnje ne bo primera, kakršen se je zgodil pri evidentiranju na gozdnem obratu KGP Brežice:

Sindikalni sestanek v obratu je bil napovedan 31. decembra lani. Ker predsednika podružnice ni bilo, so se prisotni odločili za delovni sestanek. Ob koncu je predsednik podružnice le prišel in sledil je še sindikalni sestanek ter evidentiranje.

Predsednik sindikalne podružnice obrata je po seji ustno seznanil predsednika ObSS Ivana Živiča, da je bil evidentiran inženir Marjan Hladnik. V zapisniku, ki ga je pozneje poslal obč. sindikalnemu svetu, pa je bilo zapisano, da so evidentirali inž. Jenka. Nekateri izmed tistih, ki so bili navzoči na sestanku podružnice, so kasneje trdili celo, da ni bil nihče evidentiran.

Občinski sindikalni svet je bil zelo presenečen ob ugotovitvi, da zapisnik o sestanku ni bil verodostojen. Podpisani zapisnikar namreč sploh ni bil na sestanku. Podpisal ga je predsednik podružnice, in sodeč po njegovi izjavi predsedniku ObSS, je vnesel vanj drugo ime evidentiranca pod vplivom nekaterih ljudi v podjetju.

Na ves potek evidentiranja pada kaj čudna luč. Na eni strani preseneča površnost pri izbiri kandidatov, na drugi strani pa še toliko bolj ponarejeni zapisnik. Čemu vse to igranje z ljudmi? Niti inž. Hladnik niti inž. Jenko nista ničesar zakrivila in sta po nedolžnem zapletena v to igro. Nobeden od njiju ni bil obveščen o evidentiranju vse dotlej, dokler nista tega prebrala v našem tedniku.

V Dolenjskem listu je na pritisk osnovne organizacije ZK v upravi KPG izšel popravek, češ da v gozdnem obratu ni bil evidentiran inž. Hladnik, ampak inž. Jenko. Zahteva je bila izredno ostra.

Zdaj se je izkazalo, da je osnovna organizacija ZK zagovarjala falzifikat. In še nečesa predsedstvo ObSS ne more razumeti: zakaj o evidentiranju ni razpravljala osnovna organizacija ZK gozdnega obrata, saj ni bilo nobene potrebe, da bi posegla vmes osnovna organizacija iz uprave podjetja. J. TEPPEY

Premalo lastnih dohodkov

Turistična društva se dramijo. V Pišecah, v Krški vasi, na Čatežu in na Bizeljskem že delajo načrte za poletje. Ko bi le imela dovolj lastnih dohodkov. Pristojbina za parkiranje se ne nabira povsod. Največ so je deležni ob Krki. Letos upajo, da se jim tudi turistična taksa od nočnin ne bo izmaknila. Nadzor nad oddajanjem turističnih sob je prevzela turistična poslovalnica v Brežicah. Društva potem ne bodo več prikrajšana za ta vir dohodkov, pomoč seveda pričakujejo tudi od občinske turistične zveze.

Matični urad Artiče

V februarju sta se poročila: Ivan Cizl, šofer iz Brezine, in Ana Volčanšek, delavka iz Zgornjega Obrežja. — Umrla je Prančiška Cerjak, upokojenca iz Spodnje Pohance, 70 let.

V soboto proslava v Pišecah

Proslava dneva žena v Pišecah je napovedana za soboto, 10. marca. Šolarji bodo zaigrali »Matičkov največji zaklad«, zapeli nekaj pesmi in pripravili deklamacije. Krajevna organizacija SZDL bo po končani proslavi zbrane žene pogostila.

Predlog za gostovanje v Veliki Plani

Občinski svet Zveze kulturno-prosvetnih organizacij v Brežicah je pripravljen poslati v Veliko Plano kulturno skupino, ki bi gostovala v bratski občini s celovečernim programom. Predstavila bi se z zborovskim petjem in folklornimi plesnimi točkami. Če bi ji ta obisk omogočila občinska skupščina, bi se člani društev takoj začeli pripravljati na gostovanje.

Še: „V Ločah pri Dobovi je gorelo“

Da bi bili člani gasilske organizacije in ostala javnost bolje seznanjeni z načinom gospodarjenja na občinski gasilski zvezi Brežice, navajamo nekaj pojasnil na članek tov. ANTONA ŠAVRIČA iz Dobove. Pisec članka se namreč ne strinja z nabavo dveh novih gasilskih avtomobilov. Oba gasilska avtomobila sta bila nabavljena v smislu petletnega plana modernizacije gasilske opreme s sredstvi zavarovalnice in po njenih navodilih. ObGZ Brežice je izročila nabavljeni gasilski vozili v upravljanje in uporabo gasilskim enotam, zato so leta tudi odgovorna za namensko uporabo omenjenih vozil. Iz tega sledi, da upravni odbor ObGZ Brežice, ki šteje skupno z operativnim štabom 21 članov, gospodari s sredstvi tako, kot ji velevajo direktive tistih forumov, ki zvezo dotirajo.

Glede neumestnih pripomb med gašenjem lahko trdimo, da to ni prvi primer in verjetno tudi zadnji ne. Vsak pač izraža svoje misli in čustva na način, ki mu najbolje leži.

Zaradi bazena v Ločah, ki sodijo med poplavna območja, menimo, da bi lahko tamošnji gasilci skupno z vaščani problem vode, ki jih vsako leto znova tako resno ogroža, z minimalnimi stroški že davno rešili.

Ni nam pa razumljivo, kako je sploh prišlo do primitivnega načina gašenja z ročno brizgalno v prisotnosti strokovnjaka — aktivnega gasilskega častnika z dolgoletnimi izkušnjami. Od desetih motornih brizgaln v dobovskem kraju jih je osem v redu, med temi je tudi ena v Ločah, ena je ta čas pokvarjena, medtem ko je ena dotrajala in je že odpisana.

Višja ali manj visoka odlikovanja, ki jih omenja pisec v svojem članku, lahko prejme sleherni gasilski častnik, seveda mora biti aktiven, oziroma vsak navaden gasilec, če izpolnjuje v smislu pravilnika o gasilskih odlikovanjih, ki je bil sprejet na V. kongresu GZ SRS dne 17. 11. 1963, predpisane pogoje.

Zanimivo je, da vkljub kritični oceni avtorja članka lahko povemo, da je bila intervencija gasilskih enot zadovoljiva. Vsakdo se lahko sam prepriča, da je lesena strešna konstrukcija z letvami še vedno na svojem mestu — na poslopju, ki je gorelo. Celó precej nepoškodovane strešne opeke je uspelo pri gašenju sodelujočim rešiti s strehe gorečega poslopja.

Ob koncu priporočamo avtorju članka malo več aktivnosti v gasilski organizaciji, zlasti v matični gasilski enoti, ker bo tako bolj na tekočem o stanju in problematiki na področju gasilske dejavnosti v brežiški komuni.

OBČINSKA GASILSKA ZVEZA BREŽICE

Pod geslom »Naša skrb otroku in družini« je bilo v soboto, 4. marca, v Brežicah slavnostna seja občinske zveze Društva prijateljev mladine. Tov. Metelko je poročal o delu organizacije, ki slavi letos 10-letnico obstoja. Po poročilu so delegate in goste pozdravili pionirji osnovne šole bratov Ribarjev in jim podarili cvetje. Na vrsti je bila bogata razprava, posebno zaslužni člani pa so bili nagrajeni z diplomami. Po končani seji so si gostje in delegati ogledali nekatere nove in prenovljene prostore, namenjene mladini.

Evidentirani za zbor delovnih skupnosti

I. volilna enota: Rudnik Globoko, Kremen Globoko, Opekarna Brežice: **Anton Kržan**, jamski paznik, **Drago Novosele** — uslužbenec.

III. volilna enota: Brežansko selo II: **Mance Krešo**, tehnik.

V. volilna enota: Tovarna pohištva Brežice, Jutranjka Brežice: **Bogo Berložnik**, uslužbenec; **Jože Zorič**, mizarski mojster, **Slavica Prah**, šivilja.

VII. volilna enota: Brežicevino, Kreditna banka Brežice, Koteks Brežice, Peko Brežice, Borovo Brežice, Tobak Brežice: **Edi Verstovšek**, direktor; **Anton Vogrinc**, uslužbenec.

IX. volilna enota: SGP Pionir Brežice, Cestno podjetje Brežice, Region Brežice, Vodna skupnost Brežice: **Darko Gorišek**, tehnik; **Zdravko Tomše**, gradbeni delovodja; **Ivan Lah**, gradbeni delovodja; **Tone Petrič**, delovodja; **Miha Savnik**, gradbeni tehnik.

XI. volilna enota: Agroservis Brežice, Kovina Bizeljsko, Kovina Dobova, Livarna Dobova, Metal Jesenice in zasebni obrtniki: **Vinko Božiček**, avtomehanik; **Stane Mravlja**, strojni ključavničar.

XIII. volilna enota: KGP Brežice: **Janko Vlado**, inženir gozdarstva; **Hladnik Marjan**, inženir gozdarstva; **Boris Pavlenč**, gozdarski tehnik.

XV. volilna enota: člani KZ Brežice in njihovi družinski člani na območju KU Čatež in KU Velika Dolina: **Rudi Kos**, kmet; **Jože Vovk**, kmetijski tehnik.

XVII. volilna enota: člani KZ Brežice in njihovi družinski člani na območju KU Globoko: **Jože Verstovšek**, **Franc Urek**, kmet.

XIX. volilna enota: KZ Bizeljsko, člani KZ in njihovi družinski člani iz naselij: Bizeljsko, Drenovec, Bukovje, Orešje, Bračna vas, Brezovica, Stara vas, Vitna vas, Gregovce, Dramlje ter na območju KU Pišece: **Franc Premelč**, uslužbenec; **Ivan Cizelj**, uslužbenec; **Mira Berkovič**, uslužbenka; **Ivan Malus**, uslužbenec.

XXI. volilna enota: osnovna šola Artiče, osnovna šola Sromlje, osnovna šola Globoko, osnovna šola Kapele, osnovna šola Bizeljsko, osnovna šola Pišece, osnovna šola Velika Dolina, osnovna šola Stara vas: **Anica Kežman-Mihelin**, učiteljica; **Rok Kržan**, ravnatelj.

XXIII. volilna enota: Zdravstveni dom Brežice z ambulantami, Lekarna Brežice, Podružnica KZSZ Brežice, Zdravilišče Čateške Toplice: **Zlata Butara**, računovodja; **Jože Žabkar**, zobotehnik; **Tončka Urek**, medicinska sestra; **Vera Žilevski**, uslužbenka.

XXV. volilna enota: občinsko sodišče Brežice, občinsko javno tožilstvo Brežice, občinski odbor SZDL, občinski odbor ZB, občinski komite ZMS, Služba družbenega knjigovodstva Brežice: **Milica Ribič**, uslužbenka; **Jelka Nenezič**, uslužbenka.

XXVII. volilna enota: garnizon Cerklje II: **Ivan Ritonja**, starejši vodnik I. razreda.

INVENTURA 65 V KOSTANJEVICI: V soboto, dne 11. marca zvečer, bo ob 20. uri v Domu kulture v Kostanjevici gostovalo Mestno gledališče ljubljansko z duhovito Mikelnovo satiro INVENTURA 65. Predstava je doživela doslej nad sto uprizoritev, kar zgovorno priča o izjemni aktualnosti in priljubljenosti tega dela. Prepričani smo, da bo tudi naše ljudi vsestransko zadovoljila, zato vabimo k številni udeležbi. Vstopnice bodo v predprodaji v trafiki in eno uro pred predstavo. Ljubitelji smeha, zdravega humorja in jedke satire vljudno vabljeni.

ALI SO DVOMI TRGOVCEV O TURISTIČNEM NAPREDKU UPRAVIČENI?

„Kaj se bomo sklicevali na turizem!"

Trgovina v krški občini se težko odloča za nedeljsko delo v krajevnih središčih — Na seji občinske skupščine so povedali predstavniki trgovskega podjetja kopico ugovorov — Dejali so, da s sklicevanjem na turizem prehitevajo v občini same sebe

Dobro se še spominjam lanskega plenuma o turizmu na brestaniškem gradu, ki ga je sklical občinski odbor SZDL Krško. Z veseljem so prisotni ugotavljali, da so tudi v Spodnjem Posavju precejšnje možnosti za razvoj te gospodarske panoge in da bi z boljšo organizacijo gostinstva, trgovine in drugih spremljajočih dejavnosti lahko privabili v te kraje vsako leto več gostov. Na njihov sprejem bi se morali še posebej pripraviti ob vstopu v mednarodno turistično leto.

Ko sem na zadnji seji občinske skupščine v Krškem poslušala razpravo o poslovnem času trgovine na drobno, sem dobila vtis, da je vsa dobra volja, izražena na seji o turizmu, splahnela, kot da pripravljenost za kulturnejšo postrežbo, za lepšo ureditev lokalov in druge izboljšave ni segla dalj od besed. To ne velja za vse, toda vsaj trgovini v manjših središčih se ne zdi vredno zaradi turizma spreminjati odpiralni čas.

Primer za to je Kostanjevica. Svet za blagovni promet je predlagal, da bi bila ena trgovina z živili odprta tudi ob nedeljah, v razpravi pa se je odbornik zavzemal za to, da bi bila ob nedeljah zaprta. »Borimo se za prosto nedeljo,« je dejal odbornik in predstavnik trgovskega podjetja. Toda vedno bodo stroke, ki si tega ne bodo mogle privoščiti, zlasti ne v sezoni.

Veliko je bilo tudi govora o poslovanju bencinskih črpalk. Končno so se le odločili, da bo trgovsko podjetje organiziralo dežurstvo po rednem delovnem času. Obe črpalaki, v Kostanjevici in Brestanici, bosta stregli avtomobilistom tudi ob nedeljah. Morda bosta v sezoni le postali rentabilni. Doslej prodaja bencina še ni prinesla dobička.

Svet za blagovni promet je predlagal za trgovine na drobno najmanj sedemurni poslovni čas. Odborniki so pri glasovanju upoštevali ugovor predstavnika trgovskega podjetja in se odločili za šest ur in pol. Pol ure naj bi imeli prodajalci na voljo za delovne priprave. J. TEPPEY

Občinski predpisi dostopni ljudem

Več kot 4000 naročnikov Dolenjskega lista v krški občini lahko prebira v njegovi uradni prilogi vse predpise občinske skupščine. Lani in še prej so izhajali občinski odloki v celjskem Uradnem vestniku. To glasilo občanom ni bilo dostopno: komaj 54 izvodov je prihajalo v Krško, od tega 31 za občinsko skupščino.

Letna naročnina za Uradni vestnik je veljala 2500 S din. Četudi je bilo glasilo ljudem potrebno, se nanj niso naročali že zaradi vsote, ki bi jo morali odšteti za naročnino.

Da bi delo skupščine približali ljudem, se je tajništvo odločilo za ponudbo Dolenjskega lista. Odborniki so na seji skupščine 23. februarja podprli odločitev za objavljanje uradnih predpisov v prilogi našega tednika.

Skupščina v Krškem bo sprejela letos precej pomembnih odlokov, ki bodo zanimali vse sloje prebivalstva in delovne organizacije. Objave v Skupščinskem Dolenjskem listu za tako širok krog občanov pomenijo velik napredek pri obveščanju prebivalstva. Prispevek skupščine za boljše informiranje se bo obrestoval. Tega se zavedata tudi sosednji občini Brežice in Sevnica, ki sta prav tako sprejeli ponudbo Dolenjskega lista.

Kmetje želijo splošno kmetijsko šolo

V Krškem so lansko jesen ostali brez vpisa na sadjarski šoli Kmetje za tak tip šole niso pokazali zanimanje. Želijo, da bi namesto specializirane šole ustanovili raje splošno kmetijsko gospodarsko šolo za katero najbrž ne bo zmanjkalo kandidatov. Možnost za ustanovitev take šole bo ponovno preučil svet za kmetijstvo in gozdarstvo pri občinski skupščini. Na prednosti šolanja bodočih kmečkih gospodarjev bodo opozarjali prosvetni delavci mladino osmih razredov osnovne šole. Precej mladih že ostaja na kmetijah in starši jih bodo rade volje poslali v šolo, če ta le ne bo predraga, pravijo kmetovalci.

Prireditve za 8. marec

Krajevni organizaciji SZDL Videm in Krško sta 7. marca povabili vse žene na svečani večer v počastitev 8. marca v dom SVOBODE. Kulturni program je pripravila šolska mladina. Udeleženci proslave so se nato poveselili še na družabnem večeru v dvorani TVD PARTIZAN.

Žene borke iz občine Krško so se 8. marca zbrale v Kostanjevici, kjer jim je občinska zveza ZB NOV priredila srečanje ob skromni pogostitvi.

Rešitev spora zaupali Lovski zvezi

Lovska družina na Senovem je odklonila podpis pogodbe za gospodarjenje z lovišči, če ne bodo popravili njihovih meja — Občinska skupščina meni, da zahteve LD Senovo niso upravičene — Lovska zveza v Krškem bo ponovno poskušala doseči sporazum med prizadetima družinama

V občini Krško je devet lovskih družin: Videm, Krško, Raka, Brestanica, Senovo, Veliki Kamen in Veliki Podlog. Občinska skupščina je sklenila z njimi pogodbe leta 1956, letos pa jih je z uveljavitvijo novega republiškega zakona o lovliščih obnovila. V pogodbah je natančno določeno gospodarjenje z lovišči. V krški občini je 32.381 hektarov lovnih površin in le 2635 hektakrov naseljenih zemljišč.

Skupščina bi morala odločiti tudi o sporu med lovskima družinama Senovo in Brestanica. Lovska družina na Senovem namreč zahteva, da se ji priključijo tista lovišča LD Brestanica, ki so ji nekoč že pripadala. Odborniki so sklenili, naj poskuša doseči sporazum občinska Lovska zveza.

Če bodo Senovčani vztrajali pri svoji zahtevi, bodo lovišča LD Senovo razdelili družinama v Brestanici in na Velikem Kamnu. Člani lovske družine pa imajo še drugo možnost za rešitev spora: lahko se izrečejo za združitev z lovsko družino Brestanica.

Mejni spor so zaman poskušali pomiriti na seji predstavnikov občinske skupščine, občinske Lovske zveze in zastopnikov obeh prizadetih družin 30. januarja letos.

Morda bo imela Lovska zveza v Krškem tokrat več sreče in bo prepričala lovce s Senovega, da za spreminjanje meja ni nobene strokovne utemeljitve. Lovišča sta ustanovila ministrstvo za gozdarstvo LRS leta 1950 in okrajni ljudski odbor Krško leta 1954. Ustavno sodišče SR Slovenije je že razsojalo podoben spor in je prav tako odločilo, da za spreminjanje ni potrebe.

Poroštvo osnovni šoli v Podbočju

Osnovni šoli v Podbočju je občinska skupščina Krško izglasovala poroštvo za 18.000 N din posojila pri Dolenjski banki in hranilnici. Denar nujno potrebujejo za poravnavo računov pri preurejanju stanovanjskega bloka. Skupščina je pred tem že izdala garancijo za 220.000 N din, vendar ta znesek zaradi podražitve ni zadostoval.

Ciuhova razstava v Krškem

V soboto, 4. marca je bila v krški Galeriji otvoritev razstave del akademskega slikarja in krškega domačina Jožeta Ciuhe. Umetnik je tokrat prvič razstavljal v kraju, kjer je preživel svojo mladost. Lahko zapišemo, da je bila otvoritev za Krško pravi kulturni praznik, saj so se jo udeležili številni domačini, prišli pa so tudi kulturni delavci iz Ljubljane, Novega mesta, Kostanjevice in od drugod. Množica obiskovalcev se je dobesedno nagnetla v osrednjem prostoru te simpatične galerije, ki je hkrati spomenik slovenskega baroka. O umetnikovem delu je spregovoril Marjan Tršar, ki je govoril o slikarjevem pomenu in njegovih dosežkih na likovnem polju in ga tako podrobneje predstavil domačinom. Prebivalci Krškega so mu poklonili umetniški izdelek medaljerja Stovička.

Izkoristili smo priložnost in zastavili umetniku dvoje vprašanj.

»Tokrat prvič razstavljate v Krškem. Kaj menite o galeriji?«

»Odzval sem se povabilu prebivalcev in vesel sem, da lahko razstavljam v tako lepi galeriji.«

»Vaše delo je zasidrano v ljudskem izročilu, ali ne?«

»Seveda, to kažejo že naslovi del. Posebno dobro je to vidno v sliki Alenčica, sestra Gregčeva, kjer sem uporabil staro ljudsko tehniko slikarja na steklo in ljudski motiv.«

Ciuhovo delo je obsežno in raznovrstno po tematiki. V Krško je prišel s šestnajstimi olji na steklo in večjim številom perorisb. Bogastvo izraza in subtilna lirika, ki preveva slikarjeva dela, sta naletela pri kulturnem občinstvu po svetu, kjer je umetnik razstavljal, na širok odmev. Ciuha je za svoje delo prejel vrsto nagrad (lansko leto drugo nagrado za slikarstvo v Slovenj Gradcu na razstavi »Mir, humanost in prijateljstvo med narodi.«)

Po razstavi je bil literarni večer slovenske satirične poezije: svoja dela so brali Menart, Šmit, Torkar in Bordon.

P. BREŠČAK

Že zlepa niso v Krškem koga tako prisrčno sprejeli kot v soboto zvečer akadem. slikarja Jožeta Ciuho, ki se je ožjim rojakom tokrat prvič predstavil s širokim izborom svojega dela. Nova krška galerija je bila skoraj pretesna za vse, ki so hoteli videti ta večer umetnika, njegove starše in seveda njegove slike, ki so požele od vseh obiskovalcev soglasno priznanje. Krško je svojemu zaslužnemu rojaku podelilo umetniško medaljo kiparja Vl. Stovička, predstavnica Svobode pa mu je izročila šopek lepih rož s toplimi voščili in pozdravi. Na sliki: Jože Ciuha v krški galeriji po otvoritvi razstave (Foto: Tone Gošnik)

Na Senovem bi radi samopostrežnico

Senovski potrošniki že nekaj časa razmišljajo o potrebi samopostrežne trgovine na Senovem in se vprašujejo, kdaj bo ustreženo tej želji. Gospodinje morajo zlasti ob plačilnih dneh v vrstah čakati v trgovini. Večina blaga je v skladiščih, zato morajo po večkrat tekati v skladišče, preden lahko postrežejo kupca. Potrošniki menijo, da so v 20 letih po vojni pomagali ustvariti trgovini tolikšno akumulacijo, da bi morala zadoščati za gradnjo samopostrežne trgovine. Takšna trgovina bi rešila gospodinje mučnega čakanja.

KRŠKE NOVICE

■ **V KRŠKEM, NA DESNEM** bregu, je ena mesnica premalo — pripominjajo potrošniki, ki morajo zaradi gneče čakati na vrsto. Morda bi AGROKOMBINAT le razmislil in mesnico preuredil tako, da bi v njej delala dva sekača. S tem bi bilo vprašanje le deloma rešeno, ker kaže, da desni breg mesta brez še ene mesnice le ne bo mogel biti.

■ **NAPISNE TABLE NA** železniški postaji imajo še vedno dve imeni: VIDEM—KRŠKO. Baje je za spremembo imena potrebna daljša procedura, pa tudi stroški bi ne bili majhni. Vendar bi le kazalo to urediti in pritrditi table z enim imenom.

■ **ZAVOD ZA KOMUNALNO** dejavnost pobira in odvaža smeti s smetarskim vozom, delavci pa morajo večkrat stresati smeti iz velikih sodov, kartonskih škatel in drugih neprimernih posod, kar delo ovira. Ker posode ne ustrezajo, se smeti raztresajo, nihče pa jih ne pobere. Občani mislijo, da bi morali to napraviti smetarji. Najbrž pa bi bilo bolje, da bi si občani nabavili posode, iz katerih bi lahko stresali smeti samo na voz in ne na tla. Opozorilo je dobronamerno, saj bi tako občani veliko prispevali za boljšo čistočo v mestu.

■ **ODBOR KRAJEVNE ORGANIZACIJE ZZB,** ki je bil izvoljen na nedavnem občnem zboru, je tudi za naslednjo mandatno dobo izvolil za predsednika Jožka Vodopivca.

■ **NA FEBRUARSKEM BRZOTURNIRJU** v šahu je zmagal Marjan Rupar, ki je osvojil vse možne točke. Za njim so se zvrstili Ivan Levičar, Leon Turnšek in inž. Niko Kuret. Sodelovalo je 13 šahistov.

■ **V ZAOSTALEM KOLU TEKMOVANJA** zasavske šahovske lige so šahisti iz Hrastnika doma premagali deseterico Krčanov s 5,5:4,5. Krški šahisti so po tem porazu pristali na koncu lestvice.

■ **KRAJEVNA ORGANIZACIJA ZB** je za dan žena povabila na družabni večer v hotel Sremič vse članice, bivše borke in aktivistke. Tovarišice so bile s prireditvijo zelo zadovoljne.

■ **LETOSNJI PENZION** v Domu počitniške skupnosti v Materadi bo veljal 2200 S din. Ceno je določila skupščina počitniškega doma na nedavni seji, na kateri so obravnavali tudi finančno poslovanje v preteklem letu. Za nečlane skupnosti bo letovanje v Materadi precej dražje, to ceno pa bo upravni odbor določil kasneje.

■ **KEGLJAČI KRŠKEGA** so pred kratkim dvakrat premagali ekipi Pionirja iz Novega mesta. Najprej so zmagali v tekmi na 100 lučajev, boljši pa so bili tudi v borbeni partiji. Novomeška ekipa je nastopila pomlajena. Domačinom zmaga veliko pomeni.

DROBNE IZ SENOVEGA

■ **ZIMSKEGA ŠKROPIVA ZA SADJE** ni nikjer dobiti, čeprav je po radiu slišati zelo veliko navodil sadjarjem, kako naj zaščitijo sadno drevje pred škodljivci. Sadjarji zato upravičeno negodujejo.

■ **870 TON PREMOGA** so nakopali na dan rudarji senovskega premogovnika v februarju, ki je bil najboljši mesec doslej. Plan so presegli za dobrih 11. odstotkov. V februarju so precej izboljšali storitve, lastno ceno premoga pa so kljub temu močno presegli.

■ **PRAVILNIK O BOLEZNINAH** je pravkar v razpravi v rudniku. Najmanjše nadomestilo bo 50 odstotkov, največje pa 80 odstotkov od povprečnega osebnega dohodka v preteklem letu. Rudarji bodo dali še svoje predloge glede pravilnika.

■ **PREDAVANJE** pod naslovom »Potovanje po Evropi in Aziji« je organiziralo v četrtek planinsko društvo »Bohor«. Z barvnimi diapozitivi so obiskovalcem prikazali znamenitosti večjih mest v Evropi in Aziji. Predaval je Stane Tavčar iz Ljubljane; dvorana je bila polna. Podobnih predavanj si še želimo.

VESTI IZ KRŠKE OBČINE

Z ZBORA PREDLAGATELJEV 28. FEBRUARJA

Bodoča imena v predstavniških organih

Franc Molan, sedanji podpredsednik sevniške občine, je predlagan za novega predsednika, Jože Knez pa za podpredsednika — Volilna komisija pri SZDL in zbor predlagateljev sta menila, da je Maks Bilc, direktor Kopitarne, izmed petih predlaganih kandidatov najprimernejši za republiškega poslanca v gospodarskem zboru — Prevladalo je tudi mnenje, da imata izmed 7 predlaganih kandidatov za poslanca v kulturno-prosvetnem zboru največ možnosti Jože Bogovič, sekretar občinskega komiteja ZK, in Jelko Štojs, pomočnik ravnateljice osnovne šole v Sevnici

Devetčlanska volilna komisija Socialistične zveze, v kateri so predstavniki vseh družbeno-političnih organizacij, je do sedaj prejela 88 predlogov za 26 izpraznjenih odborniških mest. Ko je vse te predloge podrobneje proučila, je lahko ugotovila, da je starostna struktura evidentiranih kandidatov ugodna, isto velja tudi za šolsko izobrazbo, medtem ko je predlaganih žena odločno premalo. Samo vsaki 11 evidentirani občan je ženska, vprašanje pa je, koliko jih bo sploh izvoljenih. Komisija je menila, naj bi z ozirom na velik odstotek zaposlenih žena žene kandidirale v Trgovskem podjetju, v krmeljski Lisci, v Kmetijskem kombinatu, na sevniški osnovni šoli in v eni sevniški volilni enoti.

Ko se je komisija predhodno posvetovala in dodobra pretehtala predloge za vodilne funkcije v občinski skupščini, je zboru predlagala, naj bi bil kandidat za bodočega predsednika dosedanji podpredsednik občinske skupščine Franc Molan. Sedanji predsednik Jože Knez, ki mu v občinskem zboru poteče mandat — to pa ni zakonska ovira, da ne bi mogel biti izvoljen za odbornika v zbor delovnih skupnosti — je bil predlagan za bodočega podpredsednika. Zbor je obe kandidaturi potrdil.

Kar 12 možnih kandidatov je bilo evidentiranih za bodoče republiške poslance. Ob upoštevanju odgovornosti dela poslanca in okolnosti, ki vplivajo na njegovo aktivnost, sta komisija in zbor smatrala, da je Maks Bilc najprimernejši kandidat za poslanca gospodarskega zbora. V kulturno-prosvetni zbor je bilo predlaganih 7 kandidatov, ki so po poklicu vsi iz prosvetne stroke. Komisija in zbor predlagateljev sta se opredelila za Jožeta Bogoviča in Jelka Štojsa.

Ker sevniška občina letos kot ena izmed šestih občin, ki sestavljajo 61. volilno enoto, voli tudi zvezne poslance vseh petih zborov, so predlagatelji govorili tudi o zveznih poslancih. Za zvezni zbor je predlagan Viktor Avbelj, ki je kandidaturo sprejel. Za poslanca v zveznem gospodarskem zboru je bil sprva predlagan samo inž. Jože Bučar iz KZ Šentjur, vendar so volivci Sevnice, Krškega in Brežic predlagali še Vinka Božiča, direktorja Lisce. V kulturno-prosvetnem zboru je izmed štirih predlaganih najresnejši kdandidat Stane Kranjc, predavatelj na visoki politični šoli v Ljubljani, doma z Ledine pri Sevnici. Za socialno-zdravstveni zbor sta evidentirana dr. Jožko Majhen, direktor Zdravilišča Rogaška Slatina, in Lojze Libnik, predsednik občinske skupščine Šmarje. V organizacijsko-politični zbor je evidentiran Niko Šilih; njegovo kandidaturo so potrdile tudi druge občine.

M. L.

OBISK V KRMELJSKI »METALNI«

Letos je v načrtu 3000 ton

Ni čudno, da o tonah kovinarji govorijo z žarom v očeh — Njim pomenijo vse, od njih je odvisen položaj podjetja in zaslužek zaposlenih — Tako je menil v razgovoru tudi tehnični vodja obrata inž. Kodrič

Ker slab premog ni vzdržal tekme z drugimi gorivi, so morali utihniti odjeki krampov v vlažnih rovih tamkajšnjega premogovnika. V Krmelju je zrasla nova dvorana, v kateri so začela peti kladiva kovinarjev, nekdanjih rudarjev. Zdaj so ti časi že daleč, kovinarji imajo druge načrte, ostale so jim samo tone, s katerimi merijo uspehe. Tudi nekdanjih rudarjev je že malo, v obratu odraščajo novi rodovi kovinarjev, med 329 zaposlenimi je letos kar 52 vajencev.

Ko je mariborska Metalna postavljala obrat v Krmelju, je bil na voljo denar le za proizvodno dvorano in nič več. Drugo se bo že sproti dozidalo, so menili takrat, vendar je bilo to lažje reči kot uresničiti. V tem času so prišle spremembe, reforma. Naenkrat je bilo manj naročil, material se je podražil precej več kot njihovi izdelki. Lotiti so se morali težjih konstrukcij, za kar pa niso bili dovolj opremljeni in so morali misliti predvsem na to. Stranske stene dvorane so prešibke, da bi dovoljevale žerjave z večjo nosilnostjo od petih ton. Najtežje konstrukcije morajo zato delati kar na prostem. Na centrali v Mariboru sedaj proučujejo, kako bi najceneje ojačili stene, sami pa nameravajo kupiti še eno avto dvigalo, dodatne kompresorje, dozidati prizidek za dvorano, da bo več prostora, in nekatere druge stvari.

Lani je bilo razmeroma težko leto. Od planiranih 2552 ton končnih izdelkov so jih naredili 2360 ton. S prvim aprilom so uvedli 44-urni delovni teden, podaljšali povprečne dopuste, veliko pa je bilo tudi bolniških izostankov, kar je vse skupaj vplivalo na končni uspeh. Osebne dohodke so povečali šele v drugi polovici leta.

Za letos kaže bolje. Z istim številom ljudi računajo, da bodo naredili 3000 ton končnih izdelkov, pri čemer bodo lahko tudi občutno povečali osebne dohodke. Od večjih del delajo trenutno most čez Savinjo pri Celju, pomembna letošnja dela pa predstavlja gradnja ladijskih pokrovov sistema single pull, ki jih delajo edini v Jugoslaviji. Sodelovali bodo tudi pri gradnji donavske elektrarne in začeli proizvajati posebne Gill-Weitzove žerjave. Pri vseh teh proizvodih si obetaimeli lani. Krmeljski kovinarji to pri svojem težkem delu jo več dohodka, kot so ga tudi zaslužijo.

M. L.

Vse več jih ubira redno pot za prošnje in pritožbe

Sevniška komisija za prošnje in pritožbe je lani obravnavala 23 vlog ali eno več kot predlanskim. Zanimivo je, da se je podvojilo število vlog gospodarsko-finančne narave, pri čemer so bistveno pripomogli prebivalci Jablance in okoliških vasi, ki so v osmih primerih znova zahtevali, da bi njihova zemljišča uvrstili v četrti proizvodni okoliš. Mimo občinske komisije se je na zvezne organe lani pritožilo 6 občanov, dvakrat več kot leto dni prej; na republiških uradih je iskalo pomoč le še šest ljudi, leto dni prej pa 15. Razumljivo je, da so bile njihove zahteve vrnjene na občino, ki je prvostopenjsko razsodišče. Ljudje počasi le spoznavajo, kakšna je pravna pot za pritožbo ali prošnjo, saj je opaziti, da se število vlog, vloženih neposredno na občino, že veča.

Krmelj: bo letos asfaltirana glavna cesta?

Stara želja Krmeljčanov je, da bi imel kraj vsaj glavno cesto, ki vodi skozi naselje, primerno urejeno in asfaltirano. Letos kaže, da bi se ta želja dala uresničiti. Proti koncu februarja si je skupina predstavnikov novomeškega Cestnega podjetja že ogledala sedanje cestišče, ki naj bi ga prekrila asfaltna prevleka v dolžini enega kilometra. Pol kilometra ceste naj bi bilo široke 5 m, pol pa 4 m. Modernizacija ceste bi stala 30 milijonov S din. Metalna je že pripravljena nekaj prispevati, pomagati pa bodo morali tudi drugi, verjetno bi bil na mestu tudi prispevek prebivalcev.

Loka: 5. aprila krvodajalska akcija

5. aprila bodo v prostorih osnovne šole v Loki spet odvzemali kri prostovoljcem. Kri bo celjska transfuzijska postaja odvzemala od 8. do 15. ure. Do zdaj sta bili na tem območju že dve uspešni akciji in pričakujejo, da bo taka tudi tretja. Seveda je to precej odvisno od aktivistov v Loki in Razboru.

Za dan žena obdarjeni 102 ženi

Občinski odbor SZDL je sklenil za dan žena skromno obdariti žene, starejše od 70 let, ki so sicer potrebne družbene pomoči. Prek krajevnih organizacij SZDL so bila darila razdeljena 102 ženam. Čeravno so bila darila skromna, saj je socialistična zveza dala to iz svojega letnega proračuna, so jih bile obdarovane žene zelo vesele, ker so v tem videle predvsem — izkazano pozornost.

Odlikovanci predsednika republike

Predsednik sevniške občinske skupščine Jože Knez je 28. februarja na seji skupščine razdelil odlikovanja predsednika republike za 25. letnico vstaje 4 prebivalcem sevniške občine. Odlikovanja so prejeli: **Karel Vehovar**, direktor Jutranjke — red dela z zlatim vencem, **Jože Smodej**, upokojenec, predsednik občinske gasilske zveze — red zasluge za narod s srebrno zvezdo, **Franc Vrtovšek**, upokojenec — red dela s srebrnim vencem, in **Ludvik Zupan** iz Kladja nad Šentjanžem — red dela s srebrnim vencem.

Matični urad Tržišče

V januarju in februarju je bil rojen en deček. **Umrli so:** Franc Mavrič, kmet iz Drušče 10, 85 let; Franc Kobal, uslužbenec iz Gabrijel 19, 53 let; Marija Intihar, upokojenka iz Sp. Vodal 22, 66 let; Marija Goreno, gospodinja iz Mladetič 12, 84 let; Marija Kuhar, gospodinja iz Otavnika 11, 46 let, in Janez Tršinar, kmet iz Drušče 21, 62 let.

SEVNIŠKI DROBIŽ

■ **NA LISCI SO SE ZAMETI.** Na severni strani Lisce so na cesti, ki vodi na vrh, še veliki zameti, ki ovirajo, da obiskovalci še dolgo ne bodo mogli z motornimi vozili do Tončkovega doma. Da bi zmrali sneg odstranili, so se na sestanku gospodarske komisije planinskega društva Lisce 2. marca dogovorili, da bodo sneg odstranili. Najprimernejši bi bil buldožer, vendar zanj nimajo denarja, tako da se bodo morali kar sami spopriteti s snegom, če bodo hoteli, da bo odlezel prej, kot bi ga sicer pobralo sonce.

■ **ŠTUDENTSKA JAVNA TRIBUNA.** Klub študentov Sevnice in Radeč je v soboto, 4. marca, priredil javno tribuno, katere so se udeležili tudi predstavniki tamkajšnje javnosti. Na dnevnem redu je bila kadrovska politika in problemi štipendiranja.

■ **KOMUNALNO STANOVANJSKO PODJETJE RAZŠIRJA DEJAVNOST.** Že lani je to podjetje odprlo v prostorih nekdanjega Obrtnega servisa nekatere nove delavnice. Tako vam lahko popravijo vse vrste električnih gospodinjskih aparatov, ob sredah in petkih sprejemajo naročila od 7. do 17. ure, v drugih dneh pa opravljajo usluge na domovih. Pred kratkim je podjetje začelo prodajati tudi vse vrste gradbenega materiala, vrtne ograje, pogrebne rekvizite, gramoz, opravlja pa tudi pleskarske in sobosilikarske usluge.

■ **LANI — 250.** Po približnih ocenah je bilo lani v sevniški občini 250 javnih shodov — sestankov, sej, konferenc in posvetov. Tu niso všteti javni shodi in zasedanja delovnih organizacij in društev.

■ **SMETI IN PAPIRJI POD OKRASNIMI GRMI.** Podoba je, da je okolica sevniškega spomenika s svojimi nasadi okrasnega drevja odlagališče odpadnega papirja in smeti. V veljavi je že nedalgo tega sprejeti odlok o obveznem odlaganju smeti, ki okolice spomenika prav gotovo ne določa v te namene. Odlok tudi določa, da je treba proti kršilcem ostreje nastopati. Vsega tega ni čutiti; kaže, da odgovorni čakajo, da bo spomladanska ozelenitev grmovja pokrila nesnago pod seboj.

SEVNIŠKI VESTNIK

Posojila in odgoditev plačil

Da bi lažje prebrodilo trenutne težave, je sevniško Kovinsko podjetje zaprosilo zavarovalnico v Krškem za posojilo. Podjetju je uspelo dobiti 4 milijone S din za 3 leta s 7-odstotnimi obrestmi, ki jih je zavarovalnica posodila iz svojih rezerv. Prav tam je pod istimi pogoji dobilo tudi Komunalno obrtno podjetje 2 milijona S din posojila. Komunalno stanovanjsko podjetje je pred kratkim dobilo 27 milijona S din kredita iz sredstev ukinjenega družbenoinvesticijskega sklada, razen tega je dobilo še 4,8 milijona S din posojila iz bančnih sredstev. Na zadnji seji občinske skupščine je skupščina prevzela jamstvo za ta najeta posojila. Skupščina je tudi podaljšala rok za odplačilo posojil Mizarske zadruge in Mlekarne, ker jima trenutno primanjkuje obratnih sredstev.

5. aprila oddaja krvi v Loki

Nedolgo tega je bil v osnovni šoli v Loki občni zbor krajevne organizacije RK, ki ga je kljub slabemu vremenu obiskalo veliko ljudi. Iz poročila predsednika S. Skočirja je bila vidna dosedanja dejavnost krajevne organizacije. Predsednik se je ob tej priložnosti zahvalil za denarno pomoč, kar je med drugim društvu omogočilo, da je z denarjem pomagalo pomoči potrebnim vaščanom, starim nad 80 let. Na zboru so se udeleženci spomnili tudi vestnih in požrtvovalnih članic vodstva Mihaele Krapec iz Račice in Pepce Morinc iz Radeža in so ju predlagali občinskemu odboru RK v Sevnici za podelitev posebnega priznanja. Ker je pred durmi krvodajalska akcija, ki bo v Loki 5. aprila, je imel na zboru predsednik krajevne organizacije krajše predavanje »Kri rešuje življenje«, tajnica organizacije tov. Klunova pa je imela predavanje o tuberkulozi.

Občni zbor je imela tudi krajevna organizacija RK na Blanci, čeravno nima mnogo članov. Predsednica tov. Sovdatova je povedala, da bi v lanski krvodajalski akciji sodelovalo s tamkajšnjega področja več krvodajalcev, če bi vabila dobili pravočasno. V razpravi so člani sklenili, da bodo povečali število pripadnikov vsaj na 80, čeprav so tamkajšnji zaselki zelo raztreseni, in da bodo sami izdelali dve omarici za prvo pomoč ter nabavili članske izkaznice.

Iniciativni odbor senovskega društva

Odbor krajevne organizacije SZDL na Senovem je po širši razpravi sprejel sklep, da bo pri svojih bodočih nalogah upošteval tudi razvoj turizma in je zato ustanovil iniciativni odbor, v katerega so imenovali tovariše Senico, Mahovneta, Letonjo, Šibilo in Pleterskega. Iniciativni odbor in ObO SZDL bosta poskrbela za turistično propagando. Za urejevanje kraja bodo skušali najeti kredite pri Turistični zvezi SRS Ker turizem predstavlja že močan del narodnega dohodka, bodo navezovali stike tudi s tujimi potovalnimi agencijami, da bi v svoj kraj privabili čimveč inozemskih turistov.

Skupščina predlagala ustanovitev ribiške družine

Ker sta sevniški in krmeljski pododbor januarja izstopila iz ribiške družine Mirna, je občinska skupščina pred kratkim sklenila, naj ustanovijo samostojno ribiško družino, ki do sedaj uradno ne obstaja. Vendar tega ne bo tako enostavno izpeljati, saj mora skupščina odvzeti vode ribiški družini Mirna, ki s svojimi štirimi pododbori še obstaja, in jih dodeliti novi družini. Pri tem bo treba razčistiti še vrsto vprašanj, kako ukreniti z nekdanjo skupno lastnino, vlaganji zaroda in odškodninskimi zahtevki tovarn, ki onečiščujejo vodo.

Predavanje na Studencu

2. marca je imel dr. Pesjak iz Sevnice na Studencu zelo zanimivo predavanje o nalezljivi zlatenici. Povedal je, da se je na tem območju bolezen najprej pojavila na Blanci in se od tam hitro širila naokrog. Lani so zdravstveni delavci zabeležili 198 bolnikov, verjetno pa je bilo na območju občine še 400 do 600 takih, pri katerih bolezen ni pokazala zunanjih znakov in niso iskali zdravniške pomoči. Predavanja se je udeležilo veliko vaščanov, ki si takih koristnih oblik izobraževanja še želijo.

Pritožbe so umaknili

Približno 30 nosilcev stanovanjske pravice v Sevniški občini, od tega deset iz Krmelja, se je ob prejemu odločb o novih stanarinah pritožilo na občinsko sodišče v Sevnici. V decembru je komisija njihova stanovanja ponovno pregledala in točkovala ter dosegla z večino stanovalcev tudi sporazumen podpis pogodbe. Tako je bila razprava pred sodiščem v soboto, 18. februarja, za večino primerov zgolj formalnost, ker so prizadeti pritožbe sporazumno umaknili.

»Metalna« izgubila marljivega delavca

25. februarja so v Gabrijelah pokopali Franca Kobala, delavca krmeljske »METALNE«, ki je umrl v 53. letu. Na zadnjo pot ga je spremilo skoraj tisoč ljudi. Franca je odlikovala plemenitost, ki so jo takoj po vojni občutili tudi njegovi mlajši bratje in sestre, katerim je bil drugi oče in rednik. Ob zvokih radeške godbe je sindikalni prapor zadnjič izkazal čast svojemu prezgodaj umrlemu članu.

D. B.

Nov načelnik za družbene službe

Sevniška občinska skupščina je na zadnji seji imenovala namesto dosedanjega načelnika za družbene službe Valentina Hribarja, ki odhaja v pokoj, Miša Keršiča, ki je bil doslej zaposlen kot sekretar v Mizarski produktivni zadrugi.

Svet ni nasprotoval podražitvi skočnine

Med rejci živine v sevniški občini je neprijetno odjeknilo povečanje pavšalne skočnine v letu 1967. Veterinarska postaja je predlagala večjo ceno, ker se je podražilo bikovsko seme, povečali pa so se tudi stroški za vzdrževanje avtomobila, ki vsak dan obvozi osemenjevalna mesta. S podražitvijo se je strinjal tudi svet za kmetijstvo in gozdarstvo. Ker pa so tudi skočnine pod kontrolo cen, se je moral s podražitvijo strinjati še pristojni svet občinske skupščine. Ta je povečanje skočnine odobril. Tako bodo morali rejci odslej plačevati 40 Ndin namesto 30. Veterinarska postaja v Trebnjem, ki osemenjuje tudi del plemenic v sevniški občini, je zaenkrat še ohranila staro ceno, ker tamkajšnji osemenjevalec nima tako dolge in slabe poti kot sevniški in s prevozom ni toliko stroškov.

Za letošnje potrebe — 693,5 milijona

Ker se je zmanjšala republiška pomoč, je občina prisiljena zbrati več denarja doma — Več kot lani bodo letos dobili šolstvo, zdravstveno varstvo, družbeno-politične organizacije in društva, kulturno-prosvetna dejavnost in krajevne skupnosti; socialno varstvo bo dobilo približno toliko kot lani, manj denarja pa bo šlo za delo državnih organov

Z 22,5 milijona starih dinarjev manj bo morala letos občinska skupščina v Trebnjem opraviti isto dejavnost kot lani, kar je v skladu s težnjo po zmanjšanju proračunov. Ker občina dobiva še vedno precejšnjo republiško pomoč, ne more v okviru zakonskih določil popolnoma samostojno odločati prispevkov in zmanjšati ali celo odpuščati davčne obveznosti občanom, hkrati pa republiko prosti za še večjo pomoč. Zato je morala obremeniti davkoplačevalce po razmeroma visokih stopnjah.

Zaposleni v družbenem sektorju bodo letos plačali po predvidevanjih 206 milijonov ali okrog 15 odstotkov več prispevkov od osebnih dohodkov kot lani. Na to vpliva povečanje osebnih dohodkov in zaposlenosti, delno pa tudi za dve desetini povečana stopnja prispevka. Kmetovalci bodo po novih osnovah plačali letos 94 milijonov S din prispevka od dohodka iz kmetijstva, kar je 39 odstotkov več kot lani, ko je bilo zaradi elementarnih nezgod odpisanih precej dajatev.

Na splošno računajo, da bodo kmetovalci za okoli 10 odstotkov bolj obdavčeni kot lani. V odloku je predvideno, da se bodo prispevki iz obrtništva povečali za približno 11 odstotkov. Zaradi večje prodaje blaga se bo povečal tudi znesek občinskega prometnega davka od prodaje blaga na drobno, kar je vse bolj važna postavka proračuna. Občina bo letos dobila iz republiškega proračuna 187,5 milijona S din ali celih 89 milijonov manj kot lani.

Pri izdatkih občinskega proračuna je daleč na prvem mestu dejavnost šol, za katere bo šlo 319 milijonov S din (46 odst. proračuna) ali skoraj 8 odstotkov več kot lani. Na drugem mestu je občinska uprava z medobčinskimi službami, kateri je namenjeno 111 milijonov S din, kar je 6 odstotkov manj kot preteklo leto. Za socialno varstvo bo šlo blizu 42 milijonov — toliko kot lani, za zdravstveno varstvo pa 29 milijonov ali 40 odstotkov več kot prejšnje leto. Krajevne skupnosti bodo dobile 30 odstotkov več — 8 milijonov, vendar mnogi zatrjujejo, da je to še vedno malo v primerjavi s trenutnimi potrebami. 10 odstotkov več bodo dobile tudi družbeno-politične organizacije in društva, za katera naj bi šlo skupno 26,5 milijona. Razmeroma se je zelo povečala dotacija za kulturno-prosvetno dejavnost, ki naj bi letos dobila 12,2 milijona S din, kjer pa so všteti tudi stroški za predvojaško vzgojo (6 milijonov).

Ob sprejemanju proračuna so odborniki menili, da je realen in da ga bo treba dosledno uresničevati.

NOVA PRODAJALNA KRUHA V TREBNJEM. V kratkem bo kraj dobil sodobnejšo prodajalno kruha. Nedolgo tega je mojster Škoda že namestil napis KRUH, prejšnji teden pa so uredili tudi okolico. Za preurejevanje nekdanje Springerjeve pristave bo morala Pekarija plačati izvajalcu del, trebanjskemu Komunalnemu podjetju, čez tri milijone starih dinarjev, za stavbo pa se je z lastnico pogodila za 3,9 milijona Sdin (Foto: V. Juvanc)

Ukrepati v prid živinoreje!

Člani sveta za kmetijstvo in gozdarstvo so preklicali odstop — Do 20. marca mora biti narejen predlog za organizacijo enotne živinorejsko-veterinarske službe

Že dalj časa se pojavljajo med veterinarsko postajo iz Trebnjega, KZ Trebnje in inšpekcijskim organom večja ali manjša trenja, ki izhajajo iz neenotno urejene živinorejsko-veterinarske službe. Medobčinski veterinarski inšpektor, ki mora varovati zakonitost, že dalj časa opozarja na nekatera neurejena vprašanja, predvsem pa na premajhno preventivno dejavnost in prešibko zasedbo z veterinarskim kadrom. Veterinarska postaja je zamerila KZ Trebnje, da je le-ta dobivala vsekozi premije, ki pa jih ni vlagala v pospeševanje živinoreje, saj je prekinila celo pogodbo z veterinarsko postajo, po kateri naj bi veterinarji postaje več delali tudi na področju zobotehnike in preventivne dejavnosti nasploh. Predstavniki zadruge pa zatrjujejo, da je veterinarska postaja zahtevala za vsako delo posebna sredstva.

Vse stvari so presegle običajno polemiko in so prešle celo v osebne spore. Svet za kmetijstvo in gozdarstvo je zato na zadnji seji, ko je tudi preklical odstop (sprejet na zadnji seji sveta 2. novembra, ki ga občinska skupščina ni potrdila), sklenil, da je treba temu narediti konec. Določena je bila komisija, ki jo sestavljajo kmetijski referent inž. Miha Krhin, veterinarski inšpektor Ivan Vraničar, namestnik upravnika veterinarske postaje Franc Štirn in direktor kmetijske zadruge Trebnje inž. Slavko Nemanič. Ta komisija ima nalogo do 20. marca zadeve dobro proučiti in pripraviti predlog za organizacijo enotne živinorejsko-veterinarske službe, ki naj bo organizirana tako, da bo več narejenega za razvoj živinoreje.

Kmetijci in industrijci — vsak 11 zastopnikov

Po določilih zakona o volitvah odbornikov občinskih skupščin imajo pravico biti zastopani v zboru delovnih skupnosti samo tisti kmetovalci, ki poslovno sodelujejo s kmetijskimi organizacijami. Po podatkih kmetijske zadruge Trebnje se je po ostrejšem kriteriju zmanjšalo število kooperantov na 900. Ti so imeli do sedaj v zboru delovnih skupnosti 13 zastopnikov, medtem ko so imeli 1603 proizvajalci v industrijski podskupini le 9 mandatov. Z manšanjem števila kmetijskih prebivalcev in z rastjo industrijskih in obrtnih podjetij je bila takšna sestava zbora vse bolj neustrezna. Zato je občinska volilna komisija na zadnji seji skupščine predlagala, naj bi združili 11. in 10. volilno enoto (KU Veliki Gaber in Šentlovrenc), ki imata skupaj le 68 volilnih upravičencev. Podobno naj bi ukrenili tudi s 17. in 19. volilno enoto, ki obsega območje KU Mirna in del Šentruperta z okoliškimi vasmi.

Dva tako pridobljena mandata bosta dodeljena Dani z Mirne in obratu Modnih oblačil iz Trebnjega, ki sta občutno povečala število zaposlenih. Občinska skupščina je te spremembe na zadnji seji skupščine tudi odobrila.

Izbrati je treba nove porotnike

Ta mesec bo potekel mandat porotnikom trebanjskega občinskega sodišča. Sodišče je že predlagalo, naj bi 20 dosedanjih porotnikov ponovno izvolili, 25 pa na novo. Med predlaganimi je 32 moških in 13 žensk; po poklicu je 11 kmetovalcev, 12 delavcev iz proizvodnih in 10 iz neproizvodnih dejavnosti ter 12 drugih poklicev. Izbrane porotnike bo potrdila občinska skupščina na prvi prihodnji seji.

Evidentiranih je 99 ljudi

Dvakrat se je prejšnji teden sestala v Trebnjem volilna komisija pri občinskem odboru SZDL. Ugotovljeno je bilo, da je do sedaj predlaganih 99 možnih kandidatov za 28 odborniških mest občinske skupščine; člane bodo občani volili prihodnji mesec. V dveh volilnih enotah bodo isti dan tudi nadomestne volitve.

Čeravno številke niso povsem trdne, naj vseeno navedemo tudi sestavo predlaganih kandidatov. Za občinski zbor je predlaganih 49 občanov, od teh nobena ženska. 21 je kmetovalcev, 10 delavcev, 8 upravnih delavcev podjetij in ustanov, 3 politični delavci, 1 prosvetni delavec, 1 obrtnik in 1 upokojenec.

Med predlaganimi 50 kandidati za zbor delovnih skupnosti je 7 žensk. Po poklicu je 16 kmetov, 15 delavcev, 13 upravnih delavcev podjetij in ustanov, 3 prosvetni delavci in 3 zdravstveni delavci.

Največ predlaganih občanov je v starosti od 30 do 45 let, 4 so mlajši od 25 let, trije pa starejši od 50. Kaže, da bo po izobrazbi mogoče zagotoviti celo boljšo sestavo skupščine, kot je bila dosedanja, kar velja posebno za zbor delovnih skupnosti. Skupno je 69 kandidatov z nižjo izobrazbo, 17 s srednjo, 8 z višjo in 5 z visoko. Upoštevati je treba, da se bo razmerje med izvoljenimi še popravilo, saj je med tistimi z nižjo izobrazbo predvsem veliko kmetov, ki jih je predlaganih precej več, kot imajo zagotovljenih mandatov.

Kako bo pa letos s prispevki in davki

Spremembe v obdavčenju kmetovalcev — Občinski prispevek od osebnega dohodka iz delovnega razmerja se je povečal od 5,0 na 5,2 odst., vendar na račun nižje republiške stopnje — Pri obdavčitvi obrtnikov ni bistvenih sprememb

Ena glavnih sprememb letošnjega odloka o prispevkih in davkih občanov, ki ga je trebanjska občinska skupščina sprejela zadnjega februarja, je odprava proizvodnih okolišev, ki so doslej bili osnova za prispevek od osebnega dohodka iz kmetijstva. Namesto njih so uvedene katastralne občine z bonitetnimi razredi kot nova osnova za plačevanje. Katastralne občine so razdeljene v tri skupine, ki so obdavčene z občutno različno stopnjo.

V katero skupino spadajo posamezne katastralne občine, je bilo ljudem pojasnjeno na zborih volivcev, podrobnosti pa bodo lahko prebrali v skupščinskem odloku. Prispevka od dohodka iz kmetijstva bodo oproščeni tisti lastniki zemljišč, ki imajo katastrski dohodek manjši od 20 tisoč S din, in tudi tisti do 50 tisoč S din, če jim je kmetijstvo edini vir preživljanja. Odpravljene so tudi olajšave v nekdanjem tretjem proizvodnem okolišu, ker je bilo ugotovljenih več nepravilnosti pri preprodajanju živine z namenom, da se dosežejo predpisane ugodnosti.

Sprejet odlok oprošča plačevanja prispevkov tudi tiste hribovske kmetije, ki jim katastrski dohodek ne presega 200 tisoč S din. V odloku je določeno, katere vasi in zaselki (povečini nekdanji četrti proizvodni okoliš) bodo teh prispevkov oproščeni. Določeno je, da se pri kmetih borcih z dvojno delovno dobo odšteje 250 tisoč S din letnega dohodka in šele od tega obračunajo dajatev, podrobneje pa je določeno, v katerih primerih in za koliko časa so oproščeni dajatev novi nasadi.

Novi sistem obdavčenja je na zadnji seji skupščine kar nekako zbegal odbornike in so odlok sprejeli šele po ponovnem glasovanju.

Ustanavljajo predavateljski aktiv

Zaradi pomanjkanja predavateljev je svet delavske univerze v Trebnjem na nedavni seji menil, da bi bilo potrebno pritegniti k sodelovanju čimveč domačih šolanih ljudi z različnih področij človekovega udejstvovanja. Sklenil je ustanoviti predavateljski aktiv in poslal vabila 54 predvidenim članom, ki bi lahko sodelovali pri uresničevanju programa.

Lani čez pol milijona Sdin skladov

Za letošnje leto predvidevajo, da skladi bistveno ne bodo večji, kot so bili lani

Čeravno zaključni računi vseh delovnih organizacij v trebanjski občini še niso na voljo, lahko po približnih ocenah ugotovimo, da je bilo lani ustvarjenih čez 500 milijonov starih dinarjev skladov. Vendar večji del tega odpade na peščico večjih delovnih organizacij v občini, medtem ko obstaja več manjših podjetij, ki se le stežka prebijajo iz leta v leto in jim ne ostaja dosti za razširjeno reprodukcijo.

Po ocenah gospodarstvenikov ni pričakovati, da bodo podjetja letos ustvarila kaj prida več skladov kot prejšnje leto. Pogoji gospodarjenja se bodo letos še zaostrili, predvsem kreditiranje obratnih sredstev, podjetja bodo morala izločati več denarja za amortizacijo, zaposleni pa bodo terjali večje prejemke. Te bodo podjetja morala povečevati, če bodo hotela obdržati strokovne ljudi in pritegniti nove.

Zadnje čase je tudi opaziti, da ne gre več vse tako dobro v denar. Neprodane zaloge podjetij trebanjske občine so se lani podvojile v primerjavi s predlanskimi.

Ker ima destilacija DANA važno mesto v gospodarstvu občine, je le-to delno prizadeto tudi zaradi dodatnega prometnega davka od alkoholnih pijač.

MOKRONOG: vrtec je brez tekoče vode

Otroški vrtec v Mokronogu ki ima trenutno v oskrbi 17 otrok, je že skoraj vso zimo brez tekoče vode. Ob prvem hujšem mrazu je počila vodovodna cev, ki jo trebanjsko komunalno podjetje ni dovolj dobro izoliralo. Letos namerava Društvo prijateljev mladine, ki ima še nekaj denarja, delno preurediti prostore, da bo vrtec smotrneje razporejen.

Od uvoženih avtomobilov — 4 odstotke

Zaradi sprememb v osnovni zakonodaji je bila tudi trebanjska občinska skupščina prisiljena sprejeti nekatere nove odločitve. Za nekatere občane bo gotovo zanimivo, da je z letošnjim letom uveden tudi občinski prometni davek na uvožene osebne avtomobile. Na priporočilo izvršnega sveta Slovenije, naj bi bila ta stopnja enotna in naj bi znašala 4 odstotke, zato se je tudi občinska skupščina odločila zanjo. Prometni davek bodo obračunavali od nabavne vrednosti vozila, povečane za carino in druge stroške.

Po novem bodo alkoholne pijače obdavčene z odstotkom in ne z določenim zneskom, kot so bile do sedaj. Da se dosedanje obdavčitve v občini ne bi bistveno spremenile, je bilo predlagano, naj bi zasebni gostilničarji plačevali 10 odstotkov prometnega davka od naravnih vin in 16 odstotkov od drugih alkoholnih pijač, medtem ko naj bi bile ustrezne stopnje za družbene gostinske obrate 7 oziroma 10 odstotkov. Novo določilo odloka je tudi stavek, ki pravi, da so občinskega prometnega davka od pijač oproščene organizacije in društva na eni prireditvi na leto.

Najemnina manjša kot obveze

Ko so družbena posestva arondirala zemljišča, nekateri lastniki zemlje niso hoteli prodati, marveč so jo dali v najem za daljšo dobo. Take primere je dovoljeval tudi zakon, ki je na ta način omogočal več sporazumnih rešitev in manj razlastitvenih postopkov. Toda takrat določene najemnine so bile nizke in je v več primerih prišlo celo do tega, da so samo letni prispevki s teh zemljišč za zdravstveno zavarovanje večji kot celotna najemnina, ki jo lastnik za to zemljo dobi.

Kmetijska zadruga v Trebnjem je zato pred kratkim sklenila ,da se bo v bližnji prihodnosti pogovorila s prizadetimi lastniki zemljišč in poskušala najti sporazumno rešitev, ki naj bi bila tudi trajna. Zadruga namerava ponuditi tem lastnikom razen kupnine tudi druge ustrezne parcele v zamenjavo in upa, da bo odpravila sedanja nesorazmerja.

TREBANJSKE NOVICE

OD ČETRTKA DO ČETRTKA

■ **ZADNJI DNEVI SEJMIŠČA V LOČNI** — Vse kaže, da bodo morali živinorejci že letos goniti in voziti živino na Malo Cikavo, kjer je vse pripravljeno za ureditev novega sejmišča. V Novem mestu bo s prestavitvijo sejmišča živinski promet ukinjen. Na območju sedanjega sejmišča v Ločni — od veterinarske postaje do cvetličarne Komunalnega podjetja — bodo začeli urejati družbeni center za obrtne in uslužnostne dejavnosti. Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij se zavzema, da bi sejmišče iz Ločne čimprej prestavili na Malo Cikavo.

■ **100 HIŠ V NOVEM MESTU BREZ VODOVODA** — Okoli 100 hiš ob Prisojni poti, Cankarjevi in Volčičevi ulici ter Šmihelski cesti nima vodovoda niti kanalizacije, zato so stanovalci pripravljeni dati svoj delež, da bi jim to uredili. Hišni lastniki in posestniki v tem novomeškem predelu niso plačevali komunalnega prispevka, prispevek na uporabo mestnega zemljišča pa še ni uveden, zato Podjetje za stanovanjsko izgradnjo in urejanje naselij nima denarja, da bi se lotilo problema.

■ **DVOSMERNO POSTAJALIŠČE UREJENO** — Novomeško Komunalno podjetje ureja v Dolnjih Kamencah dvosmerno avtobusno postajališče. Računajo, da bodo dela kmalu končali.

■ **MEHANIZIRANO POMETANJE ULIC** — Novomeško komunalno podjetje je nabavilo pometalni (ciklonski) stroj za čiščenje mestnih ulic, cest in parkov. Naročili so tudi dvodiferencialni tovornjak za oranje snega (TAM 4,5 tone). Povedali so, da bo poslej samo komunalno podjetje skrbelo za oranje snega v Novem mestu.

■ **DANES ZADNJA PRIREDITEV** — V novomeškem Domu kulture bosta danes dve prireditvi: popoldne bo nastopil ansambel »Mladi levi« iz Ljubljane z beatniško glasbo, zvečer pa bo proslava v počastitev dneva žena. Do konca marca v tej dvorani ne bo niti kina niti druge predstave, ker bodo marca prostore obnavljali. Gradbena dela bo opravilo SGP PIONIR, obnova pa bo veljala okoli 16 milijonov Sdin. Na novo bodo uredili lože. Dvorana bo pridobila 40 sedežev, s čimer se bo število sedežev v njej povečalo na 400. Kolektiv Zavoda za kulturno dejavnost se je odločil, da bo v nedeljo, 12. marca, brezplačno delal v dvorani.

■ **»LEPOTA IN ZVER« ZA PODEŽELJE** — Novomeški oder mladih bo do konca marca gostoval z Grayevo pravljično igro »Lepota in zver« na Dvoru, v Žužemberku, Šentjerneju, Kostanjevici in drugih krajih. Te dni se dogovarjajo za natančnejši načrt gostovanj.

■ **»PRIČARANI ŽENIN« NA MALEM SLATNIKU** — KUD Mali Slatnik je pred kratkim uprizorilo s sodelovanjem RK in mladine v domači dvorani komedijo v treh dejanjih »Pričarani ženin.« Prireditev je požela lep uspeh in privabila veliko obiskovalcev. Z igro so gostovali že na Podgradu, v Mirni peči in Stopičah in bili povsod toplo sprejeti. Priznanje za uspeh igre predvsem učiteljici Ivanki Mestnik z Malega Slatnika, ki je žrtvovala veliko večerov za pripravo igre, dostikrat tudi v nezakurjeni dvorani.

EVIDENTIRANJE KONČANO

V novomeški občini imamo 124 možnih kandidatov

Predloga za vodilna mesta v občinski skupščini

V ponedeljek, 6. marca, se je sestala volilna komisija pri občinskem odboru SZDL v Novem mestu in potrdila sprejem možnih kandidatov za odbornike in poslance. Hkrati se je odločila dati v javno razpravo kandidate za vodilna mesta v občinski skupščini.

Volilna komisija pri občinskem odboru SZDL je do 6. marca (rok) prejela imena 124 možnih kandidatov s »tihim pristankom«. 50 možnih kandidatov je predlagano za občinski zbor, 52 za zbor delovnih skupnosti, 22 pa za poslance.

Objavljamo še imena kandidatov, ki so jih občani evidentirali, niso pa bila še objavljena:

OBČINSKI ZBOR: volilna enota 3 (dosedanji odbornik Miha Počrvina, Novo mesto): Miha Hrovatič, dipl. ekonomist;

v. e. 4 (Andrej Grča, Grm): Niko Rihar, inž. agronom.;

v. e. 11 (inž. Vlado Pavec, Šmihel): Rudi Piletič, profesor;

v. e. 16 (Jože Murn, Podgrad): Drago Jenič, delavec;

v. e. 20 (Alfred Trenc, Šentjernej): Alojz Bambič, trg. poslovodja; Jože Starič, inž. agronom.; Dane Mikec, tehnik; Anton Plut, predmetni učitelj;

v. e. 22 (Jože Kirm, Zameško): Jože Bregar, trg. poslovodja;

v. e. 27 (Franc Medle, Šmarjetna): Vinko Šušteršič, trg. poslovodja;

v. e. 32 (Karel Galič, Mirna peč): Franc Udovč, delavec;

v. e. 39 (Stane Bukovec, Uršna sela): Valentin Dolinar, upokojenec;

ZBOR DELOVNIH SKUPNOSTI: v. e. 3 (Ivan Jeriček): Venceslav Mirtič, tehnik;

v. e. 12 (Marjan Drenovec): Alojz Štepec, tehnik;

v. e. 18 (inž. Alojz Ušaj): Jože Malnarič, delavec;

v. e. 24 (Jože Lampret): Franjo Milavič, gostinski delavec;

v. e. 27 (—): Silvo Balanj, tehnik; Slavko Plavc, dipl. ekonomist; Radovan Gačeša, dipl. inž.;

v. e. 34 (Ema Muser): Boris Gabrič, predmetni učitelj;

v. e. 38 (Milena Popovič): Franc Dragan, dipl. ekonomist;

v. e. 40 (Vlado Pirnar): Martina Petakovič, babica;

v. e. 42 (Nika Lapajne): Anica Janko, socialna delavka; Darja Podbevšek, socialna delavka;

v. e. 43 (Franc Golob): Franci Kuhar, dipl. pravnik.

Za vodilni mesti v občinski skupščini je volilna komisija na podlagi upoštevanih meril predlagala FRANCIJA KUHARJA, diplomiranega pravnika, in MIHO HROVATIČA, diplomiranega ekonomista.

O možnih odborniških in poslanskih kandidatih bodo dokončno spregovorili občani na bližnjih kandidacijskih zborih oziroma že v nedeljo, 12. marca, na konferenci Socialistične zveze novomeške občine.

Danes seja ObS Novo mesto

Na današnji seji bodo odborniki občinske skupščine v Novem mestu obravnavali poročilo o razvoju kmetijstva in gozdarstva, zatem pa razpravljali o več odlokih, urbanističnih in ureditvenih zadevah in podobnem. Med drugim bodo sprejemali odlok o socialni pomoči, odlok o priznavanju olajšav samoplačnikom zdravstvenih storitev in odlok o najvišjih prodajnih cenah na drobno za razna živila in kurjavo ter najvišjih maržah za nekatere proizvode. Te odloke bi morala skupščina obravnavati že na prejšnji seji, pa jih je zaradi dolge razprave o drugih zadevah prenesla v razpravo današnje seje. Danes bodo določili tudi območja zborov volivcev in zborov delovnih ljudi, v katerih bodo občani predlagali kandidate za nove občinske odbornike.

Vsako leto je treba v hmeljiščih zamenjati gnile drogove. Izkazalo se je, da so za to delo pripravni tudi traktorji, ki so za obdelavo hmeljišč sicer neobhodni. (Foto: Polde Miklič)

ZASEDAL ODBOR Z »NEOMEJENIM MANDATOM«

Zidajmo šolo za enoizmenski pouk!

Najprej se je treba odločiti: šolo na Grmu ali v Bršlinu? — Študija, ki bo pri tem pomagala, je pripravljena

Upravni odbor sklada za novo novomeško šolo je na prvi seji 2. marca ugotovil, da njegova naloga ni nič kaj hvaležna, saj je pravzaprav od njegove požrtvovalnosti odvisno, ali bo dobilo Novo mesto novo šolo prej ali kasneje. Član odbora Ivan Kočevar, sicer direktor SGP Pionir, je hudomušno pripomnil, da »ima lahko odbor dosmrten mandat«.

Ko je odbor izvolil predsednika (Jože Padovan) in tajnika (Jože Suhadolnik), je poudaril, da mora v svoji neomejeni mandatni dobi predvsem določiti lokacijo, pripraviti investicijski program in projekt za gradbena dela, kakor hitro bodo zagotovljena sredstva.

Študija, ki jo je napravil direktor Podjetja za stanovanjsko gospodarstvo Miha Hrovatič in z njo seznanil odbor, je bliže misli, naj stoji nova šola na Grmu, ne v Bršlinu. Ustrezno informacijo bodo dobili tudi odborniki občinske skupščine na današnji seji. Od tega, kje bo izbran prostor za novo šolo, sta odvisna investicijski program in projekt, zato so menili, da se je treba za lokacijo odločiti čimprej.

Šola, so poudarili, naj bo prostorna in naj ima telovadnico, oziroma naj bo taka, da bo v njej enoizmenski pouk, ne glede na to, kje bo.

Stalna odborova naloga bo zbirati sredstva. Samoprispevek bo dal v treh letih 120 do 130 milijonov Sdin. Upravni odbor bo moral posrbeti, da bodo sklad polnili tudi prispevki delovnih organizacij in drugi namenski prispevki.

Denar se bo v skladu nabiral predvidoma tri leta. Nabiral se bo za šolo in ga v druge namene ne bo mogoče porabiti. Ne bi pa bilo prav, da bi smrteva ležal v blagajni. Zato so člani upravnega odbora menili, da bi sredstva sklada oročili pri Dolenjski banki in hranilnici.

Do 1. marca je bilo v skladu nekaj več kot 1,600.000 Sdin, od tega okoli 600.000 S din krajevnega samoprispevka občanov za februar. Če bi delovne organizacije nakazale tudi obljubljene zneske, bi bilo v skladu že več kot 13 milijonov Sdin. Člani upravnega odbora sklada so menili, da bi začeli šolo zidati, brž ko bo dovolj

■ **ŠOLSKI USPEHI V JAVNI RAZPRAVI** — Sodelavci Zavoda za prosvetno-pedagoško službo bodo jutri članom sveta za izobraževanje, telesno in tehnično vzgojo poročali v polletnih učnih uspehih šol v novomeški občini. Na seji, ki se bo pričela ob 9. uri, bo svet razpravljal tudi o delovnem načrtu v letu 1967.

■ **KAJ ZAVIRA AMATERSKO KULTURO?** — V kratkem se bo sestal svet za kulturo pri občinski skupščini v Novem mestu in obravnaval stanje kulturnih domov ter vzroke za nazadovanje amaterskih kulturnih dejavnosti. Na seji bodo poskušali oblikovati predloge za boljše delo in pomagati zlasti nekaterim kulturnim skupinam. Sestavili bodo tudi delovni načrt za leto 1967.

MLADINCI SO STISNILI PESTI, DA BO

vsak mesec razgiban kot marec

Po 20. marcu v Novem mestu javna tribuna o štipendiranju, do tedaj sestanki in seminarji — Zadnjega v mesecu pregled in ocena dela ter načrt za april

Na januarski občinski mladinski konferenci v Novem mestu so se zmenili, da bodo razgibali delo v Zvezi mladine. Zadnjega februarja se je spet sestal občinski komite, da bi sprejel načrt za delo v marcu in tako skrbel za postopno uresničevanje konferenčnih sklepov.

Minulo nedeljo se je v Dolenjskih Toplicah končal štiridnevni seminar, na katerem so predstavniki mladine preučevali vlogo subjektivnih sil v gospodarski in družbeni reformi, nove delovne okvire in naloge Zveze mladine ter delo z ljudmi. 4. marca so imeli seminar predsedniki mladinskih aktivov iz osemletk, 19. marca bo tak seminar za predsednike šolskih in vaških aktivov, 26. marca pa podoben seminar za mladinska vodstva v delovnih organizacijah.

Od 7. do 14. marca se bodo sestale komisije in študijske skupine pri občinskem komiteju in obravnavale naloge na podlagi konferenčnih sklepov.

Pereča vprašanja, ki jih Zveza mladine ne more rešiti sama, bodo obravnavali na javnih tribunah. Po načrtu občinskega komiteja bo takih tribun več. Prva bo okoli 22. marca v Novem mestu, kjer bodo razpravljali o štipendiranju dijakov in študentov v letu 1967.

Ob koncu meseca se bo sestal občinski komite, pregledal in ocenil delo ter sprejel delovni program za april. Tako bo poslej na koncu vsakega meseca. Glede na pisano dejavnost, ki je po okvirnem dolgoročnejšem programu razdeljena po mesecih, je pot, za kakršno se je odločil občinski komite, poč hitrega razčiščevanja vprašanj.

Na večeru protestnih pesmi v soboto zvečer v Dolenjski galeriji so mladi obiskovalci posedli tudi kar po tleh (Foto: M. Moškon)

Kooperantov zaslužek – plačilo za prirejo

Poljedelska kooperacija se na novomeškem območju umika živinorejski — Pogodbeno sodelovanje s kmeti namerava novomeška zadruga še razširiti

Kmetje bodo letos za novomeško kmetijsko zadrugo zredili okoli 260.000 piščancev, 2.500 telet, večje število goveje živine, prašičev, redili nesnice (kokoši) itd. Zadruga si od letošnjega pogodbenega sodelovanja s kmeti obeta za 1 milijardo 82 milijonov večji promet.

Razne oblike pogodbenega sodelovanja s kmeti je imela novomeška zadruga vrsto let in je zlasti pospeševala odkup kmetijskih pridelkov in živine. V letu 1964 in še bolj v letu za njim pa je sodelovanje oprla na čvrste pogodbe za rejo živine. Kmetje, ki so v tem zaslutili mikavnejši posel, so kaj hitro začeli opuščati pogodbeno pridelovanje pšenice, koruze in drugih kmetijskih pridelkov ter se začenjali oprijemati nove oblike sodelovanja. Videli so, da zadruga ne dela računa brez krčmarja, marveč da se pogodbena reja v resnici izplača, saj se dá tudi dobro zaslužiti.

Kdor se odloči, da bo pogodbeno redil piščance, mora imeti primeren prostor, nástilo, urejeno ogrevanje in vodo. Če nima denarja, da bi to zagotovil, mu zadruga omogoči posojilo. Zadruga dá piščance, krmo, opremo in poskrbi za strokovno organizacijsko in veterinarsko pomoč. Vse to je poleg ostalega zapisano v pogodbi. Podobno je zapisano tudi v pogodbah za vzrejo telet, prašičev in drugih živali.

Rejec je plačan od prirastka. Če vzredi 100 kg težko tele do teže 420 ali 430 kg s krmo, ki mu jo dá zadruga, in tele v roku odda, zasluži 14.000 do 30.000 Sdin. Pri večjem številu tako vzrejenih telet, je njegov zaslužek tolikokrat večji. Med najboljšimi kooperanti je Franc Dular iz Prečne, ki se mu je posrečil dnevni prirastek 80 do 135 dkg pri živali.

Pogodbeno vzrejo raznih živali so uvedli postopoma. Začeli so s piščanci (brojlerji), nato uvedli vzrejo telet, kasneje prašičev, kakoši (nesnic) in krav (molznic). Pogodbena reja piščancev je postala zelo popularna, saj so jih kooperanti že leta 1965 spitali 80.000, lani 146.000, medtem ko naj bi jih letos okoli 260.000. Lani so pogodbeno vzredili 1419 telet, letos pa jih nameravajo 2500. Pogodbena reja je zajela tudi čedalje več prašičev, kokoši, krav itd.

Kooperantski oddelek pri kmetijski zadrugi namerava uvesti še nekatere oblike pogodbenega sodelovanja s kmeti.

V NEDELJO PRVA SEJA OBČINSKE KONFERENCE SZDL

Izbrali bodo tudi novo vodstvo

V nedeljo, 12. marca, so bodo v Novem mestu zbrali na I. seji člani občinske konference SZDL Novo mesto. Ti člani so bili izvoljeni na nedavnih letnih konferencah krajevnih organizacij SZDL, med njimi pa so tudi člani dosedanjega občinskega odbora SZDL. Konferenca bo predvsem delovni organ in bo obravnavala najpomembnejša tekoča vprašanja, med njimi zlasti:

1. razpravljala o pravilih o delu Socialistične zveze v občini Novo mesto in jih sprejela. Predlog pravil so člani konference prejeli v dveh enačicah in se bodo na 1. seji dokončno odločili za eno.

2. Konferenca bo izvolila predsednika, tajnika, izvršni odbor in nadzorni odbor ter člane zvezne in republiške konference.

Na 1. seji mora konferenca izvoliti novo vodstvo, ki smo ga omenili v prejšnjem odstavku. V gradivu, ki so ga člani prejeli, so predlogi za posameznike, ki naj bi bili v teh organih. Novomeška občina bo imela v republiški konferenci SZDL 5 članov, predlagani pa so: Jože Cvitkovič, inž. Peter Ivanetič, Boža Korinšek, inž. Niko Rihar in Viktor Zupančič. Za zvezno konferenco SZDL je predlagan dr. France Hočevar, omenjena kandidata pa so predlagali tudi v občinah Metlika in Črnomelj.

3. Konferenca bo razpravljala o svojem proračunu za leto 1967.

4. Konferenca bo razpravljala o pripravah na volitve v občinsko in republiško skupščino ter bo izoblikovala dokončno informacijo o evidentiranju za možne kandidate v občinsko in republiško skupščino, oziroma razpravljala o kandidatih za vodilna mesta v občinski skupščini Novo mesto.

5. Program dela občinske konference naj bi po predlogih bil v prihodnje usmerjen predvsem v utrjevanje samouprave in v tri važna področja delovanja SZDL: v izvedbo volitev, v izobraževanje vodilnih kadrov v organizacijah SZDL in v razpravo o vlogi SZDL v krajevni skupnosti. Za zadnjo točko programa je posredovala članom gradivo posebna komisija, ki je obiskala teren.

Na prvo zasedanje občinske konference SZDL v Novem mestu so vabljeni številni gostje, od katerih pričakuje občinsko vodstvo SZDL bogate prispevke v razpravi.

8 plesnih parov iz Celovca in Ljubljane je plesalo na plesnem turnirju v Dolenjskih Toplicah, ki sta ga organizirala uprava zdravilišča in plesni klub »Ljubljana« v soboto, 4. marca. Plesalci so tekmovali v standardnih plesih: angleškem valčku, slow-foxu, fox-trotu in tangu. Zmagal je plesni par iz Celovca. Škoda je le, da organizatorji niso poskrbeli za boljšo reklamo. (Foto Mirko Vesel)

OBVESTILO

V zvezi z razpisom volitev občinske skupščine in skupščine SR Slovenije, ki bodo v dneh 19. in 23. aprila t. l., obveščamo občane občine Novo mesto, da lahko pregledajo splošni volilni imenik in zahtevajo popravke.

Občan lahko zahteva popravek zato, ker on ali kdo drug ni vpisan v splošni volilni imenik; zato, ker je vpisan kdo, si nima volilne pravice ali nima bivališča na območju občine Novo mesto, ali kdo, ki je umrl, ali pa zato, ker je njegovo ime ali ime koga drugega nepravilno vpisano.

Popravek splošnega vlilnega imenika je mogoče zahtevati najkasneje osem dni pred dnem, ki je določen za volitve. Popravek se lahko zahteva ustno ali pismeno na krajevnem uradu, kjer ima občan stalno bivališče, prebivalci Novega mesta pa na prijavnem uradu občinske uprave Ljubljanska cesta 2.

Občani, ki so menjali svoje stanovanje in ki spremembe niso prijavili pristojnemu prijavnemu uradu, naj to store pravočasno, sicer ne bodo vpisani v volilnem imeniku tistega volišča, kjer imajo novo stanovanje.

Prijava spremembe prebivališča in naslova stanovanja je po zakonu o registru stalnega prebivalstva in o razvidu začasnega bivališča obvezna.

Iz pisarne UNZ občinske skupščine Novo mesto

Novomeščani, na Ruperč vrh!

Veliko je Novomeščanov, ki še ne vedo za idiličen zaselek Ruperč vrh, za razvaline med vojno porušenega gradu, za redke ponosne sekvoje. Čeprav precej ljudi ve za gostilno v zadružnem domu, za dobro kuhinjo in postrežbo, bo zakupnica Marija Repše zaradi premajhnega obiska in prevelikih dajatev prisiljena lokal zapreti. Lokal bo od 15. marca do 15. aprila zaprt, nato pa bo v njem odprl gostilno novi zakupnik, ki ga je dobila novomeška kmetijska zadruga.

Dosedanja lastnica bo vodila odslej gostilno na sevniškem gradu. S pomočjo zavoda za spomeniško varstvo, občinske skupščine in turistične zveze bo odprla novourejen bife. Še letos pa bo na gradu dokončno urejena Lutrova klet, okolica gradu, deloma pa tudi grad. Turistična postojanka na sevniškem gradu bo vsekakor vredna obiska!

SVET LJUDSKE TEHNIKE O SVOJIH PROBLEMIH

Bo novomeški radioklub propadel?

Izvršni odbor občinskega sveta Ljudske tehnike je na nedavni seji razpravljal o uspehih in težavah v lanskem letu. Predsednik Ljubo Žagar je ob 20-letnici organizacij LT predal Slavku Moretu, Viktorju Porenti in AMD Novo mesto diplome CSLTJ iz Beograda.

Člani izvršnega odbora in predstavniki klubov in društev so nato govorili o težavah, ki jih tarejo. Vse kaže, da bo novomeški radioklub ravno ob 30-letnici prenehal delovati, ker člani ne morejo dobiti lastnega prostora, v sedanjem pa razen njih dela še izvršni odbor LT, Dolenjski letalski center in fotoklub.

Fotoklub je v podobnih težavah. Medtem ko člani pridno delajo, pa odbor po občnem zboru še ni sklical sestanka. Izvršni odbor bo zato v marcu sklical izredni občni zbor, na katerem bodo izvolili novo vodstvo.

Najbolj razveseljivo je bilo poročilo zastopnika Društva kmetijskih tehnikov, ki deluje skupaj s kmetijsko šolo in kmetijsko zadrugo. Razen izobraževalnih tečajev, ki so jih že in jih bodo še organizirali, bodo pripravili tudi tekmovanje v oranju s traktorji za vso Dolenjsko. Lani je prvenstvo odpadlo zaradi premajhnega zanimanja med traktoristi drugih dolenjskih občin.

Novomeško avto-moto društvo je med najbolj aktivnimi: lani je dobilo svoj dom, letos pa člani pripravljajo tekmovanja, uredili bodo tehnično delavnico in pralnico. Društvo ima razen tega še sekciji v Novoteksu in v Novoteksu in v Šmarjeti.

Jamarji so lani izvedli vrsto akcij. V njihovem okviru delujeta sekciji v Kostanjevici in Črnomlju, letos pa se jim bodo pridružili še kočevski jamarji. V programu imajo ureditev jamarskega muzeja in zgraditev svojega doma ob Krki.

Foto krožki po šolah na Dolenjskem se tudi letos pripravljajo na svojo razstavo »Pionirski foto Dolenjske«, ki bo v maju v Novem mestu. Ker bodo imela društva in klubi Ljudske tehnike občne zbore še ves marec, bo imel izvršni odbor skupščino šele meseca aprila.

Marjan Tratar

Novomeška kronika

■ **12. MARCA SE BODO ZACELA** v Domu kulture obnovitvena dela, zato v njem začasno ne bo nobenih prireditev, tudi kina ne. Filme bodo vrteli le na podeželju, kjer bodo obiskovalci videli tudi filme, kakršni navadno ne zaidejo v podeželsko dvorano. Kraji, kjer se ustavlja potujoči kino, naj Zavodu za kulturno dejavnost sporočijo, kakšne filme bi radi.

■ **KOMUNALNO PODJETJE SE JE S TOVARNO »KRKO«** dogovorilo za asfaltiranje in obnovo kanalizacije Trubarjeve ulice, kanalizacijo pa namerava urediti še v Muzejski ulici. Če bodo dobili sopłačnika, bodo asfaltirali tudi Vrhovčevo ulico.

■ **HORTIKULTURNO DRUŠTVO** bo v torek, 14. marca, ob 18. uri priredilo v sindikalni dvorani na Društvenem trgu zanimivo predavanje »Moj vrt in sadovnjak spomladi« Jožeta Kregarja iz Ljubljane. Predavanje bo spremljano z barvnimi diapozitivi. Društvo objavlja obvestila v izložbi cvetličarne na Glavnem trgu.

■ **PRED NEDAVNIM SO V DOMU JLA** namestili nove stole. Lahko upamo, da poslej ne bo več nevšečnega škripanja, kadar bodo prišli obiskovalci gledat filmske predstave in druge prireditve.

■ **RIBNIŠKI PUŠELJC IN DRUGE** spominke lahko obiskovalci kupijo v knjigarni in papirnici Mladinske knjige na Glavnem trgu, primerni pa so tudi za darila. Menda je prav to spodbudilo prodajalno, da je poleg pušeljca položila napis: DARUJEMO MAMICAM ZA NJIHOV PRAZNIK! (ki so ga imele včeraj).

■ **TELEFONSKA GOVORILNICA** pri hotelu KANDIJA ima nov telefonski imenik in pokvarjen avtomat. Čeprav se naročnik ne oglasi, avtomat ne vrne denarja.

■ **SVETLOBNE KAZIPOTE** na kandijskem križišču in križišču pri Petrolu, ki so bili pokvarjeni, so nedavno popravili. Prometna zrcala pa čakajo, da jih bo kdo obrisal.

■ **GIBANJE PREBIVALSTVA** — rodile so: Joža Bohte iz naselja Majde Šilc 12 — Andreja, Danica Fabjan iz Slakove 5 — Ladislava, Stanka Popovič iz Volčičeve 8 a — Vanjo in Karolina Božič iz Foersterjeve 12 — Jožico.

ŽIVILSKI TRG V NOVEM MESTU je bil v ponedeljek spet dobro založen. Prodajali so jajca, krompir, povrtnine, semenje, suho sadje in drugo. Cene se od zadnjega tedna niso bistveno spremenile. Najprej so pošla jajca; zanje so prodajalke zahtevale 55 do 65 Sdin. Razen živil so bili naprodaj lončarski in tekstilni izdelki, spominki in sveže ter umetne cvetje. Takole so se okrog prodajalca z umetnim cvetjem zbrale žene, se pomenkovale in si nakupile šopke za domov. Marsikateri je bil to edini šopek za njen praznik — dan žena (Foto: Ivan Zoran).

„Vodovod" zahteva podražitev vode

Voda bi se podražila samo na podeželju — Predlog za podražitev bodo poslali v obravnavo občinski skupščini

V novomeškem podjetju Vodovod so te dni izračunali, kakšne naj bi bile ekonomske cene za pitno vodo podeželskih vodovodov. Nove cene so izračunane na podlagi porabe vode, vrednosti osnovnih sredstev in stroškov vzdrževanja. Voda se ne bi podražila samo v Novem mestu.

VODOVOD zahteva, da bi mu občinska skupščina odobrila za podeželske vodovode naslednje cene:

v **Dolenjskih Toplicah:** za 1 m³ porabljene vode v osebni potrošnji 50 S din, v delovnih organizacijah 83 S din; v **Žužemberku:** za gospodinjstva 60 S din, zavode in ustanove 80 S din in za podjetja 119 S din; v **Suhi krajini:** 1.617 S din; na **Otočcu:** 70 S din in 123 S din; v **Šmarjeti:** 166 S din; v **Škocjanu:** 223 S din; v **Gabrju:** 132 S din; v **Karteljevem:** 80 Sdin.

Take cene so dobili na podlagi lanskih stroškov za pitno vodo v posameznih krajih. Z novo vodarino bi samo zmanjšali izgubo podeželskih vodovodov, ki je lani dosegla okoli 13 milijonov Sdin. Največjo izgubo je imel VODOVOD s suhokranjskim vodovodom: 6,7 milijona Sdin. Ta vodovod (12 km) napaja le Prevole in Žvirče, ki porabita na leto le 4250 m³ vode. 50.000 m³ vode tega vodovoda pa se »izgubi«, vendar jo mora plačati novomeško podjetje. V tem podjetju menijo, da je treba suhokranjski vodovod v celoti obnoviti.

Cena vode v Novem mestu se ne bi spremenila, ampak bi veljal m³ vode v osebni potrošnji še nadalje 40 sdin, za zavode in ustanove 60 Sdin in za podjetja 85 Sdin. Pri VODOVODU pripominjajo, da samo novomeški vodovod ustvarja sredstva za sklade (lani 13 milijonov Sdin), da je dovolj rentabilen in da zato ni treba podražiti vode.

Novi cenik za vodo bo VODOVOD predložil občinski skupščini v obravnavo. V podjetju menijo, da ne nameravajo povsod vztrajati pri najvišjih predlaganih cenah.

Po Glavnem trgu se je peljal Medja

V prejšnji številki smo v poročilu o nesreči, ki se je pripetila na novomeškem Glavnem trgu 22. febr. zapisali, da je Jože Medja odpeljal s parkirišča in trčil v osebni avto, ki ga je vozil Slavko More. Prav pa je, da je s parkirišča odpeljal novomeščan More, medtem ko se je Medja pripeljal po Glavnem trgu.

Potrebna je boljša pekarna v Ločni

»PIONIRJEVI« strokovnjaki so menili, da bi potrebovali za obnovo novomeške pekarne v Ločni okoli 50 milijonov Sdin, če pa bi se podjetje Pekarija in slaščičarna odločilo postaviti novo stavbo, bi ga samo gradbena dela veljala več kot 130 milijonov Sdin. V podjetju trdijo, da v prostorih, ki so bili leta 1958 na hitro zgrajeni za potrebe mladinskih delovnih brigad, ki so gradile avtomobilsko cesto, ne bodo mogli več dolgo peči toliko kruha, kolikor ga potrebujejo ne le novomeški, marveč tudi podeželski potrošniki. Očitno je, da je potrebna boljša pekarna.

Zadruga omogočila kmetom stroje

Novomeška kmetijska zadruga je omogočila kmetom na svojem območju nakup več kot 150 kmetijskih strojev. Kosilnice BCS je kupilo 60 kmetov, kosilnice ALPINA 90, sedem kmetov pa je kupilo traktorje. Prednost pri nakupu so imeli kooperanti. Uvožene kmetijske stroje, prodane kooperantom, je zadruga nabavila s svojimi devizami.

Obširen prikaz o razvoju OF in NOB na Dolenjskem in v Spodnjem Posavju imate v DOLENJSKEM ZBORNIKU 1963! — Dobite ga v knjigarnah. Zbornik ima 300 strani in veliko slik; stane samo 1.500 S din.

Poslej nobena hiša brez številke

Te dni oštevilčujejo v novomeški občini vse hiše, sezidane v zadnjih letih. Na podeželju bodo obesili 271 tablic s hišnimi številkami. Zanimivo je, da so največ novih hišnih številk pripravili za Žabjo in Regerčo vas, iz česar je razvidno, da je zraslo v teh dveh vaseh v neposredni mestni bližini največ zasebnih stanovanjskih hiš.

Zakaj alkohol?

V Dolenjskih Toplicah je bilo v zimskem času organiziranih že več predavanj, vendar pa je bil obisk dokaj slab, čemur je priva tudi slaba obveščenost.

Zadnje predavanje dr. Franca Hübscherja o temi »Zakaj alkohol?« pa je bilo izjemno dobro obiskano. Na predavanju so poslušalci videli tudi dva kratka filma in so res lahko spoznali zle posledice alkohola, ki je tudi tod okoli precej razširjen. D. G.

To in ono iz Dolenjskih Toplic

■ **MLADINCI IN MLADINKE** iz več krajev Slovenije so imeli te dni seminar. Stanovali so v zdravilišču, zvečer so se lahko kopali v termalni vodi.

■ **V MALI DVORANI** prosvetnega doma je čebelarjem 5. marca predaval prof. Edi Segačnik o vzreji matic. Segačnik je odgovarjal tudi na vprašanja, razen tega je poslušalcem prikazal poučen film o čebelah.

■ **V SOBOTO,** 11. marca, bodo imeli novomeški učiteljiščniki v zdraviliški restavraciji maturantski ples. D. G.

OBČNI ZBOR ŠPORTNEGA DRUŠTVA NOVO MESTO

Komu omogočiti nemoteno delo?

Na četrkovem občnem zboru ŠD Novo mesto, ki ima 167 članov, ni bila najboljša udeležba. Ne bi želeli iz tega delati kakršnekoli sklepe, vendar menimo, da je občni zbor mesto, kjer je mogoče in zaželeno spregovoriti o vsem, kar teži športnike in telesnovzgojne delavce. Da je težav precej, smo se lahko prepričali iz razprave tistih, ki so na zboru sodelovali.

Največ so govorili o nepravilni delitvi sredstev med posameznimi športnimi klubi. Atleti so menili, da dobivajo glede na pomembnost atletike premalo pomoči v primerjavi z nekaterimi drugimi panogami.

Sredstev ni več kot lani, verjetno pa jih bo v bodoče še manj, ker so v klub pristopili košarkarji, ki so bili prej pod okriljem TVD Partizan, in odbojkarji, ki so bili pri NOVOTEKSU. Oba kluba sta predložila predračun, ki ga bo treba upoštevati, saj bosta v nasprotnem morala prenehati delovati. Prav ta razširitev pa zmanjšuje nekaterim športnim panogam že tako majhen življenjski minimum. Zato si postavljamo vprašanje: komu omogočiti nemoteno delo, oziroma še bolje: komu zagotoviti zgolj osnovne pogoje za delo, saj več proračun tako in tako ne zmore!

Iz težav, ki so se nakopičile okoli športa, ni moč najti rešitve, zato so nekateri menili, da bi bilo potrebno izdelati prioritetni red klubov in vsa razpoložljiva sredstva usmeriti v perspektivne panoge. O tem predlogu je vsekakor treba razmisliti.

Slišati je bilo tudi nekaj besed na račun priprav na IX. zlet bratstva in enotnosti. Prisotni so menili, da bodo zlet lahko obiskali posamezni športniki, na množičnejši nastop, kakršnih smo bili vajeni še pred leti, pa najbrž ne moremo računati. Nekateri dobronamerni predlogi aktivnih športnikov in športnih delavcev bodo prav gotovo pomagali novemu upravnemu odboru, da bo laže usmerjal društveno politiko. V novi upravni odbor so izvolili 17 športnih delavcev. —sd

Cimer drugi v Sloveniji

5. marca je bilo v Ljubljani hitropotezno šahovsko prvenstvo Slovenije. Med 40 šahisti iz vse Slovenije, ki so tekmovali v štirih skupinah, so se uvrstili v finale tudi Penko iz Novega mesta, Cimer iz Kočevja in Levičar iz Krškega. Cimer je celo do nekaj kol pred koncem vodil in ga je šele v zadnjem kolu prehitel Mariborčan Krivec. Po uspehu v Črnomlju so kočevski šahisti dokazali, da se lahko enakovredno merijo z najboljšimi v Sloveniji.

Vrstni red: Krivec 11 točk in pol, Cimer 11, Črepinšek 11, Musil 10 in pol, Hočevar 9, Klemenčič 8 in pol, Draksler 8, J. Jazbec 7 in pol, Ivačič 7, Strucl 7, Kranjc 6, Rakič 6, Penko 5, Levičar 5, Ojstrež 4 in pol in Milinković 2 in pol. IVE STANIČ

Pogovor z zdravnikom

Kaj lahko podedujemo

Če smo se že seznanili z vplivi okolja na človekovo zdravje, nam manjka še druga polovica vplivov in stanj, v katerih se lahko znajde človek s svojim zdravjem. Mislim na dednost, na vse tisto, kar je človek dobil od svojih staršev, od očeta in matere, ta dva pa spet od svojih staršev itd.

Dedne osnove so določene v spolnih celicah staršev in je torej podedovanje zagotovljeno v trenutku zaploditve otroka. Vsakdo ve, da so otroci zelo podobni staršem, čeprav jim niso docela enaki. Enaki ne morejo biti, ker niso nadaljevanje očeta ali matere, pač pa obeh. Snov spolnih celic obeh staršev ima zelo različne, včasih precej podobne, ne pa enake dedne osnove, ki se med seboj sestavljajo v posebni zakonitosti, in rezultat teh je otrok.

Brez dvoma je z dednostjo določena oblika telesa in posameznih delov, npr. glave, prav tako tako barva oči, las, poraščenost, polt, glas itd. Podeduje se tudi krvna skupina, barva kože in podobno.

Bolj kot to nas bo zanimalo dejstvo, da se podedujejo še druge, bolezenske osnove, ki so lahko samo določena stanja, praktično nespremenljiva ali pa odstranljiva le z operacijo, ali pa nagnjenja k določenim boleznim, kar imenujemo s tujko dispozicija.

Od stanj naj naštejem samo nekatere: kratkovidnost in daljnovidnost, slepota za barve, prst več na roki ali nogi, hemofilija ali bolezen, pri kateri se kri noče strjevati. Pri hemefiliji so prizadeti samo moški otroci, pri ženskih otrocih je bolezen skrita in jo prenašajo le naprej na svoje potomce. Sem spada precej okvar živčevja in mišičja, ki jih imamo za dedne in ki jim z do sedaj znanimi načini zdravljenja ne pridemo blizu.

Prav tako kot stanja podedujemo lahko precejšnje število nagnjenj k tej ali oni bolezni. Na primer: ni dokazano, da bi se rakova obolenja podedovala, dokazano pa je, da prej zboli za rakom tisti, čigar oče ali mati (ali pa še en rod nazaj) sta imela raka, kakor pa tisti, v čigar rodu rakavih bolezni ni bilo. Podobno velja za precej drugih telesnih, pa tudi duševnih bolezni.

Nekatere teh nagnjenosti so vezane na posameznega človeka, so torej individualne, lahko pa so vezane na človeško raso, na spol, na starost.

Če vse to premislimo, potem ne bo težko ugotoviti, kako izredno komplicirano bitje je človek. Nikdar ne smemo pozabiti, da dedne osnove niso vse, samo del človekove reaktivnosti, da je drugi, prav tako važen del okolje, v katerem človek živi. Ker se vse neprestano menja, ker je vsak trenutek drug položaj, je jasno, da moramo gledati na vse skupaj kot na proces. Ne samo vplivi dednosti, vplivi okolja in še vse drugo, važna komponenta dogajanja je tudi čas. Človek se poleg reagiranja na vsako situacijo s svojim notranjim in zunanjim okoljem tudi stara. Najprej se razvija in raste, potem nekaj časa živi na vrhu svojih moči, končno pa se začne starati in usihati. Tudi ta življenjski proces reagira v vsakem trenutku drugače na okolje in drugače tudi okolje vpliva nanj. Vse to so zakonitosti narave, ki jih skušamo razumeti, analizirati in usmerjati v svoj prid, za vzdrževanje zdravja in za podaljšanje življenja. Dr. BOŽO OBLAK

KRI, KI REŠUJE ŽIVLJENJA

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: **Viktorija Košir**, gospodinja iz Dolnje Straže; **Marija Bartolj**, gospodinja iz Dolnje Straže; **Jože Hočevar**, **Rudi Omahen**, **Jože Korasa**, **Milan Zakrajšek** in **Peter Hrastar**, člani kolektiva Krka — tovarna zdravil, Novo mesto; **Franc Hrovatič**, član kolektiva OMP Inštalater, Novo mesto; **Martin Konda**, član kolektiva Beti, Metlika; **Drago Kavšek** in **Martin Rukše**, člana kolektiva Droga, Novo mesto; **Rozalija Pavček**, gospodinja iz Dolnje Straže; **Anica Pirc**, gospodinja iz Dolnje Straže; **Ivan Kastelic** in **Jože Šere**, člana kolektiva INIS, Novo mesto; **Mihaela Rukše**, gospodinja iz Brusnic; **Alojz Božič**, upokojenec iz Brusnic; **Matevž Franko**, član kolektiva osnovna šola Gabrje; **Jože Rebzelj**, član kolektiva Novoles, Straža; **Ana Berkopec**, gospodinja iz Brusnic; **Antonija Jarc**, gospodinja iz Brusnic; **Marija Derganc**, gospodinja iz Brusnic; **Marija Božič**, gospodinja iz Brusnic; **Jožefa Blatnik**, gospodinja iz Brusnic; **Anica Kolnik**, gospodinja iz Brusnic; **Ana Paderšič**, gospodinja iz Brusnic; **Marija Sašek**, gospodinja iz Dolnjega Suhadola; **Frančiška Rajer**, gospodinja iz Brusnic; **Marija Deželan**, gospodinja iz Brusnic; **Marija Škrbec**, gospodinja z Rateža; **Vida Lindič**, gospodinja iz Šela; **Pepca Sašek**, gospodinja iz Dolnjega Suhadola.

V Cerknici Hren 901, Krušič 873

V soboto in nedeljo so kegljači Pionirja gostovali v okviru republiške lige na dokaj zahtevnem kegljišču Bresta v Cerknici. Odigrali so dva nastopa skupno s Konstruktorjem iz Maribora.

V sobotnem dvoboju s Konstruktorjem je po prvih šestih kegljačih vodil Konstruktor kar za 160 kegljev. Vsi so bili prepričani v lahko zmago Mariborčanov, vendar sta jim zadnja dva tekmovalca zagodla, saj sta delala samo 760 povpreček. Zato pa sta bila junaka dvoboja Krušič in Mrzlak, ki sta vso razliko dohitela in nazadnje prinesla Pionirju zmago za 23 kegljev. Pri tem je Krušič dosegel odličen rezultat: 873 kegljev.

Rezultati sobotnega dvoboja: PIONIR 6474 (Krušič 873, Mrzlak 840, Barbič 820, Hren 812, Romih 793, Rodič 790, Turk 780, Židanek 766). KONSTRUKTOR 6451. V prejšnjem kolu so dosegli SLOVENJ GRADEC 6503 in SLOVAN 6408.

Nedeljski dvoboj med Pionirjem in Konstruktorjem je prinesel preobrat v korist Pionirja že po drugem paru. Tedaj je dobro razpoloženi Hren prebil kegljaški zid 900 kegljev ter z rezultatom 901 dosegel prvi rezultata nad 900 kegljev v republiški ligi v Cerknici.

Rezultati nedeljskih srečanj: PIONIR 6575 (Hren 901, Mrzlak 844, Barbič 835, Turk 833, Rodič 802, Krušič 790, Romih 788, Hrovat 782); KONSTRUKTOR 6387, SLOVAN 6603, SLOVENJ GRADEC 6497.

Šport na novomeški gimnaziji

■ KOŠARKA — Na razredno tekmovanje se je prijavilo osem ekip. Prvi dve iz vsake skupine sta se plasirali v naslednje kolo. V finalu se bosta pomerila 4. c in 3. c. V polfinalu je 4. c premagal 2. a z 90:84, 3. c pa 3. b s 56:52. Tesni zmagi kažeta na izenačenost ekip.

■ ODBOJKA — Za tekmovanje se je, žal, prijavilo zelo malo ekip, pa še precej teh je odnehalo. Tako sta se pri fantih pomerila le 4. c in 4. b, zmagal pa je 4. c 3:0. V moštvu zmagovalcev sta se izkazala Štefan Markelj in Tone Šporar.

■ NAMIZNI TENIS — Igralci namiznega tenisa, ki so do zdaj počivali, se bodo v kratkem pomerili s kmetijsko srednjo šolo. Favoriti so fantje s kmetijske srednje šole, ki so redno trenirali. P

Kuharske bukvice

KUHINJA

Kuhinja je ogledalo hiše. Zato naj bo kar se da snažna, ser se med smeti in nesnago kaj hitro naseli mrčes, kakor muhe, ščurki, miši in podgane. Koliko truda stane gospodinjo, če hoče odpraviti to nadlego iz hiše! Neumiti lonci in ostanki jedi so vaba za mačke, pse in kokoši, ki ponesnažijo vso hišo. Zato hranimo vse živali zunaj hiše. Kuhinjo je treba večkrat temeljito očistiti. Tudi na deželi so prišli že v navado štedilniki in krušne peči z izpeljanimi dimniki, tako da postajajo prijazne in svetle tudi kuhinje, kjer prebije gospodinja največji del svojega delovnega časa.

Leseno posodo pomivamo z lugom in drobnim peskom ter jo sušimo na soncu, da ostane lepo bela.

Kuhinjo je treba vsako leto prebeliti!

Kuhinjo je treba večkrat na dan pomesti, da ne hodimo po raznih odpadkih. Smeti ne mečemo pred kuhinjska vrata, da se ne zbirajo tam celi roji muh, ki silijo v kuhinjo, kjer ponesnažijo vse stene in padajo kar na debelo v jedi. Zato naj bo prazna posoda vedno poveznjena na policah, če je ne spravljamo v omari. Kuhalnice in ves jedilni pribor spravljamo v miznicah.

OD 11. MARCA DALJE V ZDRAVILIŠČU V DOL. TOPLICAH

vsako soboto ples!

ODLIČNA GODBA, PRVOVRSTNA POSTREŽBA, NA VOLJO PRENOČIŠČA IN KOPANJE V BAZENU OB VSAKEM ČASU

Sevnica : Brežice neodločeno

Pred kratkim so se za Titov pokal pomerili sevniški in brežiški šahisti. Igrali so neodločeno 2:2. Za Sevnico sta zmagala inž. Gošte in Blas, za Brežice pa Brzaković in Recar. V naslednje kolo je prišla Sevnica, ker ima boljši rezultat na prvih treh deskah. D. B.

Rokometašice Brežic prve

V Ljubljani se je v nedeljo končalo predtekmovanje za zimsko rokometno prvenstvo Slovenije. Brežiški rokometaši so v zadnjem kolu dosegli takšne rezultate: moški: Slovenj Gradec : Brežice 19:17 (9:9); Ormož : Brežice 13:16 (8:4); članice so z zmago nad ljubljanskim Slovanom osvojile 1. mesto.

Dr. Željko Šribar:

4

Vsaka žena bi morala vsaj dvakrat na leto h ginekologu

SIFILIS ne spada med bolezni, ki bi povzročale posebno dosti iztoka. Znaki bolezni se pojavijo nekaj tednov po okužbi na okuženem mestu (običajno zunanje spolovilo in nožnica). Tu se pojavi trda ranica, nato pa se bolezen razširi po vsem telesu in preide v obdobja, ki trajajo leta in leta, s hudimi posledicami.

GONOREJA: pri moškem so znaki vnetja bolj izraženi. Iz spolovila se cedi rumeno zelenkast gnoj, ki ni penast. Od tod ime kapavica. Mokrenje je težavno, spolovilo peče in boli. Pri ženskah so znaki bolezni milejši, le pri otrocih in starkah ter pri nosečnicah je rumenkast gnojni iztok obilen; pri njih se klice zadržujejo v nožnici, pri drugih pa v maternici ali prodrejo celo v jajcevode. Dostikrat najdemo klice v mehurju in v zadnjični odprtini. V tem primeru iztok iz nožnice ni obilen, pač pa ima žena trajne teževa z mokrenjem in včasih tudi težave pri menstruaciji. Pogostna posledica gonoreje je jalovost.

Obe spolni bolezni, če ju ne zdravimo, sta dolgotrajni in imata nevarne posledice.

ZDRAVLJENJE: po zakonu je zdravljenje obvezno. Te bolezni zdravi samo specialist za kožne in spolne bolezni. Že vrsto let je zdravljenje uspešno. Bolezni pa se povsem pozdravita le, če je zdravljenje začeto prve dneve oz. vsaj prve tedne.

Ranica na maternici

Beseda ranica sicer ni primerna, ker ne daje videza ranice kakršno poznamo na koži, dejansko gre le za rdečo liso na vratu maternice.

V nožnici in na vratu je normalno rožnato sivkasta debela sluznica, precej podobna koži. Sluznica v vratu maternice pa je rdeča in na dotik zakrvavi. Meja med obema sluznicama je ob vhodu v maternico. Tako vidimo le nožično sluznico, maternične pa ne. Kadar pa maternična sluznica prodre iz notranjosti navzven, se pojavi rdeča lisa na vratu maternice. Lisa nastane na razne načine. Pri zdravi nožnici in zdravem iztoku se meja med obema sluznicama ne spreminja, čeprav je med njima vedno neka »borba«. V dobi plodnosti sili maternična sluznica navzven, medtem ko v starosti nožnična sluznica prodira v maternico, zaradi tega tudi pri starkah redko opazimo rdeče lise.

Meja med obema sluznicama je zelo občutljiva. Prav na tej meji se začne razvijati ranica ali pa rak maternice. Dolgotrajno vnetje poškoduje sluznico na vratu maternice, na njeno mesto pa prodre maternična sluznica, v kateri je mnogo žlez. Te žleze so zelo občutljive na kislo sluz nožnice. Ko je vnetje v nožnici pozdravljeno, se maternična sluznica ne umakne nazaj v maternico. Iztok je tedaj pravilen, le precej ga je.

Ranica lahko nastane tudi zaradi poškodbe materničnega ustja pri porodu ali splavu. Vhod v maternico je običajno ozek, pri porodu pa lahko poči vrat maternice tako, da se razširi in zija tudi še potem, ko se je maternica že zmanjšala na običajno velikost. Široki vhod v maternico je obrnjen proti nožnici, izpostavljen je draženju in daje videz ranice.

Sčasoma se ranica spreminja, predvsem zato, ker se običajna meja med obema sluznicama premika navzven. S tem se med njima poruši ravnotežje. Tako mesto pa je občutljivo za nastanek raka. Poznamo običajno ranico, kjer je maternična sluznica na nepravem mestu, a ni spremenjena. Neobičajne pa so tiste ranice, kjer se sluznica toliko spremeni, da ni podobna niti maternični niti nožnični sluznici. S prostim očesom obeh vrst ranic ne moremo ločiti med seboj niti ugotoviti raka, ki lahko nastane iz neobičajnih ranic. Za razlikovanje ranic od raka imamo posebne pripomočke, npr. povečalo — kolposkop, brise iz nožnice, izrezane koščke obolelega tkiva za posebno preiskavo itd. Pred zdravljenjem ranice moramo vedno napraviti potrebne preiskave, da izključimo raka oziroma da ga odkrijemo. Zdravljenje ranice je namreč enostavno, zdravljenje raka pa zahteva znatno večji poseg.

Znaki ranice so: povečan iztok, ki je lahko vnetni ali nevnetni, in neznatne krvavitve na dotik (pri občevanju ali pri težkem iztrebljanju). Včasih pa tudi teh zakonov ni. Sama ranica ne povzroča bolečin. Prav podobne znake pa ima lahko tudi rak na vratu maternice.

Nastanek ranice, njeno spreminjanje iz običajne v neobičajno in morda te v raka, je vezano na določen čas. Polleti pregledi omogočajo zdravljenje, z njihovo pomočjo lahko preprečimo nastanek ali nadaljnje razvijanje ranice in raka.

Polipi na maternici

Tudi ti nastanejo iz maternične sluznice, le da v tem primeru sluznica ne preraste zunanje plasti vratu maternice, temveč se povesi, tako da visi kot kaplja — polip skozi maternično ustje v nožnico. Doseže velikost pšeničnega do bobovega zrnja.

Sluznica v obliki polipa je dražena podobno kot pri ranici in se tudi podobno spreminja, včasih celo do raka. Razlika je le v tem, da zasledimo ranice pogosteje pri mlajših ženah, medtem ko so polipi pogostnejši pri starejših. Znaki polipov so enaki kot pri ranici in tudi ne povzročajo bolečin.

Občine želijo svoj denar nazaj

Medobčinsko javno pravobranilstvo v Celju bo zastopalo občinsko skupščino Krško v sodnem sporu za prenos nekdanjega okrajnega investicijskega sklada na občine, ki so bile tedaj v celjskem okraju. Ob ukinitvi okrajev so prizadete občine bivšega celjskega okraja prevzele obveznosti, republika pa je prenesla kreditni sklad celjske banke na kreditni sklad republiške gospodarske banke. S tem ukrepom je bilo po mnenju prizadetih občin kršeno določilo okrajnega odloka o odpravi družbenega investicijskega sklada okraja Celje, ki je bil sprejet že leta 1964. Republiški zakon o odpravi okrajev je bil sprejet pozneje in omenjenega okrajnega odloka ni razveljavil.

Pišečki šolarji v tečaju RK

Za učence sedmih razredov osnovne šole v Pišecah se je 13. februarja začel tečaj Rdečega križa. Trajal bo 20 ur. Predavanja imajo učenci dvakrat tedensko po tri ure po končanem rednem pouku.

V dneh, ko bodo učenci zaradi tečaja podaljšali bivanje v šoli, jim bodo oskrbeli kosilo v šolski mlečni kuhinji.

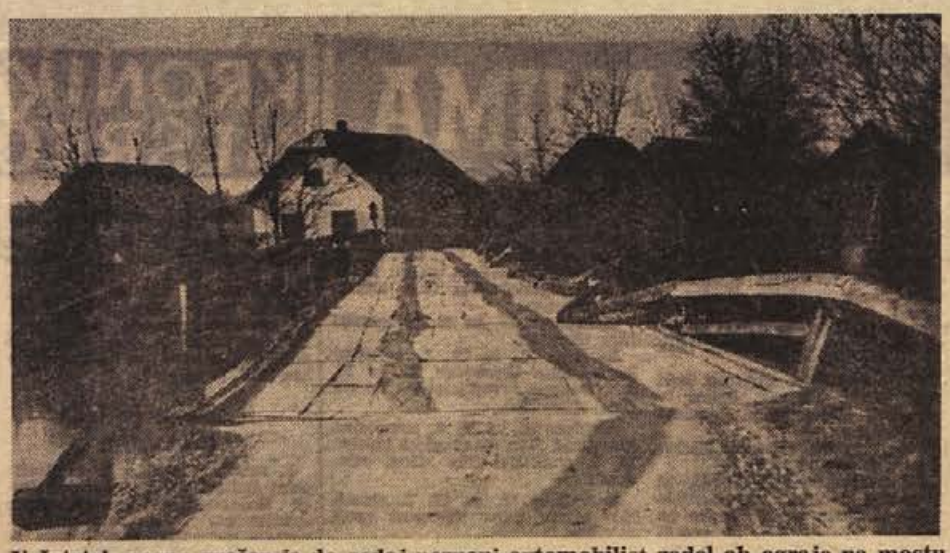

V četrtek pozno zvečer je do sedaj neznani avtomobilist zadel ob ograjo na mostu čez Krko v Mršeči vasi. Podrl jo je po vsej dolžini mostu. Vprašanje je, kdaj bo ograja spet popravljena, da ne bo prišlo do hujše nesreče. Čeprav je cesta čez most za javni promet zaprta, hodijo po njej domačini, ki imajo na drugi strani polja. Kaj lahko se zgodi, da pade kdo v Krko, ki je prav tu zelo globoka. (Foto: Polde Miklič)

»GORJANCI«: vsak voznik ve!

■ **Angelo Gatta** iz Potovalnega urada v Novem mestu: »Odlok o omejitvi hitrosti je naše podjetje (GORJANCI) začelo takoj izvajati. Vozniki avtobusov so se morali podpisati, da so res seznanjeni z ukrepom. Obvezne oznake o največji dovoljeni hitrosti pa bo izdelala posebna služba pri podjetju.

Odlok pozdravljamo, čeprav bodo morali nekateri avtobusi na progi Novo mesto—Ljubljana, zlasti tisti z več postajališči, voziti s 15 do 30-minutno zamudo. Ukrep o omenjeni hitrosti velja sicer le za tista naša vozila.

Zamude in druge reči bodo znatno vplivale tudi na delovni čas voznikov. Glede na nove razmere v prometu namreč še ni zakona, ki bi določil, kateri čas se šteje za voznikov delovni čas. Začasno še vedno uporabljamo določila zakona iz leta 1963.«

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekli teden so se ponesrečili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici:

Mijo Stipčič, ključavničar iz Kačkovca, je padel z motorjem in si poškodoval glavo in desno roko; **Josip Švajcar**, delavec iz Br. dovca, se je udaril s sekiro po glavi; **Anton Kukovica**, mizar iz Zakota, si je pri delu v tovarni poškodoval koleno leve noge; **Jože Žiškar**, vnuk kmeta iz Crešnjic, je padel s kozolca in si zlomil desno nogo v kolku.

DOLENJEC V PARIZU?

Da! Zakaj pa ne?

Varčeval je za potovanje pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ali pri njenih poslovnih enotah **v Krškem, Metliki in Trebnjem!**

Hranilno knjižico DBH lahko dobite tudi pri **vseh poštah v občinah Novo mesto, Krško, Metlika in Trebnje!**

Poziv upokojencem, ki prejemajo poleg pokojnine otroški dodatek

Z republiškim zakonom o višini dohodkov gospodinjstva za odločitev o pravici do otroških dodatkov, objavljenim v Uradnem listu SRS št. 6/67, so spremenjene določbe glede dohodkov, ki vplivajo na pravico do otroškega dodatka. Do sedaj so vplivali na pravico do otroškega dodatka samo katastrski dohodek od zemljišča in obdavčeni dohodki od samostojne ali druge dejavnosti. Sedaj pa vplivajo na pravico do otroških dodatkov vsi dohodki, razen tistih, ki so v zakonu izrecno izvzeti. Tako vplivajo na pravico do otroških dodatkov zneski pokojnin, zneski osebnih dohodkov iz delovnega razmerja, pa tudi osebni dohodki iz dopolnilnega razmerja ali civilnopravnega razmerja, ki so doseženi v gospodinjstvu upravičenca do otroških dodatkov v letu 1966.

Republiški zavod za socialno zavarovanje v Ljubljani je založil posebne izjave, s katerimi sporočijo upravičenci do otroških dodatkov, s kom živijo v družinski skupnosti in kakšni so dohodki upravičenca do otroških dodatkov ali članov njegovega gospodinjstva, ki jih preživlja. Te izjave morajo predložiti med drugimi tudi vsi upokojenci, ki prejemajo poleg pokojnine otroški dodatek. Za območje podpisanega zavoda so te izjave upokojencem na razpolago iz območja občin Novo mesto in Trebnje pri Komunalnem zavodu za socialno zavarovanje v Novem mestu v sobi št. 9. Upokojenci iz območja občin Črnomelj in Metlika lahko dvignejo te izjave pri Podružnici socialnega zavarovanja v Črnomlju, upokojenci iz območja Krško pa pri Podružnici socialnega zavarovanja v Krškem.

Upokojenci, ki imajo ali katerih družinski člani imajo osebne dohodke iz delovnega, dopolnilnega ali civilnopravnega razmerja, morajo priložiti izjavi potrdilo delovne organizacije o višini osebnih dohodkov na posebnem obrazcu (obrazec 8/38), ki ga je založila Državna založba Slovenije in ki ga prodajajo knjigarne in papirnice.

Opozarjamo upokojence, da bodo prejeli za mesec april otroški dodatek samo tisti upokojenci poleg pokojnine, ki bodo poslali zavodu pravilno izpolnjeno izjavo in potrdilo najkasneje do 18. 3. 1967, otroški dodatek pa se jim bo mogel izplačevati šele potem, ko bo zavod prejel pravilno izjavo. **Zato naj upokojenci izpolnjene izjave pošiljajo neposredno podpisanemu zavodu v Novo mesto, in ne njegovim podružnicam v Črnomlju ali v Krškem.**

Komunalni zavod za socialno zavarovanje Novo mesto

Zdravilišče ČATEŠKE TOPLICE

razpisuje
po sklepu delavskega sveta z dne 2. marca 1967 prosto delovno mesto

SEKRETARJA

Pogoji: visoka ali višja izobrazba pravne ali upravne smeri.

Pismene vloge z opisom dosedanjih zaposlitev in kratkim življenjepisom sprejema uprava Zdravilišča Čateške Toplice do vključno 16. marca 1967.

Stanovanje ni zagotovljeno.

Moža sta bila s svojo pijačo že skoraj pri kraju; vsak še en požir, pa bi odšla v božjem strahu, ko bi ne bil vstopil mlad človek, z bičem v roki, ki ga nasloni v kot.

»Glejte, glejte!« pozdravi ga Jernej, »Brezarjev Anton; redka prikazen; odkod pa, odkod?«

»Iz mesta,« odgovori Anton ter prisede k njima. »Nekaj pšenice sem bil peljal v mesto; kobilica se mi je malo pohabila na nogi, pa sem moral ustaviti.«

»Pa en požir ti tudi ne bo škodil; saj si ga redkokdaj privoščiš, dasi ti ni take sile. Pij, Anton!«

»To bo premalo za oba,« ugovarja Brezar, vendar vino pokusi, da bi ne žalil moža. Potem mu natoči svojega, ki mu ga je bila deklica prinesla.

»Dobra kupčija?« vpraša Martin čez mizo.

»Bo že, bo že.« Rekši natoči tudi njemu.

»Ne bom se ga branil, veš Anton; saj te ne boli, če plačaš en poliček ali dva. Ko bi bili mi tako, saj bi ga tudi. Kaj tebe skrbi? Lepo domačijico si si ustvaril, brata izplačal, mati pa ti tudi ni na potu.«

»Ko bi ne imel matere, ne vem, kako bi bilo.«

»Prav praviš, dobra gospodinja; kaj bi tisto? Ali dobre volje; mlajše gospodinje ti bo treba v hišo.«

Lahna rdečica oblije mladega Brezarja pri teh besedah; kdor ga je videl, moral je reči, da je zal mladenič. V zadregi iztoči vse vino svojima tovarišema in pokliče drugega; potem reče, da bi kaj govoril:

»Rad bi vedel, katera bi me hotela.«

»To je pa zopet taka neka beseda, da ni ne v peto ne v šesto,« modruje Jernej, ki je hotel pomagati svojemu tovarišu. »Jaz bi pa rad vedel, katera bi se branila takega moža; raca na vodi!«

»Jaz bi pa vendar tudi vsake ne hotel.«

»Moška beseda! Menim, da ne; ti lahko izbiraš.«

»Kaj pomaga izbirati? Ko bi jo izbral, ko bi me tudi ona hotela, ako pa oče ne?«

»Kako da ne? Vesel mora biti vsak takega zeta, takega gospodarja; kar počneš, vse se ti posreči; premoženje ti rase in vzhaja kakor kvas na peči. Eden gori, drugi doli, tako je na svetu.«

»Jezik za zobmi, kdo te kaj vpraša? ti zgaga suhorebra, kljukasta!« začuje se v tem trenutku iz stranske sobe. Te besede so bile govorjene s stritim, čudno hrepenečim glasom.

Družbica v prvi sobi je bila umolknila. Čez nekaj časa izpregovori Jernej potihoma:

»Sódnik je videti slabe volje nocoj; gotovo zopet izgublja, in to ni nikomur prijetno, tudi Sódniku ne, četudi je že vajen izgube; zdaj pa vse leti nad ubogega Nósana, kakor da bi bil on kriv.«

»Zakaj pa ga ima?« pristavi Martin.

Brezar je molče gledal v kozarec, ki ga je hitro vrtel med rokami. Čez nekaj časa pride Sódnik ves razjarjen. Jezno odpre vrata ter zakriči v vežo: »Kaj to? Žive duše ni; vina gori! Strela!«

Ko nazaj grede zagleda Brezarja za mizo, obstoji ter se zadere nad njim:

»Kaj pa ti tukaj, potepuh?«

Brezarju šine kri v obraz, pri tej priči vstane ter ga gleda; prsi so mu nemirne plale; vidno se je boril sam s sabo; slednjič mu mirno in dostojno odgovori:

»Jaz nisem potepuh; za svoje denarje smem piti kakor drugi za svoje.«

»Kaj je to: kakor drugi za svoje! Mi smo možje, ti si berač. Jaz sem Andrej Sódnik, da boš vedel, strela! Če nocoj vse zapravim, komu to kaj mar, strela! Ali to ti pa pravim, dobro si zapomni: naj te še kdaj vidim, da govoriš z mojim dekletom, kosti ti zdrobim, zmeljem te kakor sončni prah. Dobro si zapomni, kar sem dejal, strela!«

In s težko svojo roko, z debelim prstanom na mezincu udari jezno ob mizo, da vsa posoda od nje zveneč odskoči. Na ta ropot priteče Koren mirit srditega moža. Roko mu položi na ramo, govoreč:

»Saj si pameten, Sódnik, miren bodi, pa zlepa mu povej, kar imaš.«

»Kaj meniš, ga sem pijan, kali?« huduje se, vendar že nekoliko mirneje, Sódnik.

»Kdo te je kdaj pijanega videl? samo malo razvnet si, drugega nič.«

»Tako se govori! In ko bi ga tudi malo imel v laseh, komu to mari, saj ga imam za kaj!«

Tudi Jernej in Martin sta se bila ojunačila, ko je bil prišel Koren; tudi ona sta ga mirila, ko že ni bilo več tako treba. Sódnik se skoraj zaničljivo obrne k njima:

»Z vama ne govorim. Tu sedita pa pijta; če nimata za kaj, tu je drobiž!«

Rekši, vzame iz listnice petak ter ga jima vrže na mizo. Nato se obrne zopet k Brezarju, ki je molče sedel:

»S temle človekom govorim; s teboj govorim, mladenič; pazi, da se ti kaj ne zgodi. Tiste misli si izbij iz glave, dobro ti svetujem; dokler bo gibal tale moj, berač ne dobi moje hčere.«

Mirno, da so se mu vsi čudili, mu odgovori Brezar:

(Nadaljevanje sledi)

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 10. marca — **Viktor**
Sobota, 11. marca — **Krištof**
Nedelja, 12. marca — **Gregor**
Ponedeljek, 13. marca — **Kristina**
Torek, 14. marca — **Matilda**
Sreda, 15. marca — **Klemen**
Četrtek, 16. marca — **Hilarij**

ČESTITKE

Dragi mami Faniki Smrekar iz Birčne vasi pri Novem mestu čestitajo za god sinovi z družinami: Tone, Ivan, Lojze, Ludvik, hčerke: Milka, Mari, posebno pa hčerka Malči. Lepo pozdravljajo tudi ata.

Dragi sestri Pepci Železnik iz Clarendona (USA) veliko zdravja in sreče za njen god želi sestra Ančka z Otočca, enako bratje in sestre, njenemu možu pa lep pozdrav.

Jožici in malemu Jožku Erjavec na Švedskem čestitamo za god ter želimo še mnogo let, očka in Slavčka pa lepo pozdravljamo. Ata, mama in sestre iz Trebnjega.

Dobri in skrbni mami Francki Brudarjevi iz Novega mesta želijo za dvojni praznik in dan žena mnogo zdravih let otroci z družinami.

Jožici Kranjc, ki živi v Nemčiji, želijo za dvojni praznik vse najboljše ata, mama, svak z družino; sinko Bojči ji pošilja koš poljubčkov, očki pa lep pozdrav.

ZAHVALE

Ob bridki izgubi dragega moža in očeta

VIKTORJA ČERNIČA
iz Podgore

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, ki so ob težkih urah sočustvovali s nami, in vsem, ki so pokojnika spremili na zadnji poti. Prav lepa hvala tovarni parketov za venec in tov. Jakšetu za poslovilne besede ob odprtem grobu, obenem lepa hvala gospodu župniku

Žalujoči: žena Marija, sin Mirko, hčerka Slavka, Marinka z možem Pavlom in drugo sorodstvo.

Ob prerani izgubi dragega moža, očeta in brata

LOJZETA GAZVODE
iz Črmošnjic

se iskreno zahvaljujemo zdravniškemu in strežnemu osebju internega oddelka splošne bolnišnice, ki so mu ob težki bolezni stali ob strani in lajšali bolečine. Iskrena zahvala gospodu župniku in pevskemu zboru iz Stopič, vsem, ki so nam izrekli sožalje, ga spremili na zadnji poti in mu darovali cvetje. Nadalje se zahvaljujemo dobrim sosedom, sorodnikom in prijateljem, ki so nam stali ob strani ob bridki izgubi. Najlepša hvala osnovni šoli Stopiče, kolektivom IMV Novo mesto, trgovskemu podjetju HMELJNIK in ROG ter profesorjem in dijakom gostinske in ekonomske srednje šole Novo mesto. Še enkrat vsem najprisrčnejša zahvala.

Žalujoči: žena, sinovi, hčerke, sestre in drugo sorodstvo

Ob tragični izgubi mojega dragega moža, očeta, brata in strica

LUDVIKA ZAMIDE

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so mu darovali vence in cvetje ter ga spremili na zadnji poti. Posebna zahvala ŽTP Novo mesto in organizaciji ZB Uršna sela za vso pomoč, ki sta nam jo nudili. Vsem še enkrat iskrena hvala.

Žalujoča: žena z otroki in drugo sorodstvo

PREKLIC

Prepovedujem vožnjo in hojo po svoji parceli v Zaliscu. Kdor tega ne bo upošteval, ga bom sodno preganjala. **Frančiška Molk, Log 4, Žužemberk.**

Obveščam, da nisem plačnica dolgov ali računov, ki bi jih povzročil moj moj Franc Koren iz Homa 30, p. Šentrupert. **Milena Koren, Hom 40, Šentrupert.**

Marija Špacapan iz Novega mesta, obžalujem in preklicujem vse žaljivke, izrečene 27. decem. 1966 proti Jožetu Zalokarju, Antoniji Strajnar, Jožefi Urh in Ani Grabek, in se jim zahvaljujem, da so odstopili od tožbe.

OBVESTILA

Kvalitetno cementno strešno opeko dobite pri Alojzu Tratniku, Luterško selo 9, p. Otočec ob Krki.

OBVESCAM GRADITELJE HIŠ, da bom začel s 15. marcem 1967 izdelovati fasadne betonske bloke za kletne prostore. Izdelani bodo na vibrostroju. Kvaliteta pregledana in odobrena od Zavoda za raziskavo materiala v Ljubljani. Priporočam se za naročila! Martin Unetič, cementnine, Brege pri Krškem.

IZDELUJEM kompletne stroje s pločevinastimi modeli za izdelavo cementne strešne opeke. Ponudbe na naslov: Anton Godina, Hudo 4 a, p. Ivančna gorica.

OBLACILA OČISTI Kemična čistilnica, Novo mesto, Germova 5.

mali oglasi

POCENI PRODAM moped. Rudi Petan, Jurka vas 27, Straža.

UGODNO PRODAM skoraj nov globok otroški voziček. Mihelca Peskar, Trebnje 63.

UGODNO PRODAM avto »zastava 750«, prevoženih 36.000 km. Naslov v upravi lista (293/67).

PRODAM KROMPIR merkur, tolminec in zgodnji (rani) belmanec. Merkur tudi zamenjam: 2 kg za 1kg igorja ali dobrina. Viktor Rataj, Dolenja vas 6, Otočec ob Krki.

PRODAM VISEČO kuhinjsko pohištvo z mizo, električni in navadni štedilnik in 20 litrski bojler. Majde Šilc 2, Novo mesto.

ENONADSTROPNO HISO, primerno za obrt, pri železniški postaji Šmarje (12 km do Ljubljane), julija vseljivo, ugodno prodam. Potočnik, Grosuplje 124.

NOVO ENOSTANOVANJSKO HISO s petimi sobami, teraso in vrtičkom, takoj vseljivo, prodam v Mostecu pri Dobovi. Sobe so primerne tudi za turistične namene (bližina Čateških Toplic). Ponudbe pod šifro »Čateške Toplice« na upravo lista.

PRODAM GUMI VOZOVA 13- in 16-colska. Ogled v nedeljo na Laverci 147, p. Škofljica.

MIZARSKI BRUSILNI STROJ z električnim motorjem v uporabnem stanju prodam. Naslov v upravi lista (276/67).

PRODAM MOTORNO KOLO znamke »NSU«. Naslov v upravi lista (276/67).

UGODNO PRODAM motorno kolo NSU MAKS 175 ccm, dobro ohranjeno. Milan Marn, Jezersko 1, Trebnje.

FIAT 600 ugodno prodam. Naslov v upravi lista (271/67).

TAKOJ SPREJMEM ŽENSKO, ki bi vsako dopoldne pospravljala trisobno stanovanje v bloku na Mestnih njivah. Delovni pogoji ugodni, prejemki po dogovoru. Ria Bačer, uredništvo Dolenjskega lista.

TAKOJ SPREJMEM v službo mlinarja. Franc Kopinč, mlin, Dobova.

SOBOSLIKARSKE POMOČNIKE in vajence za priučitev sprejme Alojz Trantar, Trojarjeva 16, Kranj.

TAKOJ SPREJMEM pridno frizerko v stalno službo. Jože Petrič, Tržič, Trg Svobode 3.

SPREJMEM mizarskega pomočnika za pohištvena dela ali za delo na strojih. Hrana in stanovanje zagotovljena. Franc Kajzer, Ljubljana, Podgora 24 a.

V VARSTVO DAM 8 mesecev starega otroka za dopoldanski čas. Plačam dobro. Naslov v upravi lista (272/67).

ODDAM opremljeno sobo dvema dekletoma. Naslov v upravi lista (282/67).

GOSPODINJSKO pomočnico k štiri članski družini iščemo za Ljubljano. Pogoji dobri. Ponudbe pod »Resna in poštena 35.000«.

POSTENO dekle nujno potrebuje sobo v Novem mestu. Naslov v upravi lista (297/67).

IŠČEMO ŽENSKO, ki bi hodila na dom pazit otroka. Naslov v upravi lista (291/67).

KMETJE, ZA VAS NOVO! za 100 kilogramov pšenice dobite 70 kg bele moke. Polizkusite in prepričali se boste. To vam lahko napravi samo mlin Kovačič, Novo mesto — Kandija.

PRODAM 100 ukoreninjenih trt američank — črnina za brajde. Interesenti pohitite, dokler je zaloga. Lojze Ovniček, Žabja vas, Karlovška 5, Novo mesto.

ODDAM SOBO s posebnim vhodom tistemu, ki mi posodi 600.000 Sdin. Naslov v upravi lista (299/67).

DOBRO SLUŽBO dobi mlajše, resno dekle pri dvočlanski družini z otrokom. Dr. Frani Goričar, Ljubljana, Trubarjeva štev. 27/III.

PRODAM posamezne kose pohištva po nizki ceni. Naslov v upravi lista.

ZDRAVILIŠČE ROGAŠKA SLATINA — Zakaj obupujete pri zdravljenju svojega kronično obolelega želodca, jeter, žolča ali ostalih prebavil? Uporabljate vendar rogaško »Donat« vodo, zdravilo, ki vam ga nudi narava! V Novem mestu go dobite pri trgovskem podjetju HMELJNIK — telefon 21-129 in STANDARD — telefon 21-120

KINO

Brežice: 10. in 11. 3. španski barvni film »Poslednji Meksikanec«. 12. in 13. 3. poljski barvni film »Faraon«. 14. in 15. 3. ruski film »Odiseja v tarčus«.

Črnomelj: 10 in 12. 3. ameriški barvni film »Obračun v Bangkokus«. 14. in 15 3. francosko-švedski film »Vojne je konec«.

Kočevje — »Jadran«: 10. in 12. 3. ameriški barvni film »Trije narednikiz«. 13. in 14. 3. nemški barvni film »Razpotje ljubezni«. 15. in 16. 3. ameriški film »Kačja kočas«.

Kostanjevica: 12. 3. španski barv. ni film »Krvavi kapetan«.

Metlika: 11. in 12. 3. italijansko-jugoslovanski barvni film »Potoki v črnem gozdu«. 10. do 12. 3. ameriški film »Vroča ulica«. 15. in 16. 3. jugoslovanski film »Narodni poslanec«.

Mokronog: 11. in 12. 3. španski film »Samba«.

Ribnica: 11. in 12. 3. ameriški barvni film »Spartak«. 15. in 16. 3. francosko-italijanski barvni film »Kartuša«.

Sevnica: 11. in 12. 3. francosko-italijanski film »Bagdadski lopov«. 15. 3. francoski film »Greh mladosti«.

Sodražica: 11. in 12. 3. ameriški barvni film »Severno proti Aljaski«.

Šentjernej: 11. in 12. 3. ameriški barvni film »Plamteča zvezda«.

Trebnje: 11. in 12. 3. italijanski barvni viteški film »Normani«. 15. 3. italijanski vojni film »Štirje neapeljski dnevi«.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Alojzija Umek z Uršnih sel — Ljuba, Frančiška Kapš s Potokov — Jožico, Marija Zurc iz Črnomlja — Roberta, Štefka Rolih iz Gornjega Polja — Sandija, Amalija Polak iz Loke — Branka, Jožefa Štuhlar iz Brezovice — Stanka, Frančiška Bele z Dolnje Težke vode — Jožeta, Aleksandra Eržen iz Velikih Malenc — Ljubico, Marta Salamon iz Zaloga — Ireno, Amalija Medic z Rakovnika — Majdo, Antonija Zagorc iz Orehovca — Martino, Frančiška Lužar iz Mirne peči — Mojco, Marija Blažič iz Ždinje vasi — Sonjo, Milena Omerzel iz Gradca — Tadeja, Milka Počervina iz Jurke vasi — Betko, Stanislava Gračar iz Kovačjega grada — dečka, Milena Panjan iz Dragovanje vasi — dečka, Terezija Kralj iz Brusnic — deklico, Martina Počervina iz Birčne vasi — deklico, Angela Mirtič iz Dolnjega Ajdovca — dečka, Francka Murn iz Črmošnjic — deklico, Fani Udovč iz Gotne vasi — deklico in Ana Gabrijel iz Praproč — dečka.

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekli teden so v brežiški porodnišnici rodile: Neža Koren iz Stolovnika — deklico, Pavla Trbušič s Kapelskega vrha — deklico, Radojka Alagič iz Brežic — Dajano, Marija Omerzo iz Sp. Starega grada — Jožeta, Jelica Rešetar iz Samobora — Mirana, Ivanka Mlinar iz Celja — Majo, Emilija Dvoršak iz Ločˇ — Sandija, Marija Kopše iz Anž — dečka, Anica Vidmar iz Kapel — Darka, Stefanija Kajič z Zigarskega vrha — Zvonko, Breda Ljubi s Senovega — Marka, Majda Kodrič s Pristave — Darka, Barica Podgoršek iz Kranja — Jelko, Kristina Vujanović iz Krškega — Anico, Ana Ilič s Pristave — dečka, Marija Petan iz Krškega — Tomaža, Štefica Marasič iz Kerestinca — Snježano, Antonija Gabrič iz Reštanja — Jožeta, Milena Jurečič iz Crešnjic — Edvarda.

Vlagajte pri

DOLENJSKI BANKI IN HRANILNICI v Novem mestu

ter pri njenih poslovnih enotah v Krškem, Metliki in Trebnjem!

KRONIKA NESREČ

Oba sta padla po cesti

Franc Sršen iz Nove Gore se je 27. februarja peljal s kolesom proti Vel. Trnu. V Apneniku je dohitel Marijo Metelko iz Hudega Brezja. Ko jo je hotel prehiteti, je nenadoma stopila pred kolo, da sta trčila in oba padla po cesti. Metelkovo so odpeljali v brežiško bolnišnico.

Razdalja je bila prekratka

1. marca popoldne je iz Brežic proti Dobovi peljal tovornjak Borce Boškovski. V nepreglednem ovinku mu je naproti pripeljal neznan mopedist, zaradi tega je tovornjak zavrl. Za njim je v prekratki razdalji vozil drug tovornjak Radovan Jovanović in se zaletel vanj. Na prvem tovornjaku je za okrog 500 N dinarjev škode.

Mopedist ga je podrl in pobegnil

Ko je šel Jakob Jankovič, doma s Senovega, 26. februarja zvečer peš po desni strani iz Brestanice proti Senovemu, se je vanj zaletel neznan mopedist. Zbil ga je na tla in tudi sam padel, vendar se je hitro pobral in odpeljal. Jankoviča so zaradi poškodb odpeljali v brežiško bolnišnico.

Vožnja po levi strani se je slabo končala

27. februarja zvečer se je pripetila prometna nesreča na križišču cest Krško—Senuše—Leskovec. Mopedist Vili Starc se je zaradi vožnje po levi strani zaletel v osebni avtomobil, last Henrika Kluna iz Brezja, ki je stal za ovinkom. Pri trčenju se je mopedist težje poškodoval in so ga odpeljali v novomeško bolnišnico. Na avtomobilu in mopedu je za okrog 2200 N dinarjev škode.

Pri prehitevanju sta trčila

4. marca popoldne se je iz Pijavice proti Krmelju peljal z osebnim avtomobilom Hinko Fric iz Krmelja. Pri naselju Grabrijele mu je nasproti pripeljal z osebnim avtomobilom Janez Adamič iz Škofljice, ki je pred tem prehiteval tovornjak in prehitevanja še ni zaključil. Trčil je v osebni Fricov avto. Pri tem je nastalo za okrog 6000 N dinarjev škode.

Z avtom podrl drevo

Simon Vreš iz okolice Rogatca se je 5. marca peljal z osebnim avtom čez Gorjance. Pri Cerovcu je zapeljal s ceste v drevo, ga podrl in se po nekaj metrih vožnje ustavil. Škode je bilo za okoli 9000 N din.

Motorista je vrglo 10 metrov daleč na travnik

5. marca zvečer se je pripetila prometna nesreča na cesti Krško—Sevnica. Proti Sevnici se je peljal z motorjem Jernej Metelko iz Pečja. V Logu pri Sevnici je zavozil na kup gramoza, nato pa 19 metrov po cesti lovil ravnotežje, nakar ga je vrglo 10 metrov daleč na travnik, kjer je obležal. Odpeljali so ga v celjsko bolnišnico. Ker je kazal znake vinjenosti, so mu odvzeli kri za preiskavo. Na motorju je škode za okrog 250 N dinarjev.

Voz v jarku, konj poginil

Vinko Zupančič iz Bistrice pri Šentrupertu se je 4. marca zvečer vračal iz vinograda z vozom, ki ga je vlekel konj. Na vozu ni imel luči in tudi ne odbojnih stekel. Konj je nekaj časa galopiral po cesti, nenadoma pa je zavil na njivo, po kateri je nekaj časa tekel in zavil proti železniški progi. Skočil je čez živo mejo in padel v jarek ob progi, kjer je poginil. Voz je obtičal v jarku, na vozu pa voznik. Škodo so ocenili na 5000 N din.

Prepozno opazil pešca

Borut Pretnar iz Šiška se je 4. marca popoldne z osebnim avtom peljal iz Zagreba proti Ljubljani. Na cesti pred karteljevskim priključkom je opazil Franca Murglja z Daljnjega vrha, ki je peš prečkal cesto. Pretnar je zaviral, vendar je bilo prepozno, saj je pešca opazil, ko je na kratki razdalji vozil za tovornjakom. Pretnar je Murgija zadel in ga podrl na tla, pri čemer si je ta hudo ranil glavo in zlomil nogo.

Tržačan v Tržačana pri Medvedjeku

2. marca zvečer se je iz Ljubljane po avtomobilski cesti z osebnim avtom peljal Vinicio Cova iz Trsta. Pri Medvedjeku je zmanjšal hitrost, ker je pred njim vozil tovornjak. Za Covo se je z osebnim avtom pripeljal someščan Fabrizio Pellizzola in zaradi prekratke varnostne razdalje trčil vanj. Škodo so ocenili na 900 N din.

Deček zbežal brez treh zob

Z dvorišča Amalije Kovačič na Veliki Loki se je 2. marca popoldne z mopedom odpeljal Jože Sinjur z Vrha Sobrače pri Šentvidu, ko je izza hiše pritekel 7-letni J. P. Deček se je zaletel v mopedovo krmilo, padel in si izbil tri zobe. Nato je vstal in stekel domov.

V uri in pol doživel dve nesreči

1. marca popoldne je na Ljubljanski cesti (pred stavbo ObS) v Novem mestu Janez Jeriček ustavil PIONIRJEV tovornjak. Za njem se je v osebnem avtu pripeljal Alojz Kuplenik z Vrha pri Pahi. Kuplenik tovornjaka ni prehitel, ker se je nasproti pripeljal z osebnim avtom Anton Starič. Za Kuplenikom je v kratki razdalji vozil osebni avto Edmond Pilch iz Cegelnice, zavil na levo in zadel Staričev avto, z desnim blatnikom pa tudi Kuplenikovo vozilo. Škodo so ocenili na 850 N din

Uro in pol kasneje je PIONIRJEV voznik Janez Jeriček pripeljal tovornjak izpred delavnice OPREMALES v Gotni vasi na cesto proti Gorjancem in zavil na desno. Za njim sta se na motorju pripeljala Alojz Hočevar in Alojz Novak in nameravala prehiteti tovornjak. Jeriček je nenadoma prižgal smerni kazalec in začel zavijati proti PIONIRJEVEMU kamnolomu. Motorista se nista mogla več umakniti, zaletela sta se v tovornjakov blatnik in padla. Hočevar si je zlomil nogo v gležnju, Novak pa si je ranil nogo, roke in glavo. Škodo so ocenili na 200 N din.

Vol skočil na avto

Novomeščan Milan Hočevar se je 27. februarja popoldne pripeljal z osebnim avtom po avtomobilski cesti do Mačkovca. Na ovinku priključka mu je naproti prišel Gorenčev vol. Hočevar se je poskušal živali umakniti, vol pa se je prestrašil in skočil na prednji del avtomobila. Škodo so ocenili na 700 N din.

Tovornjak zdrknil s karteljevskega klanca

27. februarja je s klanca avtomobiske ceste pri Karteljevem zdrsnil in zdrvel na njivo tovornjak s prikolico koprskega podjetja INTEREVROPA, ki ga je vozil Stanislav Cerkvenik. Prikolica se je prevrnila in se naslonila na skalo. Škodo so ocenili na 20.000 N din.

SUPERAVTOMATIČNI PRALNI STROJI

vseh znamk

IZREDEN POPUST!

MONTAŽA — NAVODILA — GARANCIJA — TEHNIČNI SERVIS

VSE INFORMACIJE DOBITE:

NOVO MESTO: BRAČKO, Ragovska 7: št. telefona 068-21—659

SEVNICA: TOTER, Heroja Maroka 4 vsako soboto od 15. do 17. ure.

PEROTTI-EXPORT S. FRANCESCO 41, TRST

RADIO LJUBLJANA

VSAK DAN: poročila ob 5.15, 6.00, 7.00, 8.00, 12.00, 15.00, 17.00, 19.30 in 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30—8.00.

PETEK, 10. MARCA: 8.05 Operna matineja. 9.40 Mladinski zbori pojo. 10.35 Naš podlistek — B. Mac Mahon: Mačka v žitu. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Na obisku pri bolgarskih zabavnih ansamblih. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Milica Oblak: O sortah črnega ribeza. 12.40 Domače pihalne godbe. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.40 Mladinska oddaja. 17.05 Petkov simfonični koncert. 18.15 Zvočni razgledi. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Večer z orkestrom Roger Williams. 21.15 Oddaja o morju in pomorščakih.

SOBOTA, 11. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz albuma skladb za mladino. 10.40 Novost na knjižni polici. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 »Pravkar prispelo!« 12.30 Kmetijski nasveti — Jože Petrič: Premena belokranjskih steljnikov. 13.30 Obvestila in zabavna glasba. 14.05 Koncert po željah poslušalcev. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Gremo v kino. 18.15 Sonata od baroka do danes. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.19 Glasbene razglednice. 20.20 »Spoznavajmo svet in domovino«. 22.10 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 12. MARCA: 6.00—8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke — Wilis Hall: Vladarjeva kopel. 9.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — I.; 10.00 Še pomnite, tovariši. . . Marta Grom: Skrivnostna noč. 10.25 Pesmi borbe in dela. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.50 Pogovor s poslušalci. 12.05 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — II. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.00—17.00 Nedeljsko športno popoldne. 15.30 Humoreska tega tedna. 17.30 Radijska igra — Peter Hacks: Zgodba starega vdovca v letu 1637. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 »Potujoča glasbena skrinja«. 22.10 Novosti na ljubiteje zabavne glasbe.

PONEDELJEK, 13. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.10 Pisan spored orkestralne glasbe. 10.15 Marij Kogoj: Če se pleše — suita. 10.35 Naš podlistek — Cecil Bedker: Devetnina vrata — I. 11.00 Poročila in turistični napotki za tuje goste. 12.10 Slovenski pevci zabavnih melodij. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Janez Verbič: Sušenje sena s prevetravanjem. 12.40 Igrajo tuji pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Operni koncert. 18.45 Družba in čas — Katja Boh: Naš prosti čas. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Italijanski kvartet.

TOREK, 14. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.40 Iz glasbenih šol. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Veseli plenšarji in ansambel Boruta Lesjaka. 12.30 Kmetijski nasveti — Dr. Vlado Gregorovič: Zaščitni ukrepi pri govedu pred pašo. 13.10 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.25 Iz jugoslovanske orkestralne glasbe. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Orkester RTV Ljubljana vam predstavlja . . . 18.15 Iz naših relejnih postaj. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Mali koncert zbora Slovenske filharmonije. 20.20 Radijska igra — Franc Puntar: Po pasje. 21.35 Iz fonoteke radia Koper.

SREDA, 15. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.45 Glasbena pravljica. 10.45 Človek in zdravje. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 11.15 »Pastirc pa pase ovce tri . . .« 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Jelka Hočevar: Rezultati testiranja semenskega krompirja na virozo. 13.30 Priporočajo vam . . . 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.20 Zabavni intermezzo. 17.05 Mladina sebi in vam. 18.15 Iz naših studiov. 19.00 Lahko noč, otroci! 20.00 Skupni program JRT — studio Zagreb.

ČETRTEK, 16. MARCA: 8.05 Glasbena matineja. 9.25 Dalmatinska narodne pesmi. 11.00 Poročila in Turistični napotki za tuje goste. 12.10 Domači ansambli — domače viže. 12.30 Kmetijski nasveti — Inž. Lojze Hrček: Še o selekciji vinske trte. 13.30 Obvestila in zabavna glasba. 13.30 Priporočajo vam . . . 15.30 Melodije za klavir in godala. 17.05 Turistična oddaja. 18.45 Jezikovni pogovori. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.50 Glasbene razglednice. 20.00 Četrtkov večer domačih pesmi in napevov.

RADIO BREŽICE

PETEK, 10. MARCA: 16.00—19.30 — Obvestila — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami, vmes — Humoristična priloga : Tovariš, to ne zadeva tebe! — Nove plošče RTB.

NEDELJA, 12. MARCA: 10.20 — Poročila — Mimica Avsec: Novi predpisi o obdavčitvi — Janez Pirnat: Pred kandidacijskimi zbori volivcev — Nekaj o akciji za odkup Finžgarjeve rojstne hiše — Edi Komočar: Skupščina SRS je sprejela plan razvoja za leto 1967 — Ta teden v Delavski enotnosti — Za naše kmetovalce: Rez in vzgoja sadnega drevja — Dve melodiji v različnih izvedbah — Pozor, nimaš prednosti! — Pogovor s poslušalci — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.15 — Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 14. MARCA: 18.00—19.10 — Vzgojno predavanje: Moj šolar (nadaljevanje) — Nove plošče Jugotona — Svetujemo vam — Športna reportaža — Obvestila in pregled filmov. 19.10—19.30 — Mladinska oddaja.

DOLENJSKI LIST

LASTNIKI IN IZDAJATELJI: občinski odbori SZDL Brežice, Črnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačer, Miloš Jakopec, Marjan Legan, Jože Prime, Jožica Teppey in Ivan Zoran Tehnični urednik: Marjan Moškon

IZHAJA vsak četrtek — Posamezna številka 50 par (50 starih din) — Letna naročnina 20 novih dinarjev (2000 starih din), polletna 10 novih dinarjev (1000 starih din); plačljiva jo vnaprej — Za inozemstvo 37,50 novih dinarjev (3.750 starih din) oz. 3 ameriške dolarje — Tekoči račun pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 — NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: Novo mesto, Glavni trg 3 — Poštni predal 33 — Telefon: 21-227 — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Tiska: Časopisno podjetje »Delo« v Ljubljani